

XXI

A

HUOLTOTILASTO

9

KÖYHÄINHOITO, LASTENSUOJELU, IRTOLAIS- JA
ALKOHOLISTI- SEKÄ RAITTIUSHUOLTO
VUONNA 1952

A

VÅRDSTATISTIK

9

FATTIGVÅRDEN, BARNSKYDDET, LÖSDRIVAR- OCH ALKO-
HOLIST- SAMT NYKTERHETSVÅRDEN ÅR 1952

SOCIAL WELFARE OF COMMUNES IN 1952

HELSINKI 1954

XXI

A

HUOLTOTILASTO

9

KÖYHÄINHOITO, LASTENSUOJELU, IRTOLAIS- JA
ALKOHOLISTI- SEKÄ RAITTIUSHUOLTO
VUONNA 1952

A

VÅRDSTATISTIK

9

FATTIGVÅRDEN, BARNSKYDDET, LÖSDRIVAR- OCH ALKO-
HOLIST- SAMT NYKTERHETSVÅRDEN ÅR 1952

SOCIAL WELFARE OF COMMUNES IN 1952

Täten Sosiaaliministeriön sosiaalinen tutkimustoimisto saattaa julkisuuteen Suomen Virallisen Tilaston sarjaan XXI sisältyvän tilastollisen selonteon maan huoltotoiminnasta vuonna 1952.

Julkaisun toimitustyötä on lähinnä hoitanut toimiston aktuaari Margit Jalo.

Helsingissä tammikuun 27 päivänä 1954.

Härmed bringar Socialministeriets byrå för social forskning till offentligheten en statistisk redogörelse för värdvenksamheten i landet under år 1952, vilken ingår i serien XXI av Finlands Officiella Statistik.

Redigeringen av publikationen har närmast omhändertagits av aktuarien vid byrån Margit Jalo.

Helsingfors den 27 januari 1954.

G. Modeen.

Maija Tudeer.

SISÄLLYS

<i>Teksti</i>	<i>Sivu</i>
I. Huoltotoiminnan järjestys ja huoltolaitokset	7
II. Köyhäinhoito ja lastensuojelu	
Avunsaajain ja lastensuojelulasten luku	9
Avustus- ja huoltomuoto	10
Ikä	13
Syntymäpaikka ja kotipaikkaoikeus	14
Avunsaajain siviilisääty ja huollettavien lasten syntyperä	15
Avunsaajain ja lasten vanhempain ammatti	17
Avuntarpeen ja lasten huostaanottamisen syy	17
III. Irtolaishuolto sekä alkoholisti- ja raittiushuolto	
Huollon alaisten henkilöiden luku	22
Ikä	23
Siviilisääty	24
Ammatti	24
Irtolaishuollon perusteet ja huoltotoimenpiteet ..	25
Alkoholistihuollon perusteet ja huoltotoimenpiteet	27
Raittiushuollon huoltotoimenpiteet	29
IV. Huollon alaiset henkilöt yhteensä	30
V. Huoltotoiminnan kustannukset	33
VI. Työlaitokset	41
Englanninkielinen katsaus ja selityksiä	43

Tauluja

I. Huoltotoiminnan järjestys ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset	2
II. Sosiaalilautakuntien alaisissa laitoksissa olleet, ryhmitettyinä laitosten mukaan	3
III. Köyhähoidon ja lastensuojelun eri huoltomuodot	4
IV. Huoltotoiminnan menot	6
V. Huoltotoiminnan tulot	10
VI. Kunnalliskotien menot ja tulot	12
VII. Lastenkotien menot ja tulot	14

INNEHÅLL

<i>Text</i>	<i>Sid.</i>
I. Vårdverksamhetens organisation och vårdanstal- terna	7
II. Fattigvården och barnskyddet	
Understödstagarnas och barnskydds barnens antal	9
Understöds- och vårdformen	10
Ålder	13
Födelseort och hemortsrätt	14
Understödstagarnas civilstånd och de omhänder- tagna barnens börd	15
Understödstagarnas o. barnens föräldrars yrke ..	17
Orsaken till understödsbehovet och omhänder- tagandet av barnen	17
III. Lösdrivarvården samt alkoholist- och nykterhets- vården	
Antalet personer, som underkastats vård	22
Ålder	23
Civilstånd	24
Yrke	24
Grunderna för lösdrivarvården samt vårdåtgärder	25
Grunderna för alkoholistvården och vårdåtgärder	27
Nykterhetsvårdens vårdåtgärder	29
IV. Sammandrag av de personer, som blivit föremål för vård	30
V. Kostnaderna för vårdverksamheten	33
VI. Arbetsinrättningarna	41
Engelsk resumé och förklaringar	43

Tabeller

I. Vårdverksamhetens organisation och socialnämnder underlydande anstalter	2
II. I socialnämnder underlydande anstalter intagna, grupperade efter anstalter	3
III. Olika vårdformer av fattigvård och barnskydd	4
IV. Vårdverksamhetens utgifter	6
V. Vårdverksamhetens inkomster	10
VI. Kommunalhemmens utgifter och inkomster	12
VII. Barnhemmens utgifter och inkomster	14

CONTENTS

<i>Text</i>	<i>Page</i>	<i>Text</i>	<i>Page</i>
I. Organization of social welfare and institutes under social welfare boards	7	Reasons for care and measures taken in regard to chronic drunkards	27
II. Poor aid and child welfare		Measures of temperance supervision	29
The number of recipients and children under care	9	IV. Total number of persons under care	30
The forms of poor aid and welfare work	10	V. The costs of social welfare work	33
Age	13	VI. Workhouses	41
Place of birth and domiciliary right	14	Summaries and explications in English	43
Civil status of recipients and descent of children under care	15		
Occupation of recipients and parents of children	17	<i>Tables</i>	
Reason for granting aid and taking the children under care	17	I. Organization of social welfare work and institutes under social welfare boards	2
III. Treatment of vagrants, care of chronic drunkards and temperance supervision		II. Persons in institutes under social welfare boards, classified according to institutes	3
The number of persons under care	22	III. Different forms of poor aid and child welfare ..	4
Age	23	IV. Expenditure on social welfare work	6
Civil status	24	V. Social welfare work income	10
Occupation	24	VI. Income and expenditure of communal homes	12
Reasons for the treatment and measures taken in regard to vagrants	25	VII. Income and expenditure of children's homes	14

I. Huoltotoiminnan järjestys ja huoltolaitokset.

Sosiaalilautakunnat. Lakimääräistä huoltotoimintaa varten maa oli v. 1952 jaettuna 548 huoltoyhdyskuntaan, joista 35 oli kaupunki- ja 29 kauppalakuntia. V:n 1951 alusta voimaan tulleen sosiaalihuollon hallintoa koskevan lain johdosta entiset huoltolautakunnat muutettiin sosiaalilautakunniksi, jotka toimivat joko jakamattomina tai osastoihin jaettuina. V:n 1952 päättyessä sosiaaliministeriö oli vahvistanut eri kuntien sosiaalilautakunnat toimimaan seuraavan laajuisina.

Sosiaalilautakunnat — Socialnämnder

	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaiskunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
jakamattomia — odelade	9	4	339	352
2-osastoisia — med 2 avdelningar	17	24	127	168
useampiosastoisia — med flere avdelningar	7	1	2	10

16 maalaiskunnassa kunnan hallitus hoiti sosiaalilautakunnan tehtäviä. Ainoastaan Helsingissä ja Turussa oli 2 erillistä lautakuntaa, nim. huolto- ja lastensuojelulautakunnat.

Kunnalliskodit. Kunnalliskoteja oli v. 1952 kaikkiaan koko maassa 356. Yhden kunnan omistamia kunnalliskoteja oli 321 sekä kahden tai useamman kunnan omistamia yhteisiä 35. Näihin yhteisiin kunnalliskoteihin oli 105 kunnalla osuus. Sopimuksen mukainen oikeus saada sijoittaa hoidokkeja toisen kunnan kunnalliskotiin oli 39 kunnalla, minkä lisäksi vielä 10 kunnalla oli tällainen sopimus, vaikka niillä oli oma kunnalliskoti.

Koko maan kunnista oli selontekovuonna 426:lla eli 78 %:lla joko oma kunnalliskoti tai osuus sellaiseen. Kun lisäksi 39 kunnalla oli sopimuksenmukainen oikeus sijoittaa hoidokkejaan toisen kunnan kunnalliskotiin, oli maan 548 kunnasta 465 kuntaa eli 85 % huolehtinut lain edellyttämän kunnalliskotihoidon järjestämisestä sitä tarvitseville.

Missä määrin kunnalliskodeissa oli erityinen osasto lapsia, mielisairaita ja muita sairaita varten, selviää seuraavasta asetelmasta.

Kunnalliskoteja, joissa oli — Kommunalhem med

	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa
lastenosasto — barnavdelning	1	1	3	5
mielisairasosasto — sinnessjukavdelning	13	4	128	145
sairasosasto — sjukavdelning	24	14	148	186
tuberkuloosiosasto — tuberkulosavdelning	4	4	19	27

I. Vårdverksamhetens organisation och vårdanstalter.

Socialnämnderna. För den lagstadgade vårdverksamheten var landet under år 1952 indelat i 548 vårdsamhällen, av vilka 35 voro stadskommuner och 29 köpingar. Till följd av lagen om socialnämnderna, som trädde i kraft från början av år 1951, blevo de tidigare vårdnämnderna ändrade till socialnämnder, vilka funktionera endera odelade eller uppdelade i avdelningar. I slutet av år 1952 hade socialministeriet fastställt för socialnämnderna följande arbetsuppdelning i de olika kommunerna.

I 16 landskommuner omhänderhade kommunalstyrelsen socialnämndens åligganden. Endast i Helsingfors och Åbo fanns det 2 särskilda nämnder, näml. både vård- och barnskyddsnämnder.

Kommunalhemmen. Antalet kommunalhem var år 1952 i hela landet inalles 356. Av kommunalhemmen var 321 sådana, som tillhörde en kommun och 35 sådana, som tillhörde två eller flere kommuner. I de sistnämnda hade 105 kommuner andel. 39 kommuner ägde rätt enligt överenskommelse att placera sina interner i en annan kommuns kommunalhem, vartill ännu 10 kommuner hade en sådan överenskommelse det oaktat, att de dessutom hade eget kommunalhem.

Av alla landets kommuner hade under redogörelseåret 426 eller 78 % antingen ett eget kommunalhem eller andel i sådant. Då därtill 39 kommuner hade rätt att enligt överenskommelse placera sina interner i en annan kommuns kommunalhem, hade 465 av landets 548 kommuner eller 85 % dragit försorg om ordnandet av i lagen förutsatt kommunalhemsvård för dem, som voro i behov därav.

I vilken utsträckning det i kommunalhemmen fanns särskilda avdelningar för barn, sinnessjuka och andra sjuka, framgår av följande sammanställning.

Työlaitokset. V. 1952 toimi maassa kaikkiaan 9 työlaitosta, joista Helsingin kaupunki omisti 1, valtio yhden Ilmajoella irtolaisia varten ja loput 7 kuuluivat kuntayhtymille. Yhteisiin työlaitoksiin osallistui 501 kuntaa eli 91 % maan kaikista kunnista. Työlaitoksista tehdään tarkemmin selkoa sivulla 41.

Muut köyhäinhoidolliset laitokset. Helsingissä ja Tampereella oli sosiaalilautakunnan alaisia köyhäinhoidollisia työtupia ja Sievissä sairaskoti. — Osuuksia piirimielisairaaloihin omisti 530 kuntaa eli 97 % maan kunnista.

Lastenkodit. Sosiaali- tai lastensuojelulautakunnan alaisia lastenkoteja oli selontekovuonna kaikkiaan 20 kaupungissa, 13 kauppalassa ja 56 maalaiskunnassa yhteensä 113. Näistä oli tavallisia lastenkoteja 95, pientenlastenkoteja 6, vastaanottokoteja 6, erityislastenkoteja 4 sekä äiti- ja lapsikoteja 2. Näistä lastenkodeista oli 1 kahden ja 2 kolmen kunnan yhteisiä. Sitä paitsi 8 kunnalla oli sopimus toisen kunnan kanssa saada sijoittaa lapsiaan niiden lastenkoteihin. 24 kunnalla oli tällainen sopimus yksityisen lastenkodin kanssa.

Kunnallisia koulukoteja oli kaikkiaan 4, nim. Helsingissä 2, sekä Turussa ja Porissa, kummassakin 1. Lisäksi oli vielä Helsingissä ja Turussa vastaanottokoti sekä Kotkassa epäsosiaalisten lasten eristyslaitos.

Muut lastensuojelulaitokset. Seuraavasta yhdistelmästä selviää niiden kuntien luku, joissa oli joko kunnan omia tai avustamia tai yksityisten ilman kunnan apua toimivia erilaatuisia lastensuojelulaitoksia. Viimeksi mainittujen laitosten lukumäärästä ei ole tietoa.

Arbetsinrättningarna. Under år 1952 verkade i landet 9 arbetsinrättningar, av vilka 1 ägdes av Helsingfors stad, en inrättning i Ilmajoki för lösdrivare av staten och de återstående 7 tillhörde kommunsammanslutningar. 501 kommuner eller 91 % av landets alla kommuner voro delägare i de gemensamma arbetsinrättningarna. För arbetsinrättningarna redogöres närmare å sid. 41.

Fattigvårdens övriga vårdanstalter. I Helsingfors och Tammerfors fanns det under socialnämnden lydande arbetsstugor, som upprätthölls av fattigvården, och i Sievi ett sjukhem. — Andelar i distriktssinnessjukhus hade 530 kommuner eller 97 % av landets kommuner.

Barnhemmen. Under social- eller barnskyddsnämnderna lydande barnhem fanns det under redogörelseåret i 20 städer, 13 köpingar och 56 landskommuner inalles 113. Av dessa voro 95 vanliga barnhem, 6 småbarnshem, 6 mottagningshem, 4 specialbarnhem och 2 barn- och mödrahem. Av dessa barnhem ägdes 1 av tvenne och 2 av tre kommuner gemensamt. Dessutom hade 8 kommuner rätt enligt överenskommelse att placera sina barn i en annan kommuns barnhem. 24 kommuner hade en sådan överenskommelse med något privat barnhem.

Antalet kommunala skolhem var 4, näml. i Helsingfors 2 samt i Åbo och Björneborg, 1 i var och en. Dessutom fanns ännu i Helsingfors och Åbo ett mottagningshem och i Kotka en isoleringsanstalt för asociala barn.

Övriga barnskyddsanstalter. Av följande sammanställning framgår antalet kommuner, i vilka fanns speciella barnskyddsanstalter. Dessa voro antingen kommunens egna, understödda av kommunen eller privata utan kommunalt understöd. Uppgifter om de sistnämndas antal saknas.

	Kunnan omia Kommunens egna		Kunnan avustamia Av kommunen understödda		Yksityisiä ilman kunnan apua Privata utan kommunens understöd
	Kuntien luku Antal kommuner	Laitosten luku Antal anstalter	Kuntien luku Antal kommuner	Laitosten luku Antal anstalter	Kuntien luku Antal kommuner
Lastenseimiä — Barnkrubbor	21	61	14	29	13
Lastentarhoja — Barnträdgårdar	27	127	32	63	26
Koululaisten päiväkoteja — Daghem för skolbarn	3	10	—	—	1
Lasten päiväkoteja — Daghem för barn	19	27	21	21	10
Kesäsiirtoloita kouluikäisille — Sommarkolonier för skolbarn	27	30	19	127	21
Kesäsiirtoloita nuoremmille — Sommarkolonier för yngre	6	14	11	30	9
Kerhokeskuksia — Klubbcentraler	14		49		17

Kesäsiirtoloiden kohdalla kuntien ilmoitukset ovat olleet hieman epäselviä, joten niitä koskevat luvut eivät ole aivan tarkkoja. Yhdistelmässä mainitut lastensuojelulaitokset sijaitsivat pääasiassa kaupunkikunnissa sekä muutamissa kauppaloissa. Vain yhdessä maalaiskunnassa oli kunnan omistama lastenseimi, kahdessa lastentarha, samoin kahdessa lasten päiväkoti ja 6:ssä kesäsiirtola kouluikäisille. 25 kuntaa oli itse järjestänyt kasvitarihatoimintaa, 95 kuntaa avusti sellaista ja 22 kunnassa oli yksityisten ylläpitämää ilman kunnan apua.

Kunnallisia kodinhoitajia oli v. 1952 kaikkiaan 308 kunnassa yhteensä 600. Näistä oli 61 kaupungissa ja kauppalassa yhteensä 222 sekä 247 maalaiskunnassa 378. Tämän lisäksi muutamit kunnat ilmoittivat, että kodinhoitajan paikka oli perustettu, mutta hakijoiden puutteessa sitä ei oltu voitu täyttää.

Kommunernas uppgifter angående sommarkolonierna voro något oklara, varför siffrorna icke äro alldeles exakta. De i sammanställningen anförda barnskyddsanstalterna voro för det mesta belägna i städerna och i några köpingar. Endast i en landskommun fanns en barnkrubba ägd av kommunen, i 2 fanns barnträdgård, likaså i 2 daghem för barn och i 6 sommarkolonier för skolbarn. 25 kommuner hade själv anordnat trädgårdsverksamhet, 95 kommuner understödde sådan och i 22 kommuner uppehöll privata sammanlutningar sådan verksamhet utan kommunens understöd.

Kommunala hemsystrar fanns det år 1952 inalles i 308 kommuner sammanlagt 600. Av dessa voro 222 i 61 städer och köpingar och 378 i 247 landskommuner. Dessutom har några kommuner uppgivit, att en hemsystertjänst blivit inrättad, men i brist på sökande hade platsen ej kunnat besättas.

II. Köyhäinhoito ja lastensuojelu.

Avunsaajain ja lastensuojelulasten luku.

Köyhäinhoitoavustusta saaneet henkilöt on tilastossa jaettu kahteen ryhmään: varsinaisiin ja tilapäisiin avunsaajiin. Edellisiin kuuluvat kaikki ne henkilöt, jotka ovat saaneet laitoshoidoa tai ovat olleet sijoitettuna yksityisiin perheisiin (yksityishoitoon) tai ovat saaneet kotiaavustusta vuoden aikana vähintään 2 500 mk. Tilapäisiin avunsaajiin taas on luettu ainoastaan ne henkilöt, jotka ovat saaneet vain kotiaavustusta 2 500 mk pienemmän määrän. Jaoituksessa varsinaisiin ja tilapäisiin avunsaajiin ei näin ollen ole otettu huomioon avustuksen jatkuvaisuutta. Vakinaisen ja tilapäisen kotiaavustuksen rajana oli ennen v. 1947 500 mk, mutta rahanarvon alennuttua on se v:n 1947 alusta korotettu 2 500 mk:aan.

Lastensuojelun alaisiin lapsiin on luettu kaikki ne lapset, jotka lastensuojelulain 3:n luvun 8 §:n nojalla on otettu sosiaalilautakuntien huostaan.

Köyhäinhoidon varsinaisia avunsaajia ja lastensuojelulapsia oli v. 1952 seuraavasti.

	Köyhäinhoito — Fattigvården		Lastensuojelu — Barnskyddet	
	abs.	%	abs.	%
Kaupungeissa — I städer	29 820	26.9	5 533	35.7
Kauppaloissa — I köpingar	7 665	6.9	955	6.2
Maalaiskunnissa — I landskommuner	73 573	66.2	8 987	58.1
Koko maassa — I hela landet	111 058	100.0	15 475	100.0

Köyhäinhoidon avunsaajain luku, joka sodan johdosta aleni huomattavasti v:sta 1940 v:een 1944, on siitä lähtien säännöllisesti noussut, v:sta 1951 v:een 1952 5.8 %. Lastensuojelulasten luku sensijaan on vuosittain alentunut v:sta 1941 v:een 1951, alussa voimakkaammin, viime vuosina hitaammin. V. 1952 se nousi hieman, 1.1 %.

Eri läänien kesken köyhäinhoidon varsinaisten avunsaajain ja lastensuojelulasten luku jakaantui seuraavalla tavalla.

1. Köyhäinhoidon avunsaajain ja lastensuojelulasten luku lääneittäin. — Antal fattigvårdens understödstagare och barnskydds barn länsvis.

Läni — Län	Köyhäinhoito — Fattigvården						Lastensuojelu — Barnskyddet					
	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa		Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa	
	abs.	% väestöstä av befolkningen	abs.	% väestöstä av befolkningen	abs.	% väestöstä av befolkningen	abs.	% väestöstä av befolkningen	abs.	% väestöstä av befolkningen	abs.	% väestöstä av befolkningen
Uudenmaan — Nylands ...	11 749	2.6	6 812	2.9	18 561	2.7	2 599	0.6	818	0.4	3 417	0.5
Turun ja Porin — Åbo o. Björneborgs	5 672	2.9	11 467	2.6	17 139	2.7	907	0.5	1 279	0.3	2 186	0.3
Ahvenanmaa — Åland	79	2.3	252	1.4	331	1.5	8	0.2	32	0.2	40	0.2
Hämeen — Tavastehus	6 756	2.8	9 259	2.8	16 015	2.8	1 177	0.5	1 277	0.4	2 454	0.4
Kymen — Kymmene	3 352	2.8	4 463	2.3	7 815	2.5	438	0.4	553	0.3	991	0.3
Mikkelin — St Michels	1 324	2.9	6 480	3.3	7 804	3.2	179	0.4	778	0.4	957	0.4
Kuopion — Kuopio	2 212	3.1	12 500	3.1	14 712	3.1	288	0.4	1 583	0.4	1 871	0.4
Vaasan — Vasa	3 484	2.9	11 334	2.3	14 818	2.4	473	0.4	1 097	0.2	1 570	0.3
Oulun — Uleåborgs	1 588	2.8	7 842	2.5	9 430	2.6	239	0.4	1 035	0.3	1 274	0.3
Lapin — Lapplands	1 269	3.0	3 164	2.4	4 433	2.6	180	0.4	535	0.4	715	0.4
Koko maa — Hela landet	37 485	2.8	73 573	2.7	111 058	2.7	6 488	0.5	8 987	0.3	15 475	0.4

II. Fattigvården och barnskyddet.

Understödstagarnas och barnskydds barnens antal.

De personer, som åtnjutit fattigvårdsunderstöd, ha i statistiken indelats i två grupper: egentliga och tillfälliga understödstagare. Till de förra höra alla de personer, som åtnjutit anstaltsvärd eller varit utackorderade i enskilda familjer eller för vilka det under året erhållna hemunderstödet varit minst 2 500 mk. Säsom tillfälliga understödstagare ha åter räknats de personer, vilka icke åtnjutit annat än understöd i hemmet till ett belopp, som understeg 2 500 mk. Vid indelningen i egentliga och tillfälliga understödstagare har således understödets kontinuitet icke beaktats. Gränsen mellan det egentliga och tillfälliga hemunderstödet var före år 1947 500 mk, men till följd av penningvärdets nedgång har den från början av år 1947 höjts till 2 500 mk.

Till barnskydds barn har räknats alla de barn, som på grund av barnskyddslagens 3 kap. § 8 omhändertagits av socialnämnderna.

Antalet fattigvårdens egentliga understödstagare och barnskydds barn var år 1952 följande.

	Köyhäinhoito — Fattigvården		Lastensuojelu — Barnskyddet	
	abs.	%	abs.	%
Kaupungeissa — I städer	29 820	26.9	5 533	35.7
Kauppaloissa — I köpingar	7 665	6.9	955	6.2
Maalaiskunnissa — I landskommuner	73 573	66.2	8 987	58.1
Koko maassa — I hela landet	111 058	100.0	15 475	100.0

Antalet understödstagare, som till följd av kriget märkbart minskades från år 1940 till 1944, har därefter regelbundet ökat, från år 1951 till 1952 med 5.8 %. Antalet barnskydds barn har däremot årligen nedgått från år 1941 till år 1951, i början kraftigare, under de sista åren långsammare. År 1952 har antalet barn något stigit, med 1.1 %.

På de olika länen fördelade sig antalet fattigvårdens egentliga understödstagare och barnskydds barnen på följande sätt.

Köyhäinhoidon tilapäiset avunsaajat. Niiden suoranaisesti avustettujen henkilöiden luku, joiden kotiaivustuksen arvo oli 2 500 mk pienempi, oli seuraava.

Miehiä — Män	1 216	316	3 028	4 560
Naisia — Kvinnor	1 225	298	3 691	5 214
Lapsia — Barn	360	57	1 073	1 490
Yhteensä — Summa	2 801	671	7 792	11 264

Köyhäinhoidon suoranaisesti avustamia, t. s. varsinaisia avunsaajia ja tilapäisesti avustettuja, oli siten v. 1952 122 322 eli 3.0 % väestöstä. Tilapäisesti avustettujen luku on edellisestä vuodesta jälleen alentunut, 7.3 %.

Köyhäinhoidon välillisesti avustamat henkilöt. Usein köyhäinhoitoavustus tuottaa hyötyä myös avunsaajain perheille, etenkin sellaisissa tapauksissa, jolloin avustus on annettu kotiin elatusavustukseksi. Sellaisten henkilöiden lukumäärä, jotka ovat välillisesti tulleet osallisiksi vähintään 2 500 mk:n suuruisesta kotiaivustuksesta, oli seuraava.

Aviomiehiä — Äkta män	140	62	502	704
Aviovaimoja — Hustrur	2 197	721	5 684	8 602
Lapsia — Barn	9 855	3 573	30 385	43 813
Yhteensä — Summa	12 192	4 356	36 571	53 119

Varsinaisia avunsaajia sekä tilapäisesti ja välillisesti avustettuja oli siten koko maassa v. 1952 175 441 eli 4.3 % väestöstä. Jos lisäksi otetaan huomioon ne välillisesti avustetut henkilöt, jotka ovat olleet osallisia laitospäivä- ja yksityishoidon ohella myönnetystä vähintään 2 500 mk:n kotiaivustuksesta, oli köyhäinhoitoavustuksesta osallisten luku koko maassa mainittuna vuonna 184 761.

Köyhäinhoidon 16 vuotta nuorempia avunsaajia oli 6 022 ja tilapäisesti avustettuja 1 490. Kun näiden lisäksi 43 813 lapsen on ilmoitettu välillisesti tulleen osalliseksi heidän vanhempilleen annetusta kotiaivustuksesta, on siten kaikkiaan 51 325 lasta tavalla tai toisella saanut köyhäinhoitoavustusta.

Avustus- ja huoltomuoto.

Avustuksen muotoon nähden varsinaiset avunsaajat jaetaan köyhäinhoitotilastossa kolmeen ryhmään, nimittäin laitoksissa hoidettuihin, yksityishoidossa olleisiin ja vähintään 2 500 mk:n suuruisen kotiaivustuksen saaneisiin. Tällöin henkilöt, jotka ovat olleet paitsi laitoksessa myös yksityishoidossa ja mahdollisesti vielä ovat saaneet kotiaivustusta, on laskettu ensimmäiseen ryhmään, yksityishoidon lisäksi kotiaivustusta saaneet toiseen ryhmään, joten kolmanteen kuuluvat ainoastaan ne, jotka ovat saaneet yksinomaan kotiaivustusta.

Lastensuojelulapsiin nähden sosiaali- tai lastensuojelulautakunnat ovat soveltaneet kahta huoltomuotoa: heidät on sijoitettu joko laitoksiin tai yksityisiin perheisiin n. s. yksityishoitoon asianmukaista hoitoa saamaan. Jos joissakin tapauksissa huostaan otetuille lapsille syystä tai toisesta on annettu vain raha-avustusta, on heidät tilastossa käsitelty yksityishoidossa olleina tai köyhäinhoitolapsina siirretty köyhäinhoitotilastoon.

Fattigvårdens tillfälligt understödda. Antalet direkt understödda personer, vilkas hemunderstöd i värde understeg 2 500 mk, var följande.

Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
1 216	316	3 028	4 560
1 225	298	3 691	5 214
360	57	1 073	1 490
2 801	671	7 792	11 264

De av fattigvården direkt understödda, d. v. s. de egentliga understödstagarna och de tillfälligt understödda, utgjorde sålunda år 1952 122 322 eller 3.0 % av befolkningen. Från föregående år har antalet tillfälligt understödda fortfarande nedgått, med 7.3 %.

De av fattigvården indirekt understödda. Fattigvårdsunderstödet bringar ofta nytta även åt understödstagarnas familjer, i synnerhet i sådana fall, då understödet har givits i hemmet i form av försörjningsbidrag. Antalet personer, vilka indirekt blivit delaktiga av hemunderstöd till ett värde av minst 2 500 mk, var följande.

Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
140	62	502	704
2 197	721	5 684	8 602
9 855	3 573	30 385	43 813
12 192	4 356	36 571	53 119

Antalet egentliga understödstagare samt tillfälligt och indirekt understödda utgjorde sålunda i hela landet år 1952 175 441 eller 4.3 % av befolkningen. Om även de indirekt understödda personer tagas i betraktande, vilka blivit delaktiga av hemunderstöd till ett värde av minst 2 500 mk, som beviljats jämsides med anstaltsvård och utackordering, stiger antalet personer, som blivit delaktiga av fattigvårdsunderstöd, i hela landet under nämnda år till 184 761.

Antalet *fattigvårdens egentliga understödstagare under 16 år* var 6 022 och antalet tillfälligt understödda 1 490. Då därtill 43 813 barn uppgivits ha blivit indirekt delaktiga av föräldrarnas tilldelat understöd i hemmet, hava sålunda inalles 51 325 barn på ett eller annat sätt erhållit understöd av fattigvården.

Understöds- och vårdformen.

Med hänsyn till understödets form indelas de egentliga understödstagarna i fattigvårdsstatistiken i tre grupper: i anstalter intagna, utackorderade och personer, vilka erhållit understöd i hemmet till ett värde av minst 2 500 mk. Härvid ha personer, som utom att de fått anstaltsvård, även varit utackorderade och möjligen ännu erhållit hemunderstöd, hänförs till den första och de som varit utackorderade och därtill fått hemunderstöd, till den andra gruppen; den tredje gruppen omfattar således endast de personer, som erhållit enbart hemunderstöd.

I fråga om barnskyddsbarnen ha social- eller barnskydds-nämnderna begagnat sig av tvenne vårdformer: barnen ha placerats i anstalter eller i privata familjer (utackorderade) för erhållande av behövlig vård. Om de omhändertagna barnen i några fall av någon särskild orsak erhållit endast penningunderstöd, ha de i statistiken behandlats som utackorderade eller i egenskap av fattigvårdsbarn hänförs till fattigvårdsstatistiken.

Eri avustus- ja huoltomuotoihin nähden köyhäinhoidon varsinaiset avunsaajat ja lastensuojelulapset jakaantuivat seuraavasti.

Med avseende på de olika understöds- och vårdformerna fördelade sig fattigvårdens egentliga understödstagare och barnskydds barnen på följande sätt.

2. Avustus- ja huoltomuoto. — Understöds- och vårdformen.

Avustus- ja huoltomuoto Understöds- och vårdformen	Köyhäinhoito — Fattigvården						Lastensuojelu — Barnskyddet					
	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar		Maalais- kunnat Lands- kommuner		Koko maa Hela landet		Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar		Maalais- kunnat Lands- kommuner		Koko maa Hela landet	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Laitoksissa hoidetut — I anstalter vårdade	21 663	57.8	43 062	58.5	64 725	58.3	4 818	74.3	3 538	39.4	8 356	54.0
Yksityishoidossa olleet — Utackorderade	58	0.2	1 933	2.6	1 991	1.8	1 670	25.7	5 449	60.6	7 119	46.0
Kotiaivustusta saaneet — I sina hem under- stödda	15 764	42.0	28 578	38.9	44 342	39.9	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	37 485	100.0	73 573	100.0	111 058	100.0	6 488	100.0	8 987	100.0	15 475	100.0

Yleisin avustus- ja huoltomuoto on jatkuvasti ollut laitoshoido; lähes $\frac{3}{5}$ köyhäinhoidon avunsaajista ja runsaasti $\frac{1}{2}$ lastensuojelulapsista on ollut hoidettavana laitoksissa. Yksityishoitoon sijoitettujen luku on vuosi vuodelta suhteellisesti katsoen yhä vain pienentynyt. V. 1939 oli köyhäinhoidon avunsaajista 3.6 % ja lastensuojelulapsista 68.7 % yksityisissä perheissä hoidettavana, v. 1952 vastaavasti vain 1.8 ja 46.0 %.

Sekä köyhäinhoidon että lastensuojelun kohdalla on yksityishoitoa käytetty suhteellisesti enemmän maalaiskunnissa kuin kaupungeissa ja kauppaloissa. Tämä johtuu osaksi siitä, että on vielä eräitä maalaiskuntia, joilla ei ole omaa kunnalliskotia eikä myöskään osuutta tai sopimusta muihin kunnalliskoteihin. Sen sijaan melkein kaikilla kaupungeilla on oma kunnalliskoti ja lastenhoitolaitoksia niillä on suhteellisesti paljon enemmän kuin maalaiskunnilla — Lastensuojelulapset ovat vuoden kuluessa olleet keskimäärin 349 päivää yksityishoidossa

Köyhäinhoidon miespuolisista avunsaajista 62.7 % on saanut laitoshoidoa naispuolisten vastaavan suhdeluvun ollessa 55.3. Lastensuojelulapsiin nähden on 58.4 % pojista ollut sijoitettuna laitoksiin, mutta tytöistä vain 48.3 %.

Jotta saataisiin selville, kuinka suuri on 2 500 mk suurempaa kotiaivustusta saaneiden ja yksityishoidossa olleiden köyhäinhoidon avunsaajain kokonaisluku maassa, on laskettu erikseen, kuinka moni on laitoshoidon ohella ollut yksityishoidossa ja kuinka moni laitos- ja yksityishoidon lisäksi saanut kotiaivustusta. Edellisiä oli 311 ja jälkimmäisiä 12 623, joten yksityishoidossa v. 1952 olleiden kokonaisluku oli 2 302 ja kotiaivustusta saaneiden 56 965.

Seuraava taulukko osoittaa, kuinka köyhäinhoidon avunsaajat ja lastensuojelulapset jakaantuivat eri lääneissä avustus- ja huoltomuodon mukaan, prosenttein laskettuna.

3. Avustus- ja huoltomuoto eri lääneissä. — Understöds- och vårdformen i olika län.

Läni — Län	%:na avunsaajain koko luvusta — I % av hela antalet understödstagare				
	Köyhäinhoito — Fattigvården			Lastensuojelu — Barnskyddet	
	Laitoksissa hoidetut I anstalter vårdade	Yksityis- hoidossa olleet Utackorderade	Kotiaivustusta saaneet I sina hem understödda	Laitoksissa hoidetut I anstalter vårdade	Yksityis- hoidossa olleet Utackorderade
Uudenmaan — Nylands	57.8	0.8	41.4	70.6	29.4
Turun ja Porin — Åbo o. Björneborgs	55.4	1.9	42.7	51.5	48.5
Ahvenanmaa — Åland	64.1	3.0	32.9	27.5	72.5
Hämeen — Tavastehus	59.1	1.2	39.7	59.7	40.3
Kymen — Kymmene	61.1	1.2	37.7	70.0	30.0
Mikkelin — S:t Michels	61.4	1.0	37.6	42.2	57.8
Kuopion — Kuopio	59.2	1.6	39.2	34.1	65.9
Vaasan — Vasa	57.0	2.7	40.3	41.8	58.2
Oulun — Uleåborgs	60.1	3.9	36.0	38.5	61.5
Lapin — Lapplands	54.7	3.1	42.2	64.2	35.8
Koko maa — Hela landet	58.3	1.8	39.9	54.0	46.0

Laitoksissa olleiden ryhmään on edellä luettu, paitsi kunnalliskodeissa ja niiden osastoissa, kuntien lastenkodeissa ja työlaitoksissa olleita, myös muissa laitoksissa, kuten sairaaloissa, parantoloissa, aistivalliskouluissa, kasvatuslaitoksissa y. m. s. köyhäinhoidon tai lastensuojelun kustannuksella olleet avunsaajat. *Kunnallis- ja lastenkodeissa* oli v:n 1952 kuluessa seuraava määrä hoidokkeja. Lastenkoteihin on tällöin laskettu myös kunnalliset koulukodit sekä äiti- ja lapsikodit.

	Kunnalliskodit Kommunalhemmen		Lastenkodit Barnhemmen	
	abs.	%	abs.	%
Miehiä — Män	10 865	38.0	—	—
Naisia — Kvinnor	16 953	59.2	33	0.7
Poikia — Gossar	423	1.5	2 775	60.3
Tyttöjä — Flickor	364	1.3	1 794	39.0
Yhteensä — Summa	28 605	100.0	4 602	100.0
Niistä kaupungeissa — Därav i städer	6 258	21.9	2 555	55.5
kauppaloissa — i köpingar	1 452	5.1	453	9.9
maalaiskunnissa — i landskommuner	20 895	73.0	1 594	34.6

Kunnalliskodeissa oli selontekovuonna 336 lastensuojelulasta ja lastenkodeissa taas 192 köyhäinhoidollista lasta sekä 33 äitiä äiti- ja lapsikodeissa. Kaikista köyhäinhoidon laitoksissa hoidetuista avunsaajista 43.7 % oli sijoitettu kunnalliskoteihin, vastaavasti kaupungeissa 35.5 %, kauppaloissa 35.4 % ja maalaiskunnissa 47.8 %. Kaikista laitoksissa hoidetuista lastensuojelulapsista hoidettiin kunnallisissa lastenkodeissa 52.4 %, kaupungeissa 59.2 %, kauppaloissa 60.2 % ja maalaiskunnissa 42.9 %.

V. 1951 oli kunnalliskotihoidokkien luku 27 631, joten heidän lukumääränsä nousi 3.5 %. Lastenkodeissa hoidettiin vastaavana vuonna 4 422 lasta, joten heidänkin lukumääränsä nousi 4.1 %.

Kutakin kunnalliskotia kohden tuli v. 1952 koko maassa 80 hoidokkia, kaupungeissa 184, kauppaloissa 76 ja maalaiskunnissa 69. Lastenkodeissa vastaavat luvut olivat 38, 50, 35 ja 28.

Hoitopäivien luku jakaantui hoidokkeja kohden seuraavasti.

Hoitopäiviä kaikkiaan — Värddagar inalles	6 934 900	953 307
Niistä köyhäinhoidollisten hoidokkien — Därav fattigvårdsinternernas	6 877 374	9 531
Niistä lastensuojelulasten — Därav barnskyddsbornens	57 526	943 776
Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden — Värddagar i medeltal per intern	242	207
Niistä kaupungeissa — Därav i städerna	236	187
kauppaloissa — i köpingarna	219	205
maalaiskunnissa — i landskommunerna	246	240

Laitoshoidossa olleista lastensuojelulapsista 4 082 oli hoidettu kuntien lastenkodeissa, 295 kuntien koulukodeissa ja 336 kunnalliskodeissa. Yksityisiin lastenkoteihin oli sijoitettu 1 727 lasta, valtion koulukoteihin 652 ja yksityisiin koulukoteihin 455. Vajaamielisten laitoksissa ja mielisairaaloissa oli hoidettavana 683 ja keuhkotautiparantoloissa 122 lasta. Sokeain, kuurojen tai raajarikkoisten laitoksiin oli sijoitettu 40 lasta. Sitä paitsi oli vielä 530 lasta saanut sairaalahoidtoa lyhyemmän tai pidemmän ajan. Huomautettakoon, että sama lapsi on vuoden kuluessa voinut olla useamman laatusessa laitoksessa, joten tässä lueteltujen lasten lukumääriä ei voida sellaisenaan laskea yhteen.

Till gruppen „i anstalter värdade” har i det föregående hänförs, utom personer, som varit intagna i kommunalhem och avdelningar av dem, i kommunala barnhem och arbetsinrättningar, jämväl personer, som på fattigvårdens eller barnskyddets bekostnad värdats i andra anstalter, såsom i sjukhus, sanatorier, abnormskolor, uppfostringsanstalter m. fl. dyl. I *kommunal- och barnhemmen* funnos under år 1952 följande antal interner. Till barnhemmen har härvid även räknats de kommunala skolhemmen samt barn- och mödrahemmen.

	Kunnalliskodit Kommunalhemmen		Lastenkodit Barnhemmen	
	abs.	%	abs.	%
Miehiä — Män	10 865	38.0	—	—
Naisia — Kvinnor	16 953	59.2	33	0.7
Poikia — Gossar	423	1.5	2 775	60.3
Tyttöjä — Flickor	364	1.3	1 794	39.0
Yhteensä — Summa	28 605	100.0	4 602	100.0
Niistä kaupungeissa — Därav i städer	6 258	21.9	2 555	55.5
kauppaloissa — i köpingar	1 452	5.1	453	9.9
maalaiskunnissa — i landskommuner	20 895	73.0	1 594	34.6

I kommunalhemmen värdades under redogörelseåret 336 barnskyddsborn och i barnhemmen åter 192 fattigvårdsborn samt 33 mödrar i barn- och mödrahemmen. Av alla fattigvårdens understödstagare, som värdats i anstalt, var 43.7 % intagna på kommunalhem, i städerna motsvarande 35.5 %, i köpingarna 35.4 % och i landskommunerna 47.8 %. Av alla de i anstalter värdade barnskyddsbornen värdades 52.4 % i kommunala barnhem, i städerna 59.2 %, i köpingarna 60.2 % och i landskommunerna 42.9 %.

År 1951 var antalet kommunalhemsinterner 27 631, varigenom deras antal steg med 3.5 %. I barnhemmen värdades motsvarande år 4 422 barn, varigenom deras antal även ökades, med 4.1 %.

I medeltal kom på varje kommunalhem i hela landet år 1952 80 interner, i städerna 184, i köpingarna 76 och i landskommunerna 69. I barnhemmen voro motsvarande tal 38, 50, 35 och 28.

Antalet värddagar per intern fördelade sig på följande sätt.

Hoitopäiviä kaikkiaan — Värddagar inalles	6 934 900	953 307
Niistä köyhäinhoidollisten hoidokkien — Därav fattigvårdsinternernas	6 877 374	9 531
Niistä lastensuojelulasten — Därav barnskyddsbornens	57 526	943 776
Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden — Värddagar i medeltal per intern	242	207
Niistä kaupungeissa — Därav i städerna	236	187
kauppaloissa — i köpingarna	219	205
maalaiskunnissa — i landskommunerna	246	240

Av de i anstalter värdade barnskyddsbornen värdades 4 082 i kommunala barnhem, 295 i kommunala skolhem och 336 i kommunalhem. 1 727 barn voro placerade i privata barnhem, 652 i statens och 455 i privata skolhem. I anstalter för sinnessjuka och andesvaga värdades 683 barn samt i tuberkulossanatorier 122. I anstalter för blinda, döva eller vanföra fanns 40 barn. Dessutom hade ännu 530 barn erhållit sjukhusvård en längre eller kortare tid. Här bör påpekas, att samma barn har kunnat få vård på olika anstalter, varför här uppräknade antalen ej kan utan vidare hopräknas.

Köyhäinhoitoa saaneita *mielisairaita* oli kaikkiaan 7 632 miestä, 8 642 naista, 33 poikaa ja 31 tyttöä eli yhteensä 16 338 sekä lastensuojelulapsia 55, joista 34 poikaa ja 21 tyttöä. Minkä laatuista hoitoa edellä mainitut mielisairaat ovat saaneet, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

Sinnessjuka understödstagare fanns inalles 7 632 män, 8 642 kvinnor, 33 gossar och 31 flickor eller tillsammans 16 338 samt sinnessjuka barnskyddsbarn 55, av vilka 34 gossar och 21 flickor. Av följande sammanställning framgår arten av det understöd de åtnjutit.

	Köyhäinhoito — Fattigvården		Lastensuojelu — Barnskyddet	
	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner
Kunnalliskodeissa hoidettuja — I kommunalhem vårdade	955	4 637	2	10
Muissa laitoksissa hoidettuja — I andra anstalter vårdade	4 636	5 428	21	17
Yksityishoidossa olleita — Utackorderade	2	278	—	5
Kotiaavustusta saaneita — I sina hem understödda	122	280	—	—
Yhteensä — Summa	5 715	10 623	23	32

Köyhäinhoidon avunsaajain ja lastensuojelulasten ikä.

Köyhäinhoidon varsinaiset avunsaajat jaetaan ikäänsä nähden kahteen pääryhmään, nim. 16 vuotta nuorempiin ja sitä vanhempiin. Jälkimmäisiä oli v. 1952 105 036 eli 94.6 % ja edellisiä 6 022 eli 5.4 %. Kaupunkien, kauppaloitten ja maalaiskuntien kesken he jakaantuivat seuraavasti.

	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Lands- kommuner		Koko maa Hela landet	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
16 v. nuorempia — Under 16 år								
poikia — gossar	677	2.3	257	3.3	2 380	3.2	3 314	3.0
tyttöjä — flickor	555	1.9	196	2.6	1 957	2.7	2 708	2.4
16 v. vanhempia — Över 16 år								
miehiä — män	10 175	34.1	2 644	34.5	28 038	38.1	40 857	36.8
naisia — kvinnor	18 413	61.7	4 568	59.6	41 198	56.0	64 179	57.8
Yhteensä — Summa	29 820	100.0	7 665	100.0	73 573	100.0	111 058	100.0

Fattigvårdens understödstagares och barnskyddsbarnens ålder.

Fattigvårdens egentliga understödstagare indelas med hänsyn till åldern i tvenne huvudgrupper, nämligen understödstagare under 16 år och över 16 år. De senare utgjorde under år 1952 105 036 eller 94.6 % och de förra 6 022 eller 5.4 %. Mellan städer, köpingar och landskommuner fördelade de sig på följande sätt.

Seuraava taulukko osoittaa köyhäinhoidon avunsaajain ja lastensuojelulasten ryhmittymistä iän ja huoltomuodon mukaan.

Följande tabell utvisar fattigvårdens understödstagares och barnskyddsbarnens fördelning efter ålder och vårdformen.

4. Köyhäinhoidon avunsaajain ja lastensuojelulasten ikä. — Fattigvårdens understödstagares och barnskyddsbarnens ålder.

Ikä, vuotta — Ålder, år	Laitoksissa hoidetut I anstalter vårdade		Yksityishoidossa olleet Utackorderade		Kotiaavustusta saaneet I sina hem understödda		Yhteensä Summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Köyhäinhoito — Fattigvården								
— 2	1 628	2.5	—	—	24	0.0	1 652	1.5
2—6	1 707	2.6	—	—	98	0.2	1 805	1.6
7—12	1 414	2.2	—	—	157	0.3	1 571	1.4
13—15	834	1.3	—	—	160	0.4	994	0.9
16—19	1 683	2.6	44	2.2	712	1.6	2 439	2.2
20—29	7 850	12.1	117	5.9	4 390	9.9	12 357	11.1
30—39	8 521	13.2	161	8.1	6 553	14.8	15 235	13.7
40—49	9 545	14.8	219	11.0	7 524	17.0	17 288	15.6
50—54	4 507	7.0	126	6.3	3 095	7.0	7 728	6.9
55—64	7 794	12.0	267	13.4	5 670	12.8	13 731	12.4
65—	19 219	29.7	1 042	52.3	15 923	35.9	36 184	32.6
Tuntematon — Okänd	23	0.0	15	0.8	36	0.1	74	0.1
Yhteensä — Summa	64 725	100.0	1 991	100.0	44 342	100.0	111 058	100.0
Lastensuojelu — Barnskyddet								
— 2	1 326	15.9	201	2.8	—	—	1 527	9.9
2—6	2 221	26.6	1 838	25.8	—	—	4 059	26.2
7—12	2 172	26.0	2 566	36.1	—	—	4 738	30.6
13—15	1 444	17.3	1 978	27.8	—	—	3 422	22.1
16—19	1 120	13.4	532	7.5	—	—	1 652	10.7
20—21	71	0.8	3	0.0	—	—	74	0.5
Tuntematon — Okänd	2	0.0	1	0.0	—	—	3	0.0
Yhteensä — Summa	8 356	100.0	7 119	100.0	—	—	15 475	100.0

Köyhäinhoidon avunsaajain ikää tarkastettaessa havaitaan, että suhteellisesti suurimman ryhmän muodostavat 65 vuotta täyttäneet, heitä kun oli selontekovuonna 32.6 % kaikista eli 1.7 % enemmän kuin v. 1951. V. 1883 tai sitä ennen syntyneitä oli kaikkiaan 29 875, joista 15 785 hoidettiin laitoksissa, 905 oli sijoitettu yksityishoitoon ja 13 185 sai kotiaavustusta. 55 vuotta täyttäneitä eli sellaisia, jotka eivät enää voi saada köyhäinhoidollista kotipaikkaoikeutta uudessa kunnassa, oli kaikkiaan 45.0 %. Ennen sotia, vv. 1938—39 oli vastaava suhdeluku 40.9—41.7.

Lastensuojelulasten ikäryhmityksessä on merkille pantavaa, että laitoksissa olleista oli suhteellisen paljon, 14.2 %, 16—21-vuotiaita, kun vertaa sitä yksityishoidon vastaavaan ryhmään, 7.5 %:iin. Ne olivat enimmäkseen kasvatuslaitoksissa ja tylsämielisten hoitoloissa olevia lapsia. 2 vuotta nuorempia lapsia oli myös laitoksissa sekä absoluuttisesti että suhteellisesti katsoen enemmän kuin yksityishoidossa.

Syntymäpaikka ja kotipaikkaoikeus.

Syntymäpaikka. Avunsaajain syntymäpaikkaa samoin kuin kotipaikkaoikeutta ja muita seuraavissa luvuissa esiintyviä seikkoja selvitettäessä on laskelmissa käytetty ns. edustavaa menetelmää ja tarkemmin tutkittu avunsaajain kokoonpanoa vain 56 maalaiskunnassa, kaikissa kauppaloissa ja kaupungeissa. Tämän pohjalla on laskettu koko maata käsittelevät suhdeluvut, joita tästä lähtien yksinomaan käytetään.

Syntymäpaikkaan nähden muodostavat suurimman ryhmän ne, jotka ovat saaneet avustusta tai huoltoa omassa syntymäkunnassaan. Köyhäinhoidon avunsaajista heitä oli 46.3 % ja lastensuojelulapsista 69.1 %. Ulkopuolella avustavan kunnan, mutta kuitenkin kotimaassa syntyneitä oli vastaavasti 52.2 ja 30.2 % sekä ulkomailla syntyneitä 1.4 ja 0.3 %. Miten kaupunkien, kauppala- ja maalaiskuntien avustettavat ja huollettavat jakaantuivat tässä suhteessa, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

Syntymäpaikka — Födelseort	Köyhäinhoito — Fattigvården				Lastensuojelu — Barnskyddet			
	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaisk. Landsk.	Koko maa Hela landet	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaisk. Landsk.	Koko maa Hela landet
Avustavassa kunnassa — I understödande kommun	21.7	16.7	59.3	46.3	73.9	51.0	68.0	69.1
Muussa kunnassa — I annan kommun	75.6	81.5	39.6	52.2	24.4	48.3	31.8	30.2
Ulkomailla — Utomlands	2.6	1.7	0.9	1.4	0.6	0.6	0.1	0.3
Tuntematon — Okänd	0.1	0.1	0.2	0.1	1.1	0.1	0.1	0.4
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Kaupungeissa köyhäinhoitoavustusta saaneista vain 21.7 % oli syntyperäistä väestöä, kun muualla syntyneitä oli 78.2 %. Lastensuojelulapsiin nähden suhde oli päinvastainen, huoltavassa kaupunkikunnassa syntyneitä 73.9 % ja muualla syntyneitä 25.0 %. Samoin oli asianlaita myös köyhäinhoidon lapsiin nähden suhdelukujen ollessa 83.0 % ja 16.8 %. Kauppaloitten kohdalla on ilmeisesti avunsaajain syntymäpaikaksi ilmoitettu kauppalaa ympäröivä maalaiskunta, josta kauppalaa on aikoinaan erotettu, joten suuri osa avustetuista on tilastossa joutunut ryhmään „muussa kunnassa” syntyneet.

Kotipaikkaoikeus. Suurimmalla osalla avustetuista ja huolletuista oli kotipaikkaoikeus siinä kunnassa, missä he

Vid granskning av fattigvårdens understödstagares ålder framgår, att de 65 år fyllda utgöra den relativt taget största gruppen, i det de under redogörelseåret utgjorde 32.6 % av alla eller 1.7 % mera än år 1951. Antal understödstagare födda år 1883 eller tidigare steg till 29 875, varav 15 785 vårdades på anstalter, 905 var utackorderade och 13 185 erhöi hemunderstöd. Antalet personer, som fyllt 55 år eller sådana som icke mera kunna erhålla hemorts rätt för fattigvård i någon ny kommun, utgjorde 45.0 %. Före krigen, åren 1938—39, var motsvarande relationstal 40.9—41.7.

I barnskyddsbarnens åldersgruppering är att märka, att av de i anstalter vårdade barnen voro 16—21-åringarna relativt talrika, 14.2 %, då man jämför dem med motsvarande grupp utackorderade, 7.5 %. De förnämnda voro för det mesta barn, som intagits i uppfostringsanstalter och vårdanstalter för sinnesslöa. De barn under 2 år, som vårdades i anstalter, voro även såväl absolut som relativt sett talrikare än de utackorderade.

Födelseort och hemorts rätt.

Födelseort. Med hänsyn till födelseorten liksom även vid redogörelsen av de omständigheter, vilka behandlas i följande kapitel, har den s. k. representativa metoden använts, varvid understödstagarnas sammansättning i 56 landskommuner, alla städer och köpingar blivit undersökt detaljerad undersökning. På grund härav ha relativa tal för hela landet uträknats, vilka härefter utslutande användas.

Med hänsyn till födelseort bildas största gruppen av de personer, som ha erhållit understöd eller vård i sin egen födelsekommun. Av fattigvårdens understödstagare utgjorde de 46.3 % och av barnskyddsbarnen 69.1 %. De utanför den understödande kommunen, men likväl i hemlandet födda personerna utgjorde motsvarande 52.2 och 30.2 % samt de utomlands födda 1.4 och 0.3 %. Huru de understödda och vårdade i städerna, köpingarna och landskommunerna fördelade sig i detta hänseende, framgår av följande sammanställning.

Av fattigvårdsunderstödstagarna i städerna tillhörde endast 21.7 % ortens infödda befolkning, medan hela 78.2 % voro födda på annan ort. Angående barnskyddsbarnen var förhållandet tvärtom, i den vårdande stadskommunen födda 73.9 % och på annan ort födda 25.0 %. Likaså var förhållandet bland fattigvårdsbarnen med motsvarande relativa tal 83.0 och 16.8 %. Angående köpingarna har tydligen som understödstagarnas födelseort uppgivits den landskommun, från vilken köpingen en gång utbrutits, varigenom en stor del av understödstagarna i statistiken upptagits i gruppen „i annan kommun”.

Hemorts rätt. Största delen av understödstagarna och vårdade hade hemorts rätt i den kommun, där de åtnjoto

Kaikista lastensuojelun alaisista lapsista avioliiton ulkopuolella syntyneitä oli v. 1952 38.5 %, kun avioliitossa syntyneiden suhdeluku oli 61.4. Kaupungeissa oli suhteellisesti katsoen hieman vähemmän aviottomia, 35.4 %, kuin maaseudulla, 40.5 %. Kun koko maan syntyneiden luvusta v. 1952 ainoastaan 4.7 % oli syntynyt ulkopuolella avioliiton, osoittavat numerot selvästi, miten aviottomat lapset paljon suuremmassa määrin kuin aviosyntyiset joutuvat yhteiskunnan huollettaviksi.

Köyhäinhoidon avustamista lapsista suurin osa, 86.7 %, oli avioliitossa syntyneitä, avioliiton ulkopuolella oli syntynyt vain 13.3 %. Näistä aviottomista lapsista oli 69.8 % maaseudulla ja 30.2 % kaupungeissa ja kaupaloissa.

Missä määrin aviosyntyisten lasten vanhemmat elivät tai olivat kuolleet, selviää seuraavasta taulukosta.

Aviosyntyisten lasten vanhemmat De legitima barnens föräldrar	Köyhäinhoito — Fattigvården				Lastensuojelu — Barnskyddet			
	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaisk. Landsk.	Koko maa Hela landet	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaisk. Landsk.	Koko maa Hela landet
	Prosentteina — I procent							
Vanhemmat elivät — Föräldrarna levde ..	88.0	84.8	85.5	85.9	67.6	58.9	44.7	54.2
Isä eli, äiti kuollut — Fadern levde, modern död	2.2	2.7	1.4	1.6	12.0	12.8	20.0	16.5
Äiti eli, isä kuollut — Modern levde, fadern död	9.5	11.5	10.6	10.5	13.9	17.6	22.6	19.1
Vanhemmat kuolleet — Föräldrarna döda	0.3	1.0	2.5	2.0	6.5	10.7	12.7	10.2
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Aviottomiin lapsiin nähden asianlaita oli seuraava.

Aviottomien lasten vanhemmat De illegitima barnens föräldrar	Köyhäinhoito — Fattigvården				Lastensuojelu — Barnskyddet			
	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaisk. Landsk.	Koko maa Hela landet	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaisk. Landsk.	Koko maa Hela landet
	Prosentteina — I procent							
Vanhemmat elivät — Föräldrarna levde ..	24.8	21.6	14.6	17.4	42.8	21.7	10.1	21.6
Äiti eli, isä kuollut — Modern levde, fadern död	2.6	7.8	4.1	4.0	3.0	2.5	1.8	2.2
Äiti eli, isä tuntematon — Modern levde, fadern okänd	72.6	66.6	79.9	77.3	46.5	66.6	74.8	65.0
Isä eli, äiti kuollut — Fadern levde, modern död	—	2.0	—	0.1	2.3	0.5	1.6	1.8
Äiti kuollut, isä tuntematon — Modern död, fadern okänd	—	2.0	1.4	1.2	3.9	7.0	10.1	7.9
Vanhemmat kuolleet — Föräldrarna döda	—	—	—	—	0.8	1.4	1.0	0.9
Vanhemmat tuntemattomat — Föräldrarna okända	—	—	—	—	0.7	0.3	0.6	0.6
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Lastensuojelun aviosyntyisistä lapsista oli v. 1952 35.6 %:lla joko isä tai äiti kuollut ja 10.2 % oli täysin orpoja. Aviottomista lapsista oli 88.8 %:lla äiti elossa ja 11.2 %:lla äiti kuollut tai tuntematon. Isä oli tuntematon 73.5 %:lla. — Erikoisesti on merkille pantavaa, että 2/5:lla kaupunkien huostaanotetuista aviottomista lapsista tiedettiin molempien vanhempien olevan elossa, kun maaseudulla tällaisia lapsia oli vain noin 1/10.

Köyhäinhoidon aviosyntyisistä lapsista oli suurimmalla osalla, 85.9 %:lla, sekä isä että äiti elossa. Vain 2.0 % oli orpoja. Useimmat näistä olivat sellaisia, jotka asuivat makсутta sukulaisten tai tuttavien luona, mutta jotka sairauden tai muun erikoisyyden tähden saivat köyhäinhoidolta avustusta. Aviottomista lapsista 98.7 % oli sellaisia, joilla oli äiti elossa ja 78.5 % sellaisia, joilla isä oli tuntematon.

Av alla barnskyddet underlydande barn utgjorde de, vilka blivit födda utom äktenskapet, under år 1952 38.5 %, då motsvarande proportionstal för de inom äktenskapet födda var 61.4. I städerna voro barnen av oäkta börd proportionsvis något fåtaligare, 35.4 %, medan de på landsbygden utgjorde 40.5 %. Då av alla i landet födda barn under år 1952 endast 4.7 % voro födda utom äktenskapet, visa siffrorna klart, huru de illegitima barnen i mycket större antal än de legitima måste omhändertagas av samhället.

Av fattigvårdens barn var den största delen, 86.7 %, födda inom äktenskapet, de utom äktenskapet födda utgjorde endast 13.3 %. Av dessa illegitima barn funnos 69.8 % på landsbygden och 30.2 % i städerna och köpingarna.

I vilken utsträckning de inom äktenskapet födda barnens föräldrar levde eller voro döda, framgår av följande tabell.

Beträffande barn av illegitim börd var förhållandet följande.

Av barnskyddets legitima barn voro år 1952 35.6 % sådana, vilkas fader eller moder var död, och 10.2 % föräldralösa. Av de illegitima barnen hade 88.8 % modern i livet och i fråga om 11.2 % var modern död eller okänd. För 73.5 % var fadern okänd. — Särskilt bör märkas, att om 2/5 av de i städerna omhändertagna illegitima barnens föräldrar visste man, att båda föräldrarna levde, då motsvarande tal på landsbygden var endast cirka 1/10.

Av fattigvårdens inom äktenskapet födda barn var den största delen, 85.9 % sådana, vilkas båda föräldrar levde. Endast 2.0 % voro föräldralösa. De flesta av dessa voro sådana, vilka gratis bodde hos släktingar eller bekanta, men vilka på grund av sjukdom eller andra särskilda orsaker erhöilo understöd av fattigvården. Av de utom äktenskapet födda barnen hade 98.7 % modern i livet och 78.5 % fadern okänd.

Avunsaajain ja lasten vanhempain ammatti.

Varsinaisia 16 vuotta vanhempia avunsaajia ryhmittäessä ammatin mukaan on naimisissa olevat naiset ja lesket, sikäli kuin heillä ei ole ollut omaa ammattia, ryhmitetty miehen ammatin nojalla. Koska lapsella yleensä ei ole omaa ammattia, on vaadittu tietoja isän tai, jos hän on kuollut tai tuntematon, äidin ammatista, jotta on voitu selvittää, mihin yhteiskuntaryhmään lapsi on luettava. Sekä köyhäinhoidon aikuisten avunsaajain että lasten vanhempain samoin kuin lastensuojelulasten vanhempain ammatti selviää seuraavasta taulukosta.

Understödstagarnas och barnens föräldrars yrke.

Vid grupperingen av de egentliga understödstagarna över 16 år enligt yrke ha de gifta kvinnorna och änkorna, såvida de ej haft eget yrke, grupperats enligt mannens yrke. Då ett barn i allmänhet icke utövar något yrke, ha uppgifter infordrats angående faderns eller, om han varit död eller okänd, om moderns yrke, för att avgöra, till vilken samhällsklass barnet skall hänföras. Både fattigvårdens fullvuxna understödstagares och barnens föräldrars samt barnskyddsbarnens föräldrars yrke framgår av följande tabell.

5. Avunsaajain sekä lasten vanhempain ammatti. — Understödstagarnas och barnens föräldrars yrke.

Ammatti tai elinkeino Yrke eller näring	Köyhäinhoidon 16 v. täyttäneet avunsaajat Fattigvårdens understödstagare över 16 år			Köyhäinhoidon lapset Fattigvårdsbarn			Lastensuojelulapset Barnskyddsbarn		
	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Koko maa Hela landet	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Koko maa Hela landet	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Koko maa Hela landet
	Prosentteina — I procent								
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia — Tjänstemän och idkare av fria yrken	1.6	0.6	1.0	1.5	1.7	1.6	2.1	0.3	1.0
Talonomistajia ja vuokraajia sekä palstatilallisia — Gårdsägare och arrendatorer av lägenheter samt parcellägare	1.4	12.7	8.8	0.9	24.2	17.7	1.1	9.9	6.2
Torppareita — Torpare	0.0	0.1	0.1	—	—	—	—	—	—
Maataloustyöläisiä — Lantbruksarbetare	2.0	19.6	13.6	1.7	18.5	13.8	1.7	15.9	10.0
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia — Självständiga affärsidkare	8.4	3.9	5.4	6.0	3.1	3.9	5.5	3.5	4.3
Liikeapulaisia ja työnjohtajia — Affärsbiträden och arbetsledare	5.3	1.6	2.9	4.9	2.4	3.1	6.9	1.8	4.0
Tehdas- ja ammattityöläisiä — Fabriks- och yrkes- arbetare	30.3	11.0	17.6	43.1	12.2	20.9	42.7	11.9	24.8
Muita työläisiä — Övriga arbetare	32.3	32.2	32.2	32.1	29.2	30.0	24.1	34.1	29.9
Merimiehiä ja kalastajia — Sjömän och fiskare ..	1.0	0.6	0.7	0.5	0.5	0.5	1.1	0.5	0.7
Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	2.4	0.8	1.3	4.3	1.6	2.3	3.3	1.2	2.1
Yksityisten palvelijoita — Tjänare hos enskilda ..	7.9	7.0	7.3	3.4	5.1	4.6	8.2	16.9	13.3
Muun elinkeinon harjoittajia — Idkare av annan näring	1.8	0.7	1.1	0.2	—	0.1	0.6	1.0	0.8
Henkilöitä ilman varsinaista tai tunnettua ammattia — Personer utan egentligt eller känt yrke	5.6	9.2	8.0	1.4	1.5	1.5	2.7	3.0	2.9
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Avuntarpeen ja lasten huostaanottamisen syy.

Köyhäinhoidon avuntarpeen syyt voidaan jakaa neljään pääryhmään, nimittäin avunsaajasta itsestään, hänen aviopuolisostaan ja perheestään johtuvat sekä muut syyt.

Avunsaajasta itsestään johtuvien syiden tähden 86.5 % kaikista on v. 1952 joutunut turvautumaan köyhäinapuun. Aviopuolisosta johtuvien syiden takia vain 6.2 % on saanut avustusta, mutta jos tähän lisätään vielä muut perhesuhteista riippuvat syyt, kuten perheen suurilukuisuus, lasten sairaus ja aviottomien lasten elättäminen sekä lapsen synnytys, mikä syy aikaisemmin on sisältynyt osittain avunsaajan sairauteen tai muuhun syyhyyn, olivat perheseikat 10.8 %:ssa tapauksista pakottaneet asianomaisia anomaan köyhäinhoidolta avustusta. Muiden avunsaajasta itsestään tai hänen perheestään riippumattomien syiden osalle jäi näin ollen vain 2.7 %.

Orsaken till understödsbehovet och omhändertagandet av barnen.

Orsakerna till fattigvårdens understödsbehov kunna indelas i fyra huvudgrupper, nämligen de fall, då understödsbehovet förorsakats av understödstagaren själv, av vederbörandes make eller maka, av vederbörandes familj samt andra orsaker.

För 86.5 % av alla fall har under år 1952 orsaken till understödsbehovet härrört av understödstagaren själv. Endast 6.2 % av understödsbehovet har förorsakats av endera maken, men om man därtill ännu lägger andra orsaker, som bero på familjeförhållanden, såsom familjens talrikhet, barnens sjukdom och försörjning av illegitima barn samt barnbörd, vilken orsak tidigare delvis upptagits bland understödstagarens sjukdom eller annan orsak, hade dessa i 10.8 % av fallen tvungit vederbörande att söka fattigunderstöd. På andra än av understödstagaren själv eller hans familj beroende orsaker kom sålunda endast 2.7 %.

6. 16 vuotta vanhempien avuntarpeen syy. — Orsaken till understödsbehovet för personer över 16 år.

Avuntarpeen syy Orsaken till understödsbehovet	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Prosentteina — I procent						
Avunsaajan — Understödstagarens						
vanhuudenheikkous — älderdomssvaghet	22.1	24.1	25.4	24.4	16.2	29.7
sairaus — sjukdom	41.4	41.6	39.5	40.2	48.7	34.8
mielisairaus — sinnessjukdom	17.0	11.7	14.1	14.7	17.5	13.0
vajaamielisyys — sinnesslöhet	2.0	2.3	5.6	4.4	4.8	4.1
sokeus — blindhet	0.4	0.3	0.4	0.4	0.5	0.3
kuurous — dövhet	0.2	0.3	0.4	0.3	0.4	0.3
raajarikkoisuus — vanförhet	0.8	1.2	1.4	1.2	1.6	1.0
työhaluttomuus, huolimattomuus — arbetsovillighet, värdslöshet	1.4	0.9	0.7	0.9	2.1	0.2
Aviopolulison — Makens (Makens)						
vähentynyt työkyky — minskade arbetsduglighet	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	0.1
sairaus — sjukdom	0.6	1.2	0.6	0.7	0.8	0.6
työhaluttomuus, huolimattomuus — arbetsovillighet, värdslöshet	0.8	0.5	0.3	0.4	0.1	0.7
juoppous — dryckenskap	0.6	0.5	0.2	0.3	0.0	0.5
perheensä jättäminen — övergivande av familjen	1.2	2.9	1.7	1.6	0.0	2.7
vapausrangaistus — frihetsstraff	0.6	0.8	0.3	0.5	0.0	0.7
kuolema — död	1.0	2.7	3.3	2.6	0.2	4.1
Perheen suurilukuisuus — Familjens talrikhet	1.3	1.9	1.5	1.5	2.1	1.1
Lasten sairaus — Barnens sjukdom	0.3	0.3	0.4	0.4	0.7	0.2
Huolehtiminen aviottomista lapsista — Försörjning av oäkta barn	1.2	1.6	1.6	1.5	0.1	2.3
Lapsen synnytys — Barnsbörd	1.1	1.4	1.2	1.2	—	2.0
Työn puute — Arbetsbrist	3.2	3.3	0.4	1.3	2.6	0.5
Työriitä — Arbetstvist	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Muu syy — Annan orsak	2.7	0.4	0.9	1.4	1.6	1.1
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Yleisimmin esiintyviä syitä avustuksen saamiseen olivat avunsaajan oma vanhuudenheikkous, sairaus, mielisairaus ja vajaamielisyys; yksistään näiden syiden tähden on 83.7 % kaikista 16 vuotta vanhemmista avunsaajista nauttinut avustusta kunnalta. 4.6 %:lla lapset ovat olleet pääasiallisena syynä avustuksen saamiseen. Työhaluttomuuden ja huolimattomuuden tähden on 2.1 % miehistä, mutta vain 0.2 % naisista turvautunut köyhäinhoitoon. Kaikista avustustapauksista 3.7 % on johtunut omasta tai aviopolulison työhaluttomuudesta ja huolimattomuudesta tai aviopolulison juoppoudesta, perheensä jättämisestä ja vankilassaolosta.

Työn puutteen vuoksi avustettujen luku on kymmenen vuotta pysynyt melko mitättömänä; kaikista avustustapauksista koko maassa sen suhdeluku on noussut tuskin 1 %:iin. V. 1952 työttömyyden tähden avustettuja oli 1.3 % maan kaikista avunsaajista, ja asutuskeskuksissa jo 3.2—3.3 % vastaavien huollettujen luvusta.

Miten köyhäinhoidon 16 vuotta nuoremmat avunsaajat ja lastensuojelulapset ryhmittivät avuntarpeen ja huostaanottamisen syyn mukaan, osoittaa seuraava taulukko. Syyryhmitystä laajennettiin jonkun verran v. 1951, joten siinä esitetyt eri syiden suhdeluvut eivät ole täysin verrannollisia sitä edellisten vuosien vastaaviin suhdelukuihin. Niinpä esim. ryhmät kasvatuskyvyn puute ja lapsen hylkääminen ovat huomattavasti pienentyneet v. 1950 ja sitä aikaisempiin vuosiin verrattuna, kun syyryhmitykseen on lisätty sellaiset syyt kuin m. m. vanhempien (äidin) ansiotyö, hoidon laiminlyönti, asuntovaikeudet y. m. s.

Lastensuojelulain mukaan lapsi voidaan ottaa sosiaalilautakunnan huostaan syistä, jotka johtuvat joko lapsesta itsestään tai hänen vanhemmistaan. Lapsi voi olla henkisesti tai ruumiillisesti niin sairas ja vajaakykyinen, pahan-

Vanligaste orsaker till erhållandet av understöd voro understödstagarens älderdomssvaghet, sjukdom, sinnessjukdom och sinnesslöhet; enbart på grund av dessa orsaker ha 83.7 % av alla understödstagare över 16 år åtnjutit understöd av kommunen. Beträffande 4.6 % ha barnen varit den huvudsakliga orsaken till erhållandet av understöd. På grund av arbetsovillighet och värdslöshet ha 2.1 % av männen, men endast 0.2 % av kvinnorna tryggt sig till fattigvården. Av alla understödsfall ha 3.7 % berott på understödstagarnas eller makens (makans) arbetsovillighet och värdslöshet eller på makens (makans) dryckenskap, övergivande av sin familj och fängelsevistelse.

Antalet understödstagare, som på grund av arbetsbrist erhållit hjälp, har under de senaste tio åren varit ganska obetydligt, dess relativa antal har stigit till knappt 1 % av alla understödstagare i landet. År 1952 utgjorde antalet på grund av arbetsbrist understödda 1.3 % av alla understödsfall i landet och i bosättningscentra redan 3.2—3.3 % av motsvarande antal understödda.

Huru fattigvårdens understödstagare under 16 år och barnskydds barnen grupperade sig enligt orsaken till understödsbehovet och omhändertagandet av barnet utvisar följande tabell. De relativa talen för de olika orsakerna i denna tabell äro icke fullt jämförbara med motsvarande tal för föregående åren, då orsaksgupperingen i någon mån utvidgades år 1951. Så ha t. ex. grupperna oduglighet som uppfostrare och barnets övergivande betydligt minskats i jämförelse med år 1950 och tidigare åren, då i grupperingen upptagits sådana orsaker som bl. a. föräldrarnas (moderns) förvärvsarbete, underlåtenhet av barnets vård, bostadssvårigheter o. s. v.

Enligt barnskyddslagen kan ett barn omhändertagas av socialnämnden av orsaker, som bero antingen på barnet självt eller av dess föräldrar. Barnet kan vara själsligt eller kroppsligt så sjukt och andesvagt, vanartigt eller brottsligt,

7. Köyhäinhoidon 16 vuotta nuorempien avuntarpeen syy sekä lastensuojelulasten huostaanottamisen syy. — Orsaken till understödsbehovet för fattigvårdens barn under 16 år samt orsaken till barnskyddsbarnens omhändertagande.

Syy — Orsak	Köyhäinhoito — Fattigvården				Lastensuojelu — Barnskyddet			
	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
Lapsen — Barnets	Prosentteina — I procent							
sairaus — sjukdom	56.8	75.7	77.2	72.9	2.7	1.9	3.1	2.9
mielisairaus — sinnessjukdom	1.9	0.7	0.7	1.0	0.3	0.5	0.2	0.3
vajaamielisyys — sinnesslöhet	1.9	2.4	2.9	2.7	4.8	4.4	3.0	3.7
muu sielullinen poikkeavuus — annan psykisk defekt	—	—	—	—	0.6	1.1	0.7	0.7
sokeus — blindhet	—	0.2	0.2	0.2	0.0	—	0.2	0.1
kuurous — dövhet	—	—	0.2	0.1	0.1	—	0.2	0.1
raajarikkoisuus — vanförhet	0.2	0.4	1.1	0.8	0.2	0.2	0.6	0.4
sopimaton ansiotoimi — olämpliga förtjänstarbete	—	—	—	—	—	—	—	—
koulunkäynnin laiminlyönti — försummande av skolgång	—	—	—	—	3.0	2.0	0.8	1.7
koulun järjestyksen rikkominen — störande av skolordning	—	—	—	—	0.5	0.9	0.5	0.5
rangaistava teko — straffbara handling	—	—	—	—	6.6	6.5	2.4	4.1
kerjääminen — tiggeri	—	—	—	—	0.0	—	—	0.0
irtolaisuus — lösdriveri	—	—	—	—	2.3	0.5	0.4	1.1
tapaaminen juopuneena — anträffad berusad	—	—	—	—	0.1	0.1	0.2	0.2
Isän, äidin tai molempien — Faderns, moderns eller bådas								
kuolema — död	0.5	1.6	1.2	1.1	11.0	14.9	22.3	17.8
sairaus, vähentynyt työkyky — sjukdom, minskade arbetsduglighet	10.4	10.0	8.8	9.2	18.2	14.7	11.8	14.3
ansiotyö — förvärvsarbete	—	—	—	—	7.0	5.2	1.7	3.8
hoidon laiminlyönti — underlåtenhet av barnets vård	—	—	—	—	1.5	6.5	4.7	3.7
kasvatuskyvyn puute — oduglighet som uppfostrare	—	—	—	—	8.4	13.6	18.0	14.3
lapsen hylkääminen — barnets övergivande	1.6	0.9	0.7	0.9	7.5	12.3	16.7	13.2
elatusvelvollisuuden laiminlyönti — underlåtenhet av försörjningsplikt	2.7	2.2	0.7	1.2	0.5	1.8	1.4	1.1
työhaluttomuus, huolimattomuus — arbetsovillighet, vårdslöshet	0.6	—	0.9	0.8	2.2	2.6	2.3	2.3
juoppous — dryckenskap	2.2	1.3	0.3	0.8	4.0	2.3	0.6	1.9
irtolaisuus — lösdriveri	0.2	—	—	0.0	1.7	1.3	0.7	1.1
vapausrangaistus — frihetsstraff	1.9	0.2	—	0.4	2.1	0.9	2.1	2.0
lapsen pahoinpitely — misshandel av barnet	—	—	—	—	0.5	0.2	0.4	0.4
koulunkäynnin estäminen — förhindrande av skolgång	—	—	—	—	0.1	—	0.1	0.1
työnpuute — arbetsbrist	1.2	—	1.0	1.0	0.2	0.4	0.1	0.1
asuntovaikeudet — bostadssvårigheter	5.1	3.6	0.7	1.8	12.1	2.3	1.9	5.6
avio- tai asumusero — äktenskaps- eller boskillnad	—	—	—	—	0.8	2.7	2.2	1.7
Perheen suurilukuisuus — Familjens talrikhet	6.0	0.4	2.0	2.7	—	—	—	—
Muu syy — Annan orsak	6.8	0.4	1.4	2.4	1.0	0.2	0.7	0.8
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

tapainen tai rikollinen, ettei häntä voi kotona hoitaa tai kasvattaa. Vanhemmat taas voivat olla sairaita, huolimattomia tai niin vailla kasvatuskäkyä, ettei lasta voi jättää heidän huostaansa. Edellä olevan taulukon mukaan suurin osa lastensuojelun alaisista lapsista on joutunut huoltoon sen vuoksi, että he ovat menettäneet luonnollisen huoltajansa, joko isän tai äidin tai molemmat. Tällaisia lapsia oli v. 1952 kaikkiaan 31.0 %. 17.8 %:lla olivat jompikumpi tai molemmat vanhemmat kuolleet sekä 13.2 % oli isän tai äidin, toisinaan molempien hylkäämä. Lapsen oman sairauden tai muun vajavaisuuden tähden oli vain 8.2 % otettu sosiaalilautakunnan huostaan. 7.6 %:ssa tapauksista oli lapsi pahantapaisuutensa tai rikollisuutensa tähden erotettu kodistaan ja sijoitettu muualle hoidettavaksi. Näin ollen oli lapsessa itsessään syy ainoastaan 15.8 %:ssa, kun vanhem-

att det ej kan vårdas och uppfostras i hemmet. Föräldrarna åter kunna vara sjuka, vårdslösa eller så i avsaknad av uppfostringsförmåga, att barnet icke kan lämnas i deras vård. Enligt föregående tabell har största delen av barnskyddsbarnen omhändertagits, emedan de mistat sin naturliga vårdare, antingen sin fader eller moder eller bägge. Dessa barn utgjorde år 1952 inalles 31.0 %. För 17.8 % voro någöndera eller bägge föräldrarna döda och 13.2 % voro övergivna av sin fader eller moder, stundom av bägge. Till följd av barnets egen sjukdom eller bräcklighet hade endast 8.2 % omhändertagits av socialnämnden. I 7.6 % hade barnen på grund av vanartighet eller brottslighet avlägsnats från sitt hem och internerats annorstädes för att erhålla vård. Sålunda fanns orsaken i endast 15.8 % av fallen hos barnen själva, då däremot 83.4 % genom föräldrarnas för-

kaupunkien lastensuojelulapsista ollut pakko ottaa yhteiskunnan huostaan, jota vastoin vain 1.9 % maaseudun lapsista.

Verrattaessa eri syiden suhteellista osuutta v:n 1952 syyryhmityksessä lähinnä edelliseen vuoteen on todettavissa, että luvut ovat muuttuneet ehkä enemmän kuin todellisudessa on asianlaita. Se johtuu osaksi siitä, että kaikki kunnat eivät vielä v. 1951 käyttäneet uutta laajennettua syyryhmitystä, vaan siirtyivät sitä käyttämään vasta v. 1952.

Missä määrin huostaanottamisen syyt vaihtelevat sen mukaan, ovatko lapset syntyneet avioliitossa vai sen ulkopuolella, selvittää edellisellä sivulla oleva taulukko. Tällöin aviottomiin on laskettu myös ne lapset, joiden syntyperä oli tuntematon.

Lasten syntyperä näyttää suuresti vaikuttavan huollon syyn erilaisuuteen. Kun aviosyntyisistä lapsista v. 1952 kokonaista 23.0 % oli joutunut yhteiskunnan huostaan vanhempain kuoleman takia, oli vain 9.7 % aviottomista lapsista saman syyn tähden huollettu. Sen sijaan 21.7 % aviottomista oli vanhempainsa hylkäämiä, kun taas vain 7.8 % aviosyntyisistä oli samassa asemassa. Vielä on huomattava, että 30.8 % aviottomista lapsista oli vanhempain huolimattomuuden, juoppouden, irtolaisuuden, vankilassolon tai yleensä kasvatuskyvyn puutteen ja lapsen pahoinpitelyn takia huollettuja, kun aviosyntyisten lasten vastaava suhdeluku oli 24.5.

svärigheter har samhället i städerna i 12.1 % av fallen varit tvunget att omhändertaga barnen, då motsvarande procenttal för landsorten var endast 1.9.

Vid jämförelse av de olika orsakernas relativa andel i 1952 års orsaksgruppering med närmast föregående år kan konstateras, att talen måhända visar större förändringar än det i verkligheten förekommit. Detta beror delvis därpå, att alla kommuner ej ännu år 1951 använde den nya utvidgade orsaksgrupperingen, utan övergingo till denna först år 1952.

I vilken mån orsakerna till omhändertagandet växla, beroende på om barnen äro födda inom eller utom äktenskapet, klarlägges i tabellen på föregående sida. Härvid har till illegitima barn räknats även de, vilkas börd varit okänd.

Barnets börd synes i hög grad inverka på orsaken till vården. Medan av de legitima barnen år 1952 hela 23.0 % hade fallit samhället till last på grund av föräldrarnas död, hade blott 9.7 % av de illegitima vårdats av samma orsak. Däremot voro 21.7 % av de illegitima barnen övergivna av sina föräldrar, medan åter endast 7.8 % av de legitima voro i samma belägenhet. Ännu bör observeras, att 30.8 % av de illegitima barnen hade omhändertagits till följd av föräldrarnas vårdslöshet, dryckenskap, lösdriveri, fängelsevistelse eller oduglighet som uppfostrare och misshandel av barnet, då motsvarande proportionstal för de legitima var 24.5.

III. Irtolais- ja alkoholisti- sekä raittiushuolto.

Huollon alaisten henkilöiden luku.

Irtolais- ja alkoholistilakien 1 luvun 1 §:n edellyttämiä huoltoon joutuneita henkilöitä oli v. 1952: irtolaisia 28 kaupungissa, 17 kauppalassa ja 91 maalaiskunnassa yhteensä 1 755 sekä alkoholisteja 33 kaupungissa, 27 kauppalassa ja 253 maalaiskunnassa yhteensä 8 501. Raittiushuoltoa koskevan lain nojalla huollettiin kaikkiaan 2 641 henkilöä 24 kaupungissa, 20 kauppalassa ja 151 maalaiskunnassa. Erikseen kaupungeissa, kaupaloissa ja maalaiskunnissa edellämaittuja huollettuja henkilöitä oli seuraavasti.

	Kaupungit Städer	
	abs.	%
Irtolaisia — Lösdrivare	1 524	86.8
Alkoholisteja — Alkoholister	5 897	69.4
Raittiushuollon alaisia — Personer underkastade nykterhetsvård	1 554	58.8
Yhteensä — Summa	8 975	69.6

Sotavuosina sekä irtolaisten että alkoholistien luku aleni, mutta on v:sta 1945 lähtien vuosi vuodelta noussut. V:sta 1949 v:een 1950 irtolaisten luku tosin aleni hieman, 3.3 %, mutta nousi jälkeen v. 1951, 5.1 %. V. 1952 heidän lukumääränsä uudelleen aleni, 3.6 %. Alkoholistien samoin kuin raittiushuollon alaisten henkilöiden luku on nyt v. 1952 saavuttanut tähänastisen huippunsa. V:sta 1951 edellisten luku nousi 5.6 % ja jälkimmäisten 15.9 %. Verratuna v:n 1952 alussa henkikirjoitettuun väkilukuun oli irtolaishuollon alaisia henkilöitä koko maassa 0.43 ‰, alkoholistihuollon alaisia 2.06 sekä raittiushuollon alaisia henkilöitä 0.64 ‰. Eri läänien kesken he jakaantuivat seuraavalla sivulla olevan taulukon mukaan.

Huolletuista irtolaisista 75.3 % oli Uudenmaan, Hämeen sekä Turun ja Porin lääneissä. Yksistään Helsingissä oli 875 eli 49.9 % koko maan irtolaisluvusta ja Tampereella 152, joten näissä kahdessa kaupungissa oli jo 58.5 % kaikista. — Alkoholisti- samoin kuin raittiushuollon alaisia henkilöitä oli eniten Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä, edellisiä yhteensä 5 642 eli 66.4 % koko maan alkoholisteista ja jälkimmäisiä 1 537 eli 58.2 % kaikista raittiushuollon alaisista henkilöistä. Yksistään Helsingissä oli alkoholisteja 3 620 eli 42.6 % kaikista. Raittiushuollon alaisia oli Helsingissä 765 ja Turussa 252.

Naispuolisia irtolaisia oli 1 109 eli 63.2 % ja miespuolisia 646 eli 36.8 %. Alkoholisteihin nähden suhde oli päinvastainen, naisia oli 549 eli 6.5 % ja miehiä 7 952 eli 93.5 %. Raittiushuollossa oli varsin vähän naispuolisia, vain 2.1 % eli 56 ja miespuolisia 2 585 eli 97.9 %. — Suurin osa näistä huollon alaisista henkilöistä oli kaupungeissa, irtolaisnaisista 83.9 %, alkoholistinaisista 87.1 % ja raittiushuollon alaisista naisista 87.5 % miesten vastaavien lukujen ollessa 91.8, 68.1 ja 58.2 %.

III. Lösdrivar-, alkoholisti- och nykterhetsvård.

Antalet personer, som underkastats vård.

De enligt lösdrivar- och alkoholistlagarnas 1 kap. 1 § omhändertagna personernas antal utgjorde under år 1952: lösdrivarnas 1 755 i 28 städer, 17 köpingar och 91 landskommuner samt alkoholisternas 8 501 i 33 städer, 27 köpingar och 253 landskommuner. Enligt lagen om nykterhetsvård vårdades inalles 2 641 personer i 24 städer, 20 köpingar och 151 landskommuner. Särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna var antalet ifrågavarande vårdade personer följande.

	Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Irtolaisia — Lösdrivare	77	4.4	154	8.8	1 755	100.0
Alkoholisteja — Alkoholister	612	7.2	1 992	23.4	8 501	100.0
Raittiushuollon alaisia — Personer underkastade nykterhetsvård	221	8.4	866	32.8	2 641	100.0
Yhteensä — Summa	910	7.1	3 012	23.3	12 897	100.0

Under krigsåren nedgick antalet lösdrivare och alkoholister, men fr. o. m. år 1945 har det varje år stigit. Från 1949 till 1950 minskades antalet lösdrivare något, med 3.3 %, men steg åter år 1951, med 5.1 %. År 1952 nedgick antalet ånyo, med 3.6 %. Antalet alkoholister och personer under nykterhetsvård har nu år 1952 nått kulmen. Från år 1951 steg de förnas antal med 5.6 % och de senares med 15.9 %. I jämförelse med den i början av året 1952 mantalsskrivna folkmängden utgjorde de personer, som underkastats lösdrivarvård, i hela landet 0.43 ‰, de som underkastats alkoholistvård, 2.06 samt nykterhetsvård underkastade personer 0.64 ‰ av befolkningen. Mellan de olika länen fördelade sig dessa enligt tabellen på följande sida.

Av de omhändertagna lösdrivarna kommo 75.3 % på Nylands, Tavastehus samt Åbo och Björneborgs län. Enbart i Helsingfors funnos 875 eller 49.9 % av hela landets lösdrivare och i Tammerfors 152, alltså i dessa bägge städer redan 58.5 % av alla. — Största antalet alkoholister såväl som personer under nykterhetsvård fanns i Nylands, Åbo och Björneborgs samt Tavastehus län, de förstnämnda till ett antal av 5 642 eller 66.4 % av landets alkoholister och de sistnämnda till ett antal av 1 537 eller 58.2 % av alla. Enbart i Helsingfors fanns 3 620 alkoholister eller 42.6 % av alla. Nykterhetsvård underkastade fanns i Helsingfors 765 och i Åbo 252 personer.

De kvinnliga lösdrivarna utgjorde 1 109 eller 63.2 % och de manliga 646 eller 36.8 %. Angående alkoholisterna var förhållandet tvärtom, de kvinnliga utgjorde 549 eller 6.5 % och de manliga 7 952 eller 93.5 %. Antalet kvinnor under nykterhetsvård var ganska ringa, endast 2.1 % eller 56 och män 2 585 eller 97.9 %. — Största delen av dessa vårdade personer koncentrerade sig i städerna, av lösdrivarkvinnorna 83.9 %, av alkoholistkvinnorna 87.1 % och av kvinnorna under nykterhetsvård 87.5 %, då motsvarande tal för männen voro 91.8, 68.1 och 58.2 %.

9. Irtolaisten, alkoholistien ja raittiushuollon alaisten henkilöiden luku. — Antal lösdrivare, alkoholister och personer under nykterhetsvård.

Lääni—Län	Irtolaisia — Lösdrivare			Alkoholisteja — Alkoholister			Raittiushuollon alaisia Personer under nykterhetsvård		
	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa
Uudenmaan — Nylands	891	33	924	3 733	198	3 931	786	45	831
Turun ja Porin — Åbo o. Björneborgs	151	8	159	604	173	777	363	75	438
Ahvenanmaa — Åland	—	—	—	3	—	3	—	—	—
Hämeen — Tavastehus	229	10	239	742	192	934	159	109	268
Kymen — Kymmene	112	11	123	338	139	477	149	120	269
Mikkelin — S:t Michels	16	15	31	106	165	271	59	123	182
Kuopion — Kuopio	38	32	70	236	485	721	60	204	264
Vaasan — Vasa	63	19	82	445	286	731	106	99	205
Oulun — Uleåborgs	69	22	91	157	252	409	47	53	100
Lapin — Lapplands	32	4	36	145	102	247	46	38	84
Koko maa — Hela landet	1 601	154	1 755	6 509	1 992	8 501	1 775	866	2 641
	‰ väestöstä — ‰ av befolkningen								
Uudenmaan — Nylands	1.94	0.14	1.33	8.11	0.85	5.68	1.71	0.19	1.20
Turun ja Porin — Åbo o. Björneborgs	0.77	0.02	0.25	3.1	0.39	1.21	1.86	0.17	0.68
Ahvenanmaa — Åland	—	—	—	0.09	—	0.01	—	—	—
Hämeen — Tavastehus	0.95	0.03	0.42	3.07	0.59	1.65	0.66	0.33	0.47
Kymen — Kymmene	0.93	0.06	0.39	2.81	0.70	1.50	1.24	0.61	0.85
Mikkelin — S:t Michels	0.35	0.08	0.13	2.33	0.83	1.11	1.30	0.62	0.74
Kuopion — Kuopio	0.53	0.08	0.15	3.32	1.19	1.51	0.84	0.50	0.55
Vaasan — Vasa	0.53	0.04	0.13	3.72	0.57	1.18	0.89	0.20	0.33
Oulun — Uleåborgs	1.23	0.07	0.25	2.79	0.81	1.11	0.84	0.17	0.27
Lapin — Lapplands	0.76	0.03	0.21	3.45	0.78	1.43	1.10	0.29	0.49
Koko maa — Hela landet	1.18	0.06	0.43	4.80	0.72	2.06	1.31	0.31	0.64

Huollon alaisten henkilöiden ikä.

Irtolais-, alkoholisti- ja raittiushuollon alaiset henkilöt jakaantuivat ikänsä perusteella seuraavalla tavalla.

Vård underkastade personers ålder.

De personer, som åtnjöt lösdrivar-, alkoholist- och nykterhetsvård, fördelade sig enligt ålder på följande sätt.

10. Huollon alaisten henkilöiden ikä. — Vård underkastade personers ålder.

Ikä, vuotta — Ålder, år	Irtolaiset — Lösdrivare			Alkoholistit — Alkoholister			Raittiushuollon alaiset Personer under nykterhetsvård		
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa
Alle 20 — Under 20	12	55	67	14	2	16	602	8	610
20—24	65	222	287	424	7	431	1 842	46	1 888
25—29	106	215	321	1 253	33	1 286	141	2	143
30—39	179	321	500	2 507	172	2 679	—	—	—
40—49	179	219	398	2 602	216	2 818	—	—	—
50—	104	77	181	1 147	119	1 266	—	—	—
Tuntematon — Okänd	1	—	1	5	—	5	—	—	—
Yhteensä — Summa	646	1 109	1 755	7 952	549	8 501	2 585	56	2 641
	%								
Alle 20 — Under 20	1.9	5.0	3.8	0.2	0.4	0.2	23.3	14.3	23.1
20—24	10.1	20.0	16.3	5.3	1.3	5.1	71.3	82.1	71.5
25—29	16.4	19.4	18.3	15.8	6.0	15.1	5.4	3.6	5.4
30—39	27.7	28.9	28.5	31.5	31.3	31.5	—	—	—
40—49	27.7	19.8	22.7	32.7	39.3	33.1	—	—	—
50—	16.1	6.9	10.3	14.4	21.7	14.9	—	—	—
Tuntematon — Okänd	0.1	—	0.1	0.1	—	0.1	—	—	—
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Alkoholistihuollon alaiset henkilöt näyttävät yleensä edustavan vanhempia ikäluokkia kuin irtolaishuollon alaiset. 40 vuotta täyttäneitä oli alkoholisteista 48.0 %, mutta irtolaisista vain 33.0 %. Yli $\frac{3}{5}$, 61.0 % naisalkoholisteista

De personer, som åtnjöt alkoholistvård, synas i allmänhet företräda äldre årsklasser än de, som underkastats lösdrivarvård. Av alkoholisterna hade 48.0 % fyllt 40 år, men av lösdrivarna endast 33.0 %. Över hälften, 61.0 %, av de

oli 40 vuotta vanhempia, jota vastoin irtolaisnaisista 44.4 % oli 18—29 vuotiaita.

Nuorimmat ikäluokat, jotka eivät vielä ole täyttäneet 25 vuotta, jakaantuivat seuraavasti.

Ikä — Ålder	Irtolaiset Lösdrivare		Alkoholistit Alkoholister		Raittishuollon alaiset Nykterhetsvård underkastade	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
18 vuotta — år	4	14	6	2	274	3
19 ” ”	8	41	8	—	328	5
20 ” ”	7	47	22	1	313	9
21 ” ”	14	42	31	—	365	8
22 ” ”	7	50	95	3	427	9
23 ” ”	21	36	110	2	357	7
24 ” ”	16	47	166	1	380	13
Yhteensä — Summa	77	277	438	9	2 444	54

Siviilisäätty.

Irtolais-, alkoholisti- ja raittishuollon alaisten henkilöiden siviilisäätty selviää seuraavasta taulukosta.

Civilstånd.

De personer, som voro underkastade lösdrivar-, alkoholist- och nykterhetsvård, fördelade sig enligt civilstånd på följande sätt.

11. Huollon alaisten henkilöiden siviilisäätty. — Vård underkastade personers civilstånd.

Siviilisäätty — Civilstånd	Irtolaiset — Lösdrivare			Alkoholistit — Alkoholister			Raittishuollon alaiset Nykterhetsvård underkastade		
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa
Naimattomia — Ogifta	401	588	989	2 698	114	2 812	2 297	42	2 339
Naimisissa olevia — Gifta	149	238	387	4 485	248	4 733	281	12	293
Eronneita — Franskilda	80	222	302	605	113	718	7	2	9
Leskiä — Änklingar och änkor	16	60	76	161	74	235	—	—	—
Tuntematon — Okänt	—	1	1	3	—	3	—	—	—
Yhteensä — Summa	646	1 109	1 755	7 952	549	8 501	2 585	56	2 641
				%					
Naimattomia — Ogifta	62.1	53.0	56.4	33.9	20.7	33.1	88.8	75.0	88.6
Naimisissa olevia — Gifta	23.0	21.5	22.0	56.4	45.2	55.7	10.9	21.4	11.1
Eronneita — Franskilda	12.4	20.0	17.2	7.6	20.6	8.4	0.3	3.6	0.3
Leskiä — Änklingar och änkor	2.5	5.4	4.3	2.0	13.5	2.8	—	—	—
Tuntematon — Okänt	—	0.1	0.1	0.1	—	0.0	—	—	—
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Suurin osa irtolaisista, 56.4 %, oli naimattomia, jota vastoin alkoholisteista vain 33.1 %. Naispuolisista alkoholisteista oli melko paljon, 34.1 %, leskiä ja eronneita, miesten vastaavan suhdeluvun ollessa vain 9.6.

Ammatti.

Ryhmittämällä irtolais-, alkoholisti- ja raittishuollon alaiset henkilöt samoihin 12 ammattiryhmään kuin köyhäinhoitotilastossa on käytetty, saadaan seuraavalla sivulla oleva taulukko. Jos naimisissa olevilla naisilla tai leskivaimoilla ei ole ollut omaa ammattia, on heidät tässäkin ryhmitetty miehen ammatin mukaan.

Samoin kuin muistakin yhteiskunnan huollon alaisista henkilöistä oli irtolaisista ja alkoholisteista sekä raittishuollon alaisista suuri osa ammattitaidottomia, n. s. muita työllisiä. Heidä oli vast. 37.4, 37.0 ja 44.3 %. Paitsi tehdas- ja ammattityöllisiä, joita oli 32.0, 39.6 ja 31.7 %, oli melko paljon myös itsenäisiä liikkeenharjoittajia samoin kuin liikeapulaisia ja työnjohtajia, yhteensä 11.4, 11.8 ja 6.5 %.

Största delen av lösdrivarna, 56.4 %, var ogifta, då däremot motsvarande tal för alkoholisterna var endast 33.1 %. Bland de kvinnliga alkoholisterna fanns det rätt mycket änkor och franskilda, 34.1 %, medan motsvarande proportionstal för männen var 9.6.

Yrke.

Genom att gruppera de personer, som underkastats lösdrivar-, alkoholist- och nykterhetsvård, i samma 12 yrkesgrupper som använts i fattigvårdsstatistiken, erhålles tabellen på följande sida. Ifall gifta kvinnor eller änkor icke haft eget yrke, äro de även här grupperade enligt mannens yrke.

I likhet med övriga personer, som erhållit samhällsvård, var en stor del av lösdrivarna och alkoholisterna samt av nykterhetsvård underkastade icke yrkeskunniga s. k. övriga arbetare. Dessa utgjorde 37.4, 37.0 och 44.3 % av motsvarande grupper. Utom fabriks- och yrkesarbetare, vilka utgjorde 32.0, 39.6 och 31.7 %, fanns det rätt mycket även självständiga affärsidkare samt affärsbiträden och arbetsledare, tillsammans 11.4, 11.8 och 6.5 %.

12. Huollon alaisten henkilöiden ammatti. — Vård underkastade personers yrke.

Ammatti — Yrke	Irtolaiset — Lösdrivare			Alkoholistit Alkoholister			Raittihuollon alaiset Nykterhetsvård underkastade		
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia — Tjänstemän och idkare av fria yrken	6	1	7	126	6	132	15	—	15
Talonomistajia, vuokraajia ja palstatilallisia — Gärdägare, arrendatorer av lägenheter och parcellägare	1	5	6	252	8	260	27	—	27
Maataloustyöläisiä — Lantbruksarbetare	12	35	47	208	17	225	77	1	78
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia — Självständiga affärsidkare. Liikeapulaisia ja työnjohtajia — Affärsbiträden och arbetsledare	42	53	95	486	45	531	28	3	31
Tehdas- ja ammattityöläisiä — Fabriks- och yrkesarbetare. Muita työläisiä — Övriga arbetare	31	74	105	438	41	479	128	11	139
Merimiehiä ja kalastajia — Sjömän och fiskare	179	383	562	3 123	239	3 362	816	22	838
Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	352	304	656	3 001	143	3 149	1 162	7	1 169
Yksityisten palvelijoita — Tjänare hos enskilda	13	6	19	98	—	98	68	1	69
Muun elinkeinon harjoittajia — Idkare av annan näring ..	5	4	9	124	5	129	66	—	66
Henkilöitä ilman varsinaista tai tunnettua ammattia — Personer utan egentligt eller känt yrke	—	188	188	—	23	23	—	9	9
Yhteensä — Summa	3	1	4	26	1	27	4	—	4
	2	55	57	70	16	86	194	2	196
	646	1 109	1 755	7 952	549	8 501	2 585	56	2 641
	%								
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia — Tjänstemän och idkare av fria yrken	0.9	0.1	0.4	1.6	1.1	1.6	0.6	—	0.6
Talonomistajia, vuokraajia ja palstatilallisia — Gärdägare, arrendatorer av lägenheter och parcellägare	0.2	0.4	0.3	3.2	1.4	3.1	1.0	—	1.0
Maataloustyöläisiä — Lantbruksarbetare	1.8	3.2	2.7	2.6	3.1	2.6	3.0	1.8	3.0
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia — Självständiga affärsidkare. Liikeapulaisia ja työnjohtajia — Affärsbiträden och arbetsledare	6.5	4.8	5.4	6.1	8.2	6.2	1.1	5.3	1.2
Tehdas- ja ammattityöläisiä — Fabriks- och yrkesarbetare. Muita työläisiä — Övriga arbetare	4.8	6.7	6.0	5.5	7.5	5.6	4.9	19.6	5.3
Merimiehiä ja kalastajia — Sjömän och fiskare	27.7	34.5	32.0	39.3	43.5	39.6	31.6	39.3	31.7
Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	54.5	27.4	37.4	37.7	27.0	37.0	44.9	12.5	44.3
Yksityisten palvelijoita — Tjänare hos enskilda	2.0	0.5	1.1	1.2	—	1.2	2.6	1.8	2.6
Muun elinkeinon harjoittajia — Idkare av annan näring ..	0.8	0.4	0.5	1.6	0.9	1.5	2.6	—	2.5
Henkilöitä ilman varsinaista tai tunnettua ammattia — Personer utan egentligt eller känt yrke	—	16.9	10.7	—	4.2	0.3	—	16.1	0.3
Yhteensä — Summa	0.5	0.1	0.2	0.3	0.2	0.3	0.2	—	0.1
	0.3	5.0	3.3	0.9	2.9	1.0	7.5	3.6	7.4
	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Irtolaishuollon perusteet ja huoltotoimenpiteet.

Irtolaislain 1 luvun 1 § määrittelee irtolaiseksi sellaisen henkilön, joka työkykyisenä, mutta silti toimeettomana kuljeksi paikkakunnalta toiselle ilman riittäviä elatusvaroja; lisäksi sellaisen työkykyisen henkilön, jolla on tapana vieroksua työtä ja sen vuoksi joutuu köyhäinhoidon tarpeeseen tai tulee ylivoimaiseksi rasitukseksi toiselle henkilölle; samoin myös henkilön, jolla on tapana kerjätä tai käyttää toista kerjuuseen tai sallii hoidossaan olevan kahdeksaatoista vuotta nuoremman henkilön kerjätä sekä vielä henkilön, jolla on tapana hankkia tuloja hyvien tapojen vastaisilla ja siveellisesti hylättävillä keinoilla ja siten tai muulla elämäntavallaan tuottaa ilmeistä vaaraa yleiselle järjestykselle, turvallisuudelle tai siveellisyydelle.

Tämän nojalla irtolaishuollon perusteet on tilastossa jaettu neljään ryhmään, nimittäin: kuljeksiva elämä, työn vieroksuminen, kerjuu ja ammattihaureus. Ne tapaukset, jolloin irtolaishuoltoon joutunut henkilö on muulla elämäntavallaan tuottanut ilmeistä vaaraa yleiselle järjestykselle, turvallisuudelle tai siveellisyydelle, on yhdistetty ryhmäksi „muu peruste”. Kuinka paljon henkilöitä oli kunkin perusteen nojalla v. 1952 otettu huoltoon, valaisee seuraavalla sivulla oleva taulukko. Tällöin on huomattava, että jos henkilölle on ilmoitettu useita huoltoperusteita, on tilastossa otettu vain tärkein huomioon.

Grunderna för lösdrivarvården samt vårdåtgärder.

Lösdrivarlagens 1 kap. 1 § karakteriserar som lösdrivare en arbetsförför person, som sysslolös, utan tillräckliga medel till sitt uppehälle stryker omkring från ort till ort; ytterligare en sådan arbetsförför person, som har för vana att sky arbete och fördenskull blir i behov av fattigvård eller blir en övermäktig börda för annan person; likaså även person, som har för vana att tigga eller använda annan till tiggeri eller som tillåter, att i hans vård befintlig person under aderton år tigger samt vidare person, som genom att vanemässigt förskaffa sig inkomst på ett mot god sed stridande sätt och genom sedligt förkastliga medel sälunda eller genom sitt levnadsätt i övrigt medför uppenbar våda för allmän ordning, säkerhet eller sedlighet.

Med stöd härav ha grunderna till lösdrivarvården i statistiken indelats i fyra grupper, nämligen: kringstrykande liv, arbetsskygghet, tiggeri och prostitution. De fall, då person underställd lösdrivarvård genom sitt levnadsätt i övrigt medfört uppenbar våda för allmän ordning, säkerhet eller sedlighet, har förts till gruppen „annan orsak”. Huru många personer, som med stöd av varje orsak omhändertagits under år 1952, belyses av tabellen på följande sida. Härvid bör observeras, att ifall beträffande en person uppgivits flere vårdorsaker, har blott den viktigaste grunden beaktats i statistiken.

13. Irtolaishuollon perusteet. — Grunden för lösdrivarvården.

	Kuljeksiva elämä Kringstrykande liv		Työn vieroksuminen Arbetskygghet		Kerjuu Tiggeri		Ammattihaureus Prostitution		Muu peruste Annan grund		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Kaupungit — Städer	143	80	330	160	13	5	3	636	104	50	593	931
Kauppalat — Köpingar	4	5	12	11	1	—	—	42	2	—	19	58
Maalaiskunnat — Landskommuner	4	30	10	17	—	1	—	61	20	11	34	120
Yhteensä — Summa	151	115	352	188	14	6	3	739	126	61	646	1 109
	%											
Kaupungit — Städer	24.1	8.6	55.7	17.2	2.2	0.5	0.5	68.3	17.5	5.4	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar	21.0	8.6	63.2	19.0	5.3	—	—	72.4	10.5	—	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	11.8	25.0	29.4	14.2	—	0.8	—	50.8	58.8	9.2	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	23.4	10.4	54.5	17.0	2.2	0.5	0.4	66.8	19.5	5.5	100.0	100.0

Irtolaishuollon perusteet näyttävät miehillä ja naisilla olevan varsin erilaiset. Kun naisista $\frac{2}{3}$ oli joutunut irtolaisten kirjoihin ammattihaureuden vuoksi, olivat miehet pääasiassa, $\frac{3}{4}$ heistä, vieroksuneet työtä tai viettäneet kuljeksivaa elämää.

Irtolaisperusteen yhteyteen kuuluu läheisesti kysymys, missä määrin irtolaisiksi havaitut henkilöt on aikaisemmin tuomittu rangaistukseen ja missä määrin he ovat aikaisemmin olleet irtolaishuollon alaisia. Näitä seikkoja valaisee seuraava yhdistelmä.

Orsakerna till lösdrivarvården synas vara mycket olika bland män och kvinnor. Medan $\frac{2}{3}$ av kvinnorna hade antecknats som lösdrivare på grund av prostitution, hade männen för det mesta, $\frac{3}{4}$ av dem, skytt arbete eller fört ett kringstrykande liv.

I nära samband med orsaken till lösdriveriet står frågan, i vilken män personer, som befunnits vara lösdrivare, tidigare blivit dömda till straff och i vilken män de tidigare varit under lösdrivarvård. Följande sammanställning belyser dessa frågor.

	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Irtolaisia, jotka aikaisemmin — Lösdrivare, som tidigare								
ovat olleet irtolaishuollon alaisina — varit under								
lösdrivarvård	251	597	5	34	19	56	275	687
on tuomittu rangaistukseen — dömts till straff	313	343	2	3	4	24	319	370

Kaikista v:n 1952 irtolaisista 54.8 % on aikaisemmin ollut irtolaishuollon alaisena, 42.6 % miehistä ja 61.9 % naisista. Aikaisemmin rangaistukseen tuomittuja oli 39.3 % kaikista, miehistä 49.4 % ja naisista 33.4 %.

Irtolaislain 1 luvun 2 ja 5 §:ien mukaan on irtolaisiksi havaittuihin henkilöihin nähden sovellettava seuraavia toimenpiteitä: varoitettava, milloin se katsotaan tarpeelliseksi ja, ellei tämä riitä, määrättävä irtolaisvalvonnan alaiseksi; ellei heitä senkään avulla saada palautetuiksi säännölliseen ja kunnialliseen elämäntapaan tai jos he ovat vaaraksi itselleen tai muiden henkilökohtaiselle turvallisuudelle tai ilmeiseksi häiriöksi yleiselle järjestykselle tai siveellisyydelle, on heidät määrättävä työlaitokseen tai pakko-työhön.

Jos irtolaisiksi havaittu henkilö on toispaikkakuntalainen, ovat muutamat kunnat ilmoittaneet lähettäneensä tällaiset henkilöt kotikuntaansa siellä käsiteltäviksi antamatta heille sitä ennen varoitusta. Tilastossa tällaiset tapaukset on yhdistetty ryhmäksi „muu toimenpide”. Ne tapaukset, jolloin irtolaiset laitoksesta päästyään on asetettu jälki-
valvontaan, muodostavat oman ryhmän. Aikaisempina vuosina ne ovat sisältyneet joko ryhmään irtolaisvalvonta tai muu toimenpide. Missä laajuudessa erilaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa, selviää seuraavasta taulukosta.

Av hela antalet lösdrivare under år 1952 hade 54.8 % varit tidigare under lösdrivarvård, 42.6 % av männen och 61.9 % av kvinnorna. 39.3 % hade tidigare blivit dömda till straff, av männen 49.4 % och av kvinnorna 33.4 %.

Enligt lösdrivarlagens 1 kap. 2 och 5 § bör ifråga om personer, som befunnits vara lösdrivare, tillämpas följande åtgärder: varning, då sådan anses nödvändig och om detta ej är tillräckligt, ställande under lösdriveriövervakning; om de icke ens med denna åtgärd kunna återföras till ett ordentligt och hederligt levnadssätt eller om de äro till fara för sig själva eller för andras personliga säkerhet eller till uppenbar våda för allmän ordning och sedlighet, böra de förordnas till intagning i arbetsanstalt eller hållande i tvångsarbete.

I fall en person, som befunnits vara lösdrivare, är från annan ort, ha somliga kommuner uppgivit, att de sända sådana personer till sin hemkommun för behandling utan att dessförinnan tilldela dem varning. I statistiken har dylika fall sammanförts till gruppen „annan åtgärd”. De fall, då lösdrivarna efter anstaltsvård ställts under övervakning, bilda en särskild grupp. Tidigare ha de ingått antingen i gruppen lösdrivarövervakning eller annan åtgärd. I vilken utsträckning de olika vårdåtgärderna vidtagits i städerna, köpingarna och landskommunerna, framgår av följande tabell.

14. Huoltotoimenpiteet. — Vårdätgärder.

	Varoitus Varning		Irtolaisvalvonta Lösdriveri- övervakning		Työlaitoshuolto Intagning i arbetsanstalt		Pakkotyö Tvångsarbete		Jätkivalvonta Efteröver- vakning		Muu tai ei toimenpidettä Annan eller ingen åtgärd		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Kaupungit — Städer	88	130	218	186	156	368	9	40	74	174	48	33	593	931
Kauppalat — Köpingar	5	8	4	5	6	26	2	4	—	13	2	2	19	58
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	4	16	3	37	11	34	—	—	13	25	3	8	34	120
Yhteensä — Summa	97	154	225	228	173	428	11	44	87	212	53	43	646	1 109
	%													
Kaupungit — Städer	14.8	14.0	36.8	20.0	26.3	39.5	1.5	4.3	12.5	18.7	8.1	3.5	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar	26.3	13.8	21.1	8.6	31.6	44.8	10.5	6.9	—	22.4	10.5	3.5	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	11.8	13.3	8.8	30.9	32.4	28.3	—	—	38.2	20.8	8.8	6.7	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	15.0	13.9	34.8	20.5	26.8	38.6	1.7	4.0	13.5	19.1	8.2	3.9	100.0	100.0

Niiden irtolaisten luku, jotka ovat saaneet varoituksen tai joutuneet valvontaan, on $\frac{2}{5}$ kaikista; selontekovuonna sai varoituksen 14.3 % ja valvonnan alaisia oli 25.8 %, minkä lisäksi jälkivalvonnassa oli vielä 17.0. Työlaitoshuoltoa on käytetty melko runsaasti, 34.2 % määrättiin työlaitoksiin. Pakkotyötä huoltomuotona on sovellettu varsin vähän, vain 3.1 %:iin irtolaisista. *Miehiin* nähden on yleensä sovellettu suhteellisesti katsoen lievempiä huoltomuotoja kuin *naisiin*. Varoituksen saaneita ja valvonnassa olevia miehiä oli 49.8 % kaikista miesirtolaisista naisten vastaavan luvun ollessa 34.4 %.

Alkoholistihuollon perusteet ja huoltotoimenpiteet.

Alkoholistilain 1 luvun 1 §:n mukaan on juopottelevaa elämää viettävä henkilö alkoholisti ja häneen nähden on ryhdyttävä määrättyihin toimenpiteisiin, jos hän on vaarallinen itselleen tai muiden henkilökohtaiselle turvallisuudelle tai ilmeiseksi häiriöksi tai pahennukseksi ympäristölle. Sama on asianlaita, jos henkilö laiminlyö niiden elätyksen ja hoidon, joista hän lain mukaan on velvollinen pitämään huolta, tahi joutuu hänelle läheisen henkilön rasitukseksi taikka köyhäinhoidon tarpeeseen. Jos juopottelevaa elämää viettävä henkilö on päihtymyksen takia kolmasti tai useammin viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana joutunut pidätetyksi, on häneen nähden alkoholistina myös ryhdyttävä lain edellyttämiin toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn nojalla on *alkoholistihuollon* perusteet tilastossa jaettu 6 ryhmään ja niistä käytetty seuraavia nimityksiä: 1. vaarallisuus, 2. häiriö tai pahennus, 3. elatusvelvollisuuden laiminlyönti, 4. joutuminen läheisen henkilön rasitukseksi, 5. köyhäinhoidon tarve sekä 6. juopumuspidätykset. Lisäksi on vielä käytetty ryhmää „muu” niitä tapauksia varten, jolloin on ollut vaikeata ratkaista, mihin ryhmään heidät olisi ollut luettava. Jos henkilö on joutunut alkoholistihuoltoon usean edellä mainitun perusteen nojalla, on hänet seuraavassa taulukossa, jossa alkoholistit on ryhmitetty huoltoperusteen mukaan, sijoitettu siihen peruserhmään, mikä on osoittautunut tärkeimmäksi.

Juopottelevaa elämää viettävät henkilöt ovat joutuneet alkoholistihuoltoon suurimmalta osalta sen vuoksi, että heidät vuoden kuluessa oli pidätetty kolmasti tai useammin

Antalet lösdrivare, som erhållit varning och sådana som ställts under övervakning var $\frac{2}{5}$ av alla; under redogörelseåret erhöj varning 14.3 % och under övervakning var 25.8 %, vartill 17.0 % var under efterövervakning. Arbetsinrättningsvärd har begagnats ganska ofta, 34.2 % förordnades till intagning i arbetsinrättning. Tvångsarbete som vårdätgärd har använts ganska sällan, endast i fråga om 3.1 % av lösdrivarna. I fråga om *män* ha relativt taget tillämpats mildare åtgärder än i fråga om *kvinnor*. Antalet manliga lösdrivare, som erhållit varning och sådana som ställts under övervakning, utgjorde 49.8 % av samtliga manliga lösdrivare, då motsvarande antal kvinnor var 34.4 %.

Grunderna för alkoholistvården och vårdätgärder.

Alkoholist är enligt alkoholistlagens 1 kap. § 1 en person, som för ett onyktert liv, och bör med avseende å honom vidtagas bestämda åtgärder, ifall han är farlig för sig själv eller annans personliga säkerhet eller uppträder på ett för omgivningen uppenbart störande eller förargelseväckande sätt. Detsamma är förhållandet, ifall en person uraktlåter att underhålla och vårda de personer, om vilka han enligt lag är skyldig att draga försorg, eller faller honom närstående till last eller blir i behov av fattigvård. I fall en person, som för ett onyktert liv, tre eller flere gånger blivit anhållen på grund av fylleri under de senaste 12 månaderna, bör med avseende å honom som alkoholist även vidtagas de åtgärder, som förutsätts i lagen.

På grund av det ovan anförda äro *orsakerna till alkoholistvården* i statistiken indelade i 6 grupper, om vilka använts följande benämningar: 1. farlighet, 2. störande eller förargelseväckande uppträdande, 3. försummande av underhållningsplikt, 4. fallit närstående till last, 5. behov av fattigvård samt 6. anhållen för fylleri. Därutöver har ännu använts gruppen „annan” för de fall, då det varit svårt att avgöra, till vilken grupp de bort hänföras. Om en person erhållit alkoholistvård till följd av flere av ovannämnda orsaker, har han i följande tabell, där alkoholisterna äro grupperade efter orsaken, hänförs till den grupp, vilken visat sig vara viktigast.

Personer, vilka föra ett onyktert liv, ha oftast omhändertagits som alkoholister, emedan de under årets lopp blivit anhållna tre eller flere gånger eller därför, att de varit

15. Alkoholistihuollon perusteet. — Grunder för alkoholistvården.

	Vaarallisuus Farlighet		Häiriö tai pahennus Störande eller förargelse- väckande uppträ- dande		Elatusvel- vollisuuden laimin- lyönti Försum- mande av underhåll- ningsskyld- ighet		Joutuminen läheisen henkilön rasitukseksi Fallit närstående till last		Köyhäin- hoidon tarve Behov av fattigvård		Juopumus- pidätykset Annhållen för fylleri		Muu Annan		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor
Kaupungit — Städer	174	2	1 813	258	435	6	399	22	59	4	2 454	183	85	3	5 419	478
Kauppalat — Köpingar	28	—	122	9	90	1	45	—	16	—	294	5	2	—	597	15
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	135	1	490	33	326	5	115	1	86	3	775	12	9	1	1 936	56
Yhteensä — Summa	337	3	2 425	300	851	12	559	23	161	7	3 523	200	96	4	7 952	549
	%															
Kaupungit — Städer	3.2	0.4	33.4	54.0	8.0	1.3	7.4	4.6	1.1	0.8	45.3	38.3	1.6	0.6	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar	4.7	—	20.4	60.0	15.1	6.7	7.5	—	2.7	—	49.3	33.3	0.3	—	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	7.0	1.8	25.3	58.9	16.8	8.9	5.9	1.8	4.5	5.4	40.0	21.4	0.5	1.8	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	4.3	0.5	30.5	54.7	10.7	2.2	7.0	4.2	2.0	1.3	44.3	36.4	1.2	0.7	100.0	100.0

tai sen vuoksi, että he olivat ilmeiseksi häiriöksi tai pahennukseksi ympäristölleen. Edellisiä oli v. 1952 43.8 % sekä jälkimmäisiä 32.1 % kaikista. Sellaisia alkoholisteja, jotka olivat laiminlyöneet oman tai läheistensä elatuksen, oli 19.0 %. *Naispuoliset* alkoholistit olivat enimmäkseen, 54.7 % kaikista naispuolisista, olleet häiriöksi tai pahennukseksi ympäristölleen, kun *miespuolisista* 30.5 % oli sen vuoksi joutunut huollon alaiseksi. Ryhmään „muu peruste” sisältyy 85 miestä ja 4 naista, jotka vapaaehtoisesti ovat alistuneet alkoholistihuoltoon.

Alkoholistilain 1 luvun 2 §:n mukaan ovat ne *toimenpiteet*, joihin alkoholistiksi havaittuun henkilöön nähden on ryhdyttävä, raittiusvalvonta ja hoito yleisessä alkoholihuoltolassa. 3 §:n mukaan on kuitenkin ennen näitä huoltotoimenpiteitä henkilöä varoitettava, milloin se katsotaan tarpeelliseksi. Tämän nojalla on huoltotoimenpiteet tilastossa jaettu kolmeen ryhmään: varoitus, raittiusvalvonta ja alkoholihuoltolahoito. Samoin kuin irtolaisiin on alkoholisteihin nähden laitoksesta vapautuneiden jälkivalvonta erotettu eri ryhmäksi.

Seuraava taulukko osoittaa, missä laajuudessa erilaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty erikseen kaupungeissa, kauppa-loissa ja maalaiskunnissa.

uppenbart störande eller förargelseväckande för sin omgivning. De förra utgjorde år 1952 43.8 % och de senare 32.1 % av alla. Sådana alkoholister, vilka hade försummat sin underhållningsplikt mot sig själv eller närstående, utgjorde 19.0 %. De *kvinnliga* alkoholisterna voro till största delen, 54.7 % av alla kvinnliga, sådana, vilka uppträtt störande eller förargelseväckande för sin omgivning, då 30.5 % av de *manliga* av samma orsak blivit föremål för vård. I gruppen „annan grund” ingår 85 män och 4 kvinnor, som frivilligt underkastat sig alkoholistvård.

Enligt alkoholistlagens 1 kap. § 2 äro de *åtgärder*, vilka skola vidtagas beträffande person, som befunnits vara alkoholist, nykterhetsuppsikt och vård i allmän alkoholistanstalt. Förrän dessa vårdåtgärder tillämpas, bör enligt § 3 personen likväl varnas, då sådant finnes nödigt. På denna grund äro vårdåtgärderna i statistiken uppdelade i tre grupper: varning, nykterhetsuppsikt och vård i alkoholistanstalt. Såsom in fråga om lösdrivarna ha även här de som ställts under övervakning efter anstaltsvård särredovisats.

Följande tabell utvisar, i vilken utsträckning de olika åtgärderna tillämpats särskilt i städerna, köpingarna och i landskommunerna.

16. Huoltotoimenpiteet. — Vårdåtgärder.

	Varoitus Varning		Raittiusvalvonta Nykterhetsuppsikt		Alkoholistihuoltola- hoito — Vård i alko- holistanstalt		Jälkivalvonta Efterövervakning		Muu Annan		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor
Kaupungit — Städer	1 969	134	1 732	189	1 066	70	644	84	8	1	5 419	478
Kauppalat — Köpingar	357	4	132	7	74	2	32	2	2	—	597	15
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 298	37	352	8	209	9	65	1	12	1	1 936	56
Yhteensä — Summa	3 624	175	2 216	204	1 349	81	741	87	22	2	7 952	549
	%											
Kaupungit — Städer	36.3	28.0	32.0	39.5	19.7	14.7	11.9	17.6	0.1	0.2	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar	59.8	26.7	22.1	46.7	12.4	13.3	5.4	13.3	0.3	—	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Landskom- muner	67.0	66.1	18.2	14.3	10.8	16.0	3.4	1.8	0.6	1.8	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	45.6	31.9	27.8	37.2	17.0	14.7	9.3	15.8	0.3	0.4	100.0	100.0

Yleisimmin käytettyjä toimenpiteitä oli v. 1952 varoituksen antaminen; sellaisen oli saanut 44.7 % alkoholisteista. Alkoholihuoltoloihin määrättyjen luku on sodan jälkeen sekä absoluuttisesti että suhteellisesti katsoen nousut melko paljon; v. 1945 heitä oli vain 341, mutta v. 1952 1 430 eli 10.0 ja 16.8 % vastaavien vuosien alkoholisteista. Jälkivalvonnassa huoltolahoidon jälkeen oli lähes $\frac{1}{10}$ eli 9.7 % kaikista alkoholisteista.

Raittiushuollon huoltotoimenpiteet.

Lain mukaan on raittiushuollon alaista henkilöä sopivalla tavalla varoitettava tai jos henkilö 12 viimeksi kuluneen kuukauden aikana on tavattu ilmeisesti juopuneena julkisella paikalla tai julkisessa tilaisuudessa tai tullut juopumuksesta pidätetyksi kahdesti taikka useammin, on hänet, mikäli laissa mainitut muut toimenpiteet katsotaan riittämättömiksi, määrättävä raittiussuojeluun enintään yhdeksi vuodeksi.

Missä määrin raittiushuollon alaiset henkilöt ovat saaneet varoituksen tai heidät on määrätty raittiussuojeluun, selviää seuraavasta taulukosta.

En av de mest tillämpade vårdåtgärderna år 1952 var varning; 44.7 % av alkoholisterna hade erhållit sådan. Antalet till alkoholistanstalt förordnade har efter kriget både absolut och relativt taget stigit rätt mycket; år 1945 var deras antal endast 341, men år 1952 1 430 eller 10.0 och 16.8 % av motsvarande års alkoholister. Under övervakning efter anstaltsvård var nära $\frac{1}{10}$ eller 9.7 % av alla alkoholister.

Nykterhetsvårdens vårdåtgärder.

Enligt lagen skall den, som är underställd nykterhetsvård, på lämpligt sätt varnas eller om personen i fråga under de senast förflutna 12 månaderna anträffats uppenbart drucken på offentlig plats eller vid offentligt tillfälle eller har blivit anhållen för fylleri två gånger eller oftare, skall, för såvitt de i lagen nämnda andra åtgärderna anses otillräckliga, förordnande ges om hans ställande under nykterhetsskydd för högst ett års tid.

I vilken utsträckning personer under nykterhetsvård erhållit varning eller ställts under nykterhetsskydd, framgår av följande tabell.

17. Huoltotoimenpiteet. — Vårdåtgärder.

	Varoitus Varning		Raittiussuojelu Nykterhets- skydd		Yhteensä Summa		Varoitus Varning		Raittiussuojelu Nykterhets- skydd		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor
	abs.						%					
Kaupungit — Städer	1 290	46	215	3	1 505	49	85.7	93.9	14.3	6.1	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar	209	—	12	—	221	—	94.6	—	5.4	—	100.0	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	792	5	67	2	859	7	92.2	71.4	7.8	28.6	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	2 291	51	294	5	2 585	56	88.6	91.1	11.4	8.9	100.0	100.0

IV. Huollon alaiset henkilöt yhteensä.

Köyhäinhoito ja lastensuojelu. V. 1952 oli köyhäin-
hoidon varsinaisia avunsaajia, kuten edellä on mainittu, koko
maassa 111 058 sekä lastensuojelulapsia 15 475, joten siis
selontekovuonna oli kaikkiaan 126 533 huollettua henkilöä.
Viimeksi kuluneina kymmenenä vuonna on vastaavanlaai-
tuista avustusta tai hoitoa saaneiden henkilöiden luku ollut
seuraava.

Vuosi — År	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
1943	26 325	4 146	69 014	99 485
1944	24 588	3 960	64 418	92 966
1945	26 201	3 946	63 959	94 106
1946	28 316	4 470	65 834	98 620
1947	26 521	4 017	60 180	90 718
1948	27 502	4 322	62 855	94 679
1949	31 489	5 144	71 126	107 759
1950	32 718	6 634	78 828	118 180
1951	33 450	7 848	79 012	120 310
1952	35 353	8 620	82 560	126 533

V. 1944 tiedot puuttuvat Lapin läänin 7 kunnasta, mikä
on otettava huomioon verrattaessa keskenään avustettujen
lukumääriä eri vuosina. — V:sta 1937 lähtien avustettujen
luku väheni aina v:een 1940, jolloin se hieman nousi v:een
1939 verraten, vain 0.4 %. Mutta siitä lähtien se koko sota-
ajan on alentunut melko huomattavasti, tosin v. 1941 vain
1.3 %, mutta v. 1942 13.5, v. 1943 10.0 ja v. 1944 5.8 %
lähinnä edellisestä vuodesta. Kaupungeissa vähennys oli
vielä voimakkaampi, v. 1942 19.2 %, v. 1943 12.1 % ja
v. 1944 6.6 % maalaiskuntien ja kauppaloiden vastaavien
lukujen ollessa 11.1, 9.2 ja 5.5 %. Sodan päätyttyä avus-
tettujen luku alkoi vähitellen kasvaa, v. 1945 0.8 ja v. 1946
4.8 % lähinnä edellisestä vuodesta. V. 1947 avustusta saa-
neiden lukuun, 90 718, on vaikuttanut se seikka, että var-
sinaisen ja tilapäisen kotiaavustuksen välinen raja, joka ai-
kaisemmin oli 500 mk, on v:n 1947 alusta korotettu 2 500
mk:aan. Näin ollen on varsinaisten avunsaajain luku jos-
sain määrin alentunut. V. 1948 se jälleen nousi, 4.4 %.
V. 1949 nousu oli melko voimakas, 13.8 % lähinnä edelli-
sestä vuodesta, v. 1950 9.7 %, v. 1951 vain 1.8 % ja v.
1952 5.2 %.

Seuraavasta taulukosta, joka osoittaa avustettujen lukua
prosentteina eri läänien henkikirjoitetusta väkiluvusta vuo-
sittain ajanjaksona 1943—1952, ilmenee kehityksen suunta
näiden vuosien kuluessa.

IV. Samtliga vårdtagare.

Fattigvården och barnskyddet. Under år 1952 utgjorde
antalet egentliga understödstagare vid fattigvården i hela
landet sammanlagt 111 058 och vid barnskyddet 15 475;
således funnos under redogörelseåret inalles 126 533 vård-
tagare. Under de senast förflutna tio åren har antalet
personer, som erhållit understöd eller vård av motsvarande
slag, varit följande.

År 1944 saknas uppgifter från 7 kommuner i Lapplands
län, vilken omständighet bör tagas i betraktande vid jäm-
förelser mellan antalet understödstagare under olika år. —
Från och med 1937 minskades antalet understödstagare
ända fram till år 1940, då en liten ökning, med 0.4 %, före-
låg gentemot år 1939. Men därefter har antalet vårdtagare
under hela krigstiden rätt avsevärt nedgått, år 1941 visser-
ligen blott med 1.3 %, men år 1942 med 13.5 %, år 1943
med 10.0 och år 1944 med 5.8 % från resp. föregående år.
I städerna var minskningen ännu kraftigare, år 1942 19.2 %,
år 1943 12.1 % och år 1944 6.6 %, medan motsvarande siff-
ror för köpingarna och landsbygden voro 11.1, 9.2 och
5.5 %. Efter kriget har antalet understödstagare småning-
om vuxit, år 1945 med 0.8 och år 1946 med 4.8 % från
resp. föregående år. Antalet understödstagare år 1947,
90 718, har påverkats av den omständigheten, att gränsen
mellan det egentliga och tillfälliga hemunderstödet, som
tidigare var 500 mk, från början av år 1947 höjts till
2 500 mk. Sålunda har antalet egentliga understödstagare i
någon mån minskats. År 1948 steg det åter, med 4.4 %. År
1949 ökades antalet rätt mycket, med 13.8 % av närmast
föregående år, år 1950 med 9.7 %, år 1951 endast med
1.8 % och år 1952 med 5.2 %.

Av följande tabell, som utvisar de understöddas antal i
procent av de olika länens mantalsskrivna folkmängd år-
ligen under tidsperioden 1943—1952, framgår utvecklingens
riktning under dessa år.

18. Avunsaajain luku %:ina väkiluvusta vuosina 1943—1952. — Antal understödstagare i % av folkmängden åren 1943—1952.

Lääni—Län	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952
Uudenmaan — Nylands	3.5	3.2	3.1	3.4	3.0	3.0	3.4	3.1	3.1	3.2
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	3.4	3.2	3.1	3.2	2.8	2.8	3.0	2.9	2.9	3.0
Ahvenanmaa — Åland	1.4	1.3	1.3	1.2	1.1	1.2	1.3	1.4	1.6	1.7
Hämeen — Tavastehus	3.3	3.2	3.0	3.2	2.8	2.9	3.3	3.0	3.1	3.3
Kymen — Kymmene	2.7	2.6	2.7	2.8	2.5	2.6	2.9	2.8	2.7	2.8
Mikkelin — S:t Michels	3.6	3.5	3.3	3.5	3.1	3.1	3.6	3.6	3.5	3.6
Kuopion — Kuopio	3.2	2.9	3.1	3.4	3.0	3.0	3.4	3.4	3.4	3.5
Vaasan — Vasa	2.4	2.3	2.3	2.5	2.2	2.2	2.4	2.5	2.5	2.7
Oulun — Uleåborgs	2.6	2.3	2.3	2.4	2.1	2.2	2.6	2.8	2.9	2.9
Lapin — Lapplands	2.3	1.8	1.3	1.6	1.5	1.8	2.4	2.6	2.6	3.0
Koko maa — Hela landet	3.1	2.9	2.8	3.0	2.6	2.7	3.0	2.9	3.0	3.1
Kaupungit — Städer	3.7	3.3	3.3	3.4	3.0	3.1	3.5	3.2	3.2	3.3
Maalaiskunnat ja kauppalat — Landskommuner och köpingar	2.9	2.7	2.6	2.8	2.5	2.6	2.9	2.9	2.9	3.0

Avustettujen luku väkilukuun verrattuna on ollut koko ajan suurin Mikkelin läänissä. Pienin on avustettujen luku väkilukuun verrattuna ollut, Ahvenanmaata lukuunottamatta, Vaasan läänissä. Lapin läänin alhaiseen lukuun on vv. 1944—1946 vaikuttanut sodan aiheuttamat poikkeukselliset olot. — Jos v. 1947 vakinaisim avunsaajiin olisi vielä laskettu kaikki ne, joiden kotiaavustus oli 500 mk suurempi, olisi avunsaajain luku väkiluvusta ollut 2.9 %.

Köyhäinhoidon varsinaisista avunsaajista hoidettiin v. 1952 laitoksissa 64 725 sekä yksityishoidossa 1 991 henkilöä. Lastensuojelulapsista sai vastaavanlaatuista hoitoa 8 356 sekä 7 119 lasta. Näin ollen oli laitoksissa hoidettuja kaikkiaan 73 081 sekä yksityishoidossa olleita 9 110 henkilöä. Köyhäinhoidon avunsaajista oli lisäksi 44 342 henkilöä saanut 2 500 mk suurempaa kotiaavustusta. Missä määrin näitä kolmea eri avustustuotoa oli avustettaviin nähden sovellettu viimeksi kuluneina viitenä vuonna, selviää seuraavasta taulukosta.

Antalet understödstagare har i jämförelse med folkmängden varit hela tiden störst i S:t Michels län. Minst har de understöddas antal i jämförelse med folkmängden varit, med undantag av Åland, i Vasa län. Den låga siffran för Lapplands län åren 1944—1946 har betingats av undantagsförhållandena under krigstiden. — Om år 1947 alla de personer, som erhållit hemunderstöd över 500 mk, ännu tillhört de egentliga understödstagarna, skulle antalet understödstagare varit 2.9% av folkmängden.

Av fattigvårdens egentliga understödstagare vårdades år 1952 i anstalter 64 725 och utackorderade voro 1 991 personer. Av barnskydds barnen fingo respektive 8 356 samt 7 119 motsvarande vård. Sälunda hade i anstalter vårdats sammanlagt 73 081 och utackorderats 9 110 personer. Av fattigvårdens understödstagare hade dessutom 44 342 personer erhållit hemunderstöd på över 2 500 mk. I vilken mån dessa tre olika understödsformer tillämpats på de understödda under de senaste fem åren, framgår av följande tabell.

19. Avustusmuodot vuosina 1948—1952. — Understödsformerna åren 1948—1952.

Avustusmuoto Understödsform	Avunsaaja — Understödsstagare					%:ina avunsaajien luvusta i % av antalet understödstagare				
	1948	1949	1950	1951	1952	1948	1949	1950	1951	1952
Laitoshoido — Anstaltsvård	55 991	64 096	67 512	69 693	73 081	59.1	59.5	57.1	57.9	57.8
Yksityishoido — Utackordering	9 376	8 956	9 476	9 248	9 110	9.9	8.3	8.0	7.7	7.2
Kotiaavustus — Hemunderstöd	29 312	34 707	41 192	41 369	44 342	31.0	32.2	34.9	34.4	35.0
Yhteensä — Summa	94 679	107 759	118 180	120 310	126 533	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Vertailu eri vuosien kesken osoittaa, että eri avustusmuotojen käyttäminen on suhteellisesti katsoen hieman vaihdellut vuodesta vuoteen. Laitoshoido on vuosien kuluessa tullut yhä yleisemmäksi; v. 1933 sitä sai vain 38.1 % avunsaajista ja v. 1952 57.8 %. Sen sijaan yksityishoidossa olleiden luku on v:sta 1938 lähtien sekä absoluuttisesti että suhteellisesti katsoen alentunut v:n 1950 pientä nousua lukuunottamatta. V. 1938 oli yksityishoidossa 18.0 % kaikista avunsaajista, mutta v. 1952 vain 7.2 %.

Köyhäinhoito, lastensuojelu, irtolais- ja alkoholistihuolto. Köyhäinhoidon varsinaisia ja tilapäisiä avunsaajia oli v. 1952 yhteensä 122 322, lastensuojelun lapsia 15 475, irtolaishuollon alaisia 1 755 sekä alkoholisti- ja raittiushuollon

En jämförelse mellan de olika åren utvisar, att användandet av de olika vårdformerna har relativt sett något varierat från år till år. Anstaltsvård har under åren blivit allt allmänare; år 1933 erhöi endast 38.1 % av understödstagarna anstaltsvård och år 1952 57.8 %. Däremot har antalet utackorderade från och med år 1938 nedgått både absolut och relativt taget med undantag av en svag stegring år 1950. År 1938 var 18.0 % av alla understödstagare utackorderade, men år 1952 endast 7.2 %.

Fattigvård, barnskydd, lösdrivar- och alkoholistvård. Fattigvårdens egentliga och tillfälliga understödstagare utgjorde år 1952 sammanlagt 122 322, barnskydds barnen 15 475, de lösdrivarvård underkastade 1 755 och de alkoholo-

alaisia 11 142. Koko maassa oli siis huoltolakien nojalla huollettuja henkilöitä selontekovuonna kaikkiaan 150 694 eli 3.7 % maan koko väestöstä. Näistä oli kaupungeissa 47 129 eli 4.4 % kaupunkien asukkaista, kauppaloissa 10 201 eli 3.7 % ja maalaiskunnissa 93 364 eli 3.4 % vastaavasta väestöstä. — Edellisestä vuodesta oli huollettujen luku noussut 4.2 %.

Kun edellä esitettiin huollettujen kokonaislukuun sisältyy myös sellaisia irtolaisia ja alkoholisteja, jotka ovat saaneet vain varoituksen tai olleet valvonnan alaisia, niin vähentämällä nämä tulee niiden henkilöiden luvuksi, jotka ovat saaneet laitoshoidtoa, olleet yksityishoidossa tai nauttineet kotiaivustusta enemmän tai vähemmän kuin 2 500 mk, 139 883. Miten nämä huollettut jakaantuivat eri läänien kaupunkien, kauppala- ja maalaiskuntien kesken, selviää alempana olevasta taulukosta. Samalla on taulukkoon laskettu huollettujen henkilöiden lukumäärä kutakin v:n 1952 alussa henkikirjoihin merkittyä 100 asukasta kohden.

Väkilukuun verrattuna oli laitos- ja yksityishoitoa tai kotiaivustusta saaneiden luku suurin Mikkelin ja Kuopion lääneissä, joissa kutakin 100 asukasta kohden oli v. 1952 noin 4 huollettua. Vähimmin heitä oli, Ahvenanmaan 1.7 % lukuunottamatta, Vaasan ja Kymen lääneissä, vain 3.0 %. Koko maan väestöstä 3.4 % eli lähes joka 29:s asukas oli huollettu.

list- och nykterhetsvård underkastade 11 142 personer. I hela landet var totalantalet personer, som vårdats med stöd av vårdlagarna således 150 694 eller 3.7 % av landets hela befolkning. Av dessa funnos i städerna 47 129 eller 4.4 % av städernas invånare, i köpingarna 10 201 eller 3.7 % och i landskommunerna 93 364 eller 3.4 % av motsvarande befolkning. — Från föregående år hade antalet vårdade personer stigit med 4.2 %.

Emedan i det ovan angivna totalantalet vårdade ingår även sådana lösdrivare och alkoholister, som endast ha erhållit varning eller varit under uppsikt, blir efter subtraktion antalet personer, som åtnjutit anstaltsvård, utackorderats eller erhållit hemunderstöd på över eller under 2 500 mk, 139 883. Huru dessa omhändertagna fördelade sig på de olika länens städer, köpingar och landskommuner, framgår av nedanstående tabell. Samtidigt har i tabellen beräknats antalet vårdade personer per varje 100-tal vid ingången av år 1952 mantalsskrivna invånare.

I jämförelse med folkmängden var antalet av de personer, som åtnjutit anstaltsvård, utackorderats eller erhållit hemunderstöd, störst i S:t Michels och Kuopio län, där de vårdare år 1952 utgjorde cirka 4 per 100 invånare. Fåtaligast voro de, med undantag av Ålands 1.7 %, i Vasa och Kymmene län, endast 3.0 %. Av hela landets befolkning hade 3.4 % eller nästan var 29:de invånare vårdats.

20. Huollon alaiisten henkilöiden kokonaisluku. — Totalantalet vårdade personer.

L ä ä n i — L ä n	Huollon alaisia henkilöitä Antalet vårdade personer				% väestöstä — % av befolkningen			
	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa
Uudenmaan — Nylands	14 785	1 687	8 148	24 620	3.6	3.3	3.5	3.6
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	6 359	757	13 642	20 758	3.7	3.3	3.1	3.2
Ahvenanmaa — Åland	95	—	288	383	2.7	—	1.6	1.7
Hämeen — Tavastehus	6 410	2 256	11 461	20 127	3.7	3.3	3.5	3.5
Kymen — Kymmene	1 913	2 334	5 362	9 609	3.8	3.3	2.7	3.0
Mikkelin — S:t Michels	1 462	215	7 917	9 594	3.9	2.6	4.0	3.9
Kuopion — Kuopio	1 737	1 023	15 654	18 414	3.6	4.4	3.8	3.8
Vaasan — Vasa	3 818	639	13 899	18 356	3.8	3.4	2.8	3.0
Oulun — Uleåborgs	2 088	—	10 122	12 210	3.7	—	3.2	3.3
Lapin — Lapplands	1 196	494	4 122	5 812	4.3	3.5	3.2	3.4
Koko maa — Hela landet	39 863	9 405	90 615	139 883	3.7	3.4	3.3	3.4

V. Huoltotoiminnan kustannukset.

Huoltotoiminnan tulot samoin kuin menotkin on ilmoitettu siten, ettei tuloista ole vähennetty niitä kustannuksia, joita kunnilla on ollut niitä hankkiessaan, yhtä vähän kuin suoritetuista menoista on vähennetty niitä erinä, jotka mahdollisesti ovat tulleet korvatuiksi tuloilla. Sekä tulo- että menopuolella on otettu huomioon luontois- ja työsuoritukset. Niiden arvo on ilmoitettu eri paikkakunnilla vallinneiden hintojen mukaan. Tuloina on otettu huomioon kaikki, mitä vuoden kuluessa huoltotoimintaa varten on kannettu tai saatu, ja menoina kaikki, mitä huoltotarkoituksiin on maksettu tai käytetty, katsomatta siihen, onko osa tuloista ja menoista aiheutunut jonkin muun vuoden huoltotoiminnasta.

Huoltotoiminnan tuloja ja menoja selvitettäessä on pidetty erillään eri huoltolakien soveltamisesta aiheutuneet kustannukset. Näin ollen tehdään seuraavassa tarkemmin selkoa erikseen köyhäinhoidon, lastensuojelun, irtolais- ja alkoholistihuollon tuloista ja menoista. Hallintomenot ja -tulot, jotka yleensä ovat koko huoltotoiminnan yhteisiä, muodostavat oman ryhmänsä.

Huoltotoiminnan kokonaismenot ja -tulot. V. 1952 nousivat huoltomenot koko maassa 8 081 milj. mk:aan ja tulot 2 320 milj. mk:aan, joten kunnat joutuivat huoltotoimintaan käyttämään 5 761 milj. mk. Kun sellaiset menoerät kuin korvaukset muille kunnille ja hoitomaksut vieraan kunnan kunnalliskodeissa tai lastenkodeissa olleista jo sisältyvät avustusta antaneiden kuntien avustusmenoihin, joskaan eivät aina saman tilikauden aikana, niin huollon kokonaiskustannukset, jos nämä menoerät vähennetään, olisivat selontekovuonna 7 618 milj. mk.

Miten menot ja tulot jakaantuivat eri huoltoalojen osalle erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa, selvää seuraavalla sivulla olevasta taulukosta.

Huoltomenoista suurimman osan, lähes $\frac{7}{10}$ eli 69.1 %, muodostivat luonnollisesti köyhäinhoidon menot. Sen piiriin kuului myös noin 87 % kaikista huolletuista. Lastensuojelumenot nousivat $\frac{1}{5}$:aan eli 22.3 %:iin kokonaismenoista. Huollon hallintoon meni myös varsin suuri määrä, 665 milj. eli noin $\frac{1}{12}$. Sen sijaan irtolais- ja alkoholistihuolto ei muihin huoltoaloihin verrattuna tuottanut kunnille suuria kustannuksia, vain 33 milj. mk.

V. Kostnaderna för vårdverksamheten.

Inkomsterna liksom även utgifterna för vårdverksamheten ha uppgivits så, att från inkomsterna icke subtraherats de kostnader, som kommunerna haft vid anskaffandet av dem, lika litet som från de erlagda utgifterna avdragits de summor, som eventuellt blivit ersatta genom inkomster. Såväl på inkomst- som utgiftssidan ha natura- och arbetsprestationer beaktats. Deras värde har uppgivits i enlighet med de på de olika orterna gällande prisen. Som inkomster har upptagits allt, som under årets lopp uppburits eller erhållits för vårdverksamheten och som utgifter allt, som erlagts för eller använts till vårdändamål oberoende därav, om en del av inkomsterna eller utgifterna förorsakats av vårdverksamheten under något annat år.

Vid klarläggandet av inkomsterna och utgifterna för vårdverksamheten ha de kostnader, som förorsakats av de olika värdragarnas tillämpning, avskiljts från varandra. Sålunda redogöres i det följande närmare särskilt för inkomsterna och utgifterna för fattigvården, barnskyddet, lösdrivar- och alkoholistvården. Förvaltningsutgifterna och -inkomsterna, som i allmänhet äro gemensamma för hela vårdverksamheten, bilda en grupp för sig.

Vårdverksamhetens totalutgifter och -inkomster. Under år 1952 stego vårdutgifterna i hela landet till 8 081 milj. mk och inkomsterna till 2 320 milj. mk, varigenom kommunerna kommo att till vårdverksamheten använda 5 761 milj. mk. Emedan sådana utgiftsposter som ersättningar till andra kommuner och vårdavgifter för personer, som vårdats i en främmande kommuns kommunalhem eller barnhem, redan ingå i de kommuners understödsutgifter, som beviljat understöden ehuru icke alltid under samma räkenskapsperiod, utgjorde totalkostnaderna för vården, om dessa utgiftsposter skulle avdragas, 7 618 mk.

Huru utgifterna och inkomsterna fördelade sig på de olika vårdområdena särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna, framgår av tabellen på följande sida.

Fattigvårdsutgifterna bildade naturligtvis den största delen av vårdutgifterna, nära $\frac{7}{10}$ eller 69.1 %. Till dess krets hörde även cirka 87 % av alla vårdade. Barnskyddsutgifterna stego till $\frac{1}{5}$ eller 22.3 % av totalutgifterna. Till vårdverksamhetens förvaltning åtgick även ett mycket stort belopp, 665 milj. eller cirka $\frac{1}{12}$. Däremot åsamkade icke lösdrivar- och alkoholistvården jämfört med kostnaderna för de övriga vårdgrenarna kommunerna stora kostnader, endast 33 milj. mk.

21. Huoltotoiminnan menot ja tulot. — Vårdverksamhetens utgifter och inkomster.

Huoltoala — Vårdområde	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
<i>Menot — Utgifter</i>								
Hallinto — Förvaltning	311 002	9.4	47 624	8.9	306 360	7.3	664 986	8.2
Köyhäinhoito — Fattigvård	1 751 327	52.8	362 812	67.6	3 470 101	82.1	5 584 240	69.1
Lastensuojelu — Barnskydd	1 229 603	37.1	123 098	22.9	445 830	10.5	1 798 531	22.3
Irtolaishuolto — Lösdrivarvård	8 506	0.2	966	0.2	1 862	0.0	11 334	0.1
Alkoholistihuolto — Alkoholistvård	15 932	0.5	2 079	0.4	3 615	0.1	21 626	0.3
Yhteensä menoja — Summa utgifter	3 316 370	100.0	536 579	100.0	4 227 768	100.0	8 080 717	100.0
<i>Tulot — Inkomster</i>								
Hallinto — Förvaltning	1 241	0.0	32	0.0	1 365	0.0	2 638	0.0
Köyhäinhoito — Fattigvård	551 413	16.6	105 214	19.6	1 024 519	24.2	1 681 146	20.8
Lastensuojelu — Barnskydd	420 415	12.7	42 536	7.9	168 075	4.0	631 026	7.8
Irtolaishuolto — Lösdrivarvård	3 151	0.1	104	0.0	84	0.0	3 339	0.1
Alkoholistihuolto — Alkoholistvård	752	0.0	31	0.0	465	0.0	1 248	0.0
Kuntien huoltotoimintaan käyttämät varat — Av kom- munen använda medel till vårdverksamheten	2 339 398	70.6	388 662	72.5	3 033 260	71.8	5 761 320	71.3
Yhteensä tuloja — Summa inkomster	3 316 370	100.0	536 579	100.0	4 227 768	100.0	8 080 717	100.0

Kun huoltotoiminta yleensä oli tehokkaammin järjestetty kaupungeissa kuin maaseudulla ja kun kaupungit olivat huoltomenonsa jakaneet enemmän huoltoalojen mukaan kuin maalaiskunnat, muodostui erilaatuisten huoltomenojen osuus kokonaisuudesta jossakin määrin erilaiseksi näissä kunnissa. Kaupungeissa köyhäinhoitoon meni vähän yli 1/2 eli 52.8 % sekä maalaiskunnissa 4/5 eli 82.1 % huoltomenoista. Lastensuojelu maksoi 35 kaupungissa v. 1952 1 230 milj. mk eli 37.1 %, mutta 484 maalaiskunnassa vain 446 milj. eli 10.5 %. Hallintokustannusten kokonaismäärässä ei ollut suurtakaan eroa kaupunkien ja maalaiskuntain välillä, edellisissä 311 milj. ja jälkimmäisissä 306 milj. mk eli vast. 9.4 ja 7.3 %. Maan kaikista irtolais- ja alkoholistihuoltomenoista tuli kaupunkien osalle 74.1 %, mutta vastaavista huolletuista myöskin noin 70 %.

Huoltotoiminnan kustannukset peitettiin suurimmalta osalta kuntien tarkoitukseen myöntämällä varoilla. Köyhäin- hoidon ja lastensuojelun omat tulot muodostivat vain lähes 3/10 eli 28.6 % kokonaisuudesta. Kaupungeissa ja maalaiskunnissa vastaavat tulot olivat suhteellisesti katsoen melkein saman suuruiset.

V. 1951 huoltomenot olivat koko maassa 6 859 milj. mk. Näin ollen oli huoltotoimintaan v. 1952 käytetty 1 221 milj. mk eli 17.8 % enemmän kuin lähinnä edellisenä vuonna.

Suurimmat absoluuttiset huoltomenot olivat v. 1952 seuraavissa kaupungeissa: Helsingissä 1 393 milj. mk, Tampereella 342, Turussa 323, Porissa 129, Vaasassa 118, Lahdessa 112, Kuopiossa 94 sekä Oulussa 83 milj. mk. Pienimmät ne olivat Uudessakaarlepyyssä, 2.6 milj. mk, ja Kaskisissa, 2.8 milj. mk.

Maaseudulla huoltomenot kohosivat v. 1952 yli 20 milj. mk:n 42 maalaiskunnassa, ja 10—20 milj. mk:n välillä ne olivat 131:ssä. 10 ja 5 milj. mk:n välillä ne vaihtelivat 108 kunnassa sekä 5 ja 1 milj. mk:n välillä 181 kunnassa. 1 milj. mk pienemmät menot olivat 22 kunnassa.

Jos huoltotoiminnan kokonaiskustannukset, siis bruttokustannukset ja toiselta puolen ne kustannukset, jotka saadaan, jos menoista vähennetään huoltotoiminnan tuottamat tulot, t. s. nettokustannukset, jaetaan henkikirjoihin merkityllä asukasluvulla sekä koko maassa että erikseen kaupungeissa, kaupaloissa ja maalaiskunnissa, tulee kustannuksia keskimäärin asukasta kohden seuraavat määrät.

Emedan vårdverksamheten i allmänhet är effektivare organiserad i städerna än på landsbygden och då städerna mer än landsbygden fördelat sina vårdutgifter enligt vårdområden, blevo de olikartade vårdutgifternas andelar av totalutgifterna något olika i städerna och på landsbygden. I de förra åtgick till fattigvården drygt 1/2 eller 52.8 % och i de senare omkring 4/5 eller 82.1 % av vårdutgifterna. Barnskyddet kostade under år 1952 i 35 städer 1 230 milj. mk eller 37.1 %, men i 484 landskommuner endast 446 milj. mk eller 10.5 %. Angående förvaltningskostnaderna var skillnaden mellan städerna och landskommunerna ej särdeles stor, i de förra 311 milj. mk och i de senare 306 milj. mk eller resp. 9.4 och 7.3 %. Av landets alla utgifter för lösdrivar- och alkoholistvård kom 74.1 % på städernas andel men även omkring 70 % av motsvarande antal vårdade.

I vårdverksamheten täcktes utgifterna till största delen med de medel kommunerna för ändamålet beviljat. Fattigvårdens och barnskyddets egna inkomster bildade blott nära 3/10 eller 28.6 % av totalutgifterna. I städerna och i landskommunerna voro motsvarande inkomster proportionsvis taget nästan lika stora.

År 1951 utgjorde vårdutgifterna i hela landet 6 859 milj. mk. Sälunda hade år 1952 för vårdverksamheten använts 1 221 milj. mk eller 17.8 % mer än närmast föregående år.

De absoluta vårdutgifterna voro under år 1952 störst i följande städer: i Helsingfors 1 393 milj. mk, i Tammerfors 342, i Åbo 323, i Björneborg 129, i Vasa 118, i Lahti 112, i Kuopio 94 samt i Uleåborg 83 milj. mk. Minst voro de i Nykarleby, 2.6 milj. och Kaskö, 2.8 milj. mk.

På landsbygden åter överstego vårdutgifterna år 1952 i 42 kommuner 20 milj. mk och mellan 10—20 milj. mk växlade de i 131 kommuner. Mellan 10—5 milj. mk voro de i 108 kommuner och mellan 5 och 1 milj. mk i 181 kommuner. I 22 kommuner voro utgifterna under 1 milj. mk.

Om de totala kostnaderna för vårdverksamheten, således bruttokostnaderna och å andra sidan de kostnader, som erhållas, om från utgifterna subtraheras de inkomster, som vårdverksamheten inbringat, m. a. o. nettokostnaderna, divideras med den mantalsskrivna folkmängden både i hela landet och särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna, erhållas som genomsnittliga kostnader per invånare följande belopp.

Vuosi — År	Brutto- ja nettomenot asukasta kohden, mk — Brutto- och nettoutgifter per invånare, mk							
	Kaupungit — Städer		Kauppalat — Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa — Hela landet	
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto
1943	301	208	175	121	132	96	171	122
1944	304	209	178	124	138	97	178	124
1945	457	334	239	168	195	139	258	186
1946	698	531	404	296	326	246	422	319
1947	949	713	555	410	452	339	583	438
1948	1 436	1 077	818	635	699	532	893	677
1949	1 752	1 280	1 042	780	879	659	1 111	824
1950	2 045	1 496	1 198	888	993	734	1 274	938
1951	2 687	1 946	1 632	1 202	1 302	949	1 683	1 224
1952	3 074	2 169	1 938	1 404	1 528	1 097	1 960	1 398

Laskemalla huoltotoiminnan brutto- ja nettomenot v. 1952 asukasta kohden eri lääneissä sekä erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa saadaan seuraava yhdistelmä.

Genom att beräkna värdverksamhetens brutto- och nettoutgifter år 1952 per invånare i de olika länen samt särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna erhålles följande sammanställning.

Lääni — Län	Brutto- ja nettomenot asukasta kohden, mk — Brutto- och nettoutgifter per invånare, mk							
	Kaupungit — Städer		Kauppalat — Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko lääni — Hela länet	
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto
Uudenmaan — Nylands	3 591	2 413	1 935	1 337	1 908	1 318	2 905	1 967
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	2 916	2 120	1 880	1 350	1 481	1 012	1 882	1 323
Ahvenanmaa — Åland	1 470	1 277	—	—	852	634	950	736
Hämeen — Tavastehus	2 987	2 243	1 956	1 408	1 744	1 182	2 150	1 534
Kymen — Kymmene	2 651	1 922	2 139	1 527	1 622	1 124	1 897	1 338
Mikkelin — S:t Michels	2 301	1 666	1 197	888	1 758	1 231	1 822	1 286
Kuopion — Kuopio	2 665	1 855	2 014	1 545	1 594	1 202	1 721	1 284
Vaasan — Vasa	2 860	2 006	1 550	1 173	1 206	883	1 486	1 075
Oulun — Uleåborgs	2 077	1 577	—	—	1 307	1 014	1 425	1 100
Lapin — Lapplands	2 478	1 948	1 780	1 470	1 637	1 281	1 785	1 405

Väkilukuun verrattuna huoltokustannukset olivat suurimmat Uudenmaan, Hämeen ja Kymen lääneissä, pienimmät taas Ahvenanmaata lukuunottamatta, Vaasan ja Oulun lääneissä.

Kuten edellä jo on mainittu, olivat hallintomenot v. 1952 yhteensä koko maassa 665.0 milj. mk, köyhäinhuoltomenot 5 584.2 milj., lastensuojelumenot 1 798.5 milj. sekä irtolais- ja alkoholistihuoltomenot yhteensä 33.0 milj. mk. Minkä laatuista köyhäinhoidon ja lastensuojelun menot olivat, selviää seuraavasta taulukosta.

I jämförelse med folkmängden voro värdkostnaderna störst i Nylands, Tavastehus och Kymmene län, minst åter, med undantag av Åland, i Vasa och Uleåborgs län.

Såsom redan nämndes, utgjorde förvaltningsutgifterna år 1952 i hela landet sammanlagt 665.0 milj. mk, fattigvårdsutgifterna 5 584.2 milj., barnskyddsutgifterna 1 798.5 milj. samt utgifterna för lösdrivare och alkoholister sammanlagt 33.0 milj. mk. Av följande tabell framgår arten av fattigvårdens och barnskyddets utgifter.

22. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun menot. — Utgifterna för fattigvården och barnskyddet.

Menojen laatu — Utgifternas art	Köyhäinhuolto Fattigvård		Lastensuojelu Barnskydd		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
	Sosiaalilautakuntien alaiset laitokset — Anstalter underlydande socialnämnden	2 489 470	44.6	1 203 435	66.9	3 692 905
Muu laitoshuolto — Övrig anstaltsvård	1 219 550	21.9	203 794	11.3	1 423 344	19.3
Kotiaavustus — Hemunderstöd	1 241 697	22.2	—	—	1 241 697	16.8
Yksityishuolto — Utackordering	63 224	1.1	176 391	9.8	239 615	3.3
Korvaukset muille kunnille — Ersättningar till andra kommuner	286 592	5.1	67 782	3.8	354 374	4.8
Kannatusmaksu työlaitokseen — Understödsavgift till arbetsinrättning	77 144	1.4	—	—	77 144	1.0
Avustukset yhdistyksille — Understöd åt föreningar	16 421	0.3	89 923	5.0	106 344	1.4
Muut menot — Övriga utgifter	190 142	3.4	57 206	3.2	247 348	3.4
Yhteensä — Summa	5 584 240	100.0	1 798 531	100.0	7 382 771	100.0

Suurimman menoeran, 3 692.9 milj. mk, muodostivat sosiaalilautakuntien alaisten laitosten kustannukset; niiden osuus kokonaismenoista oli tasan 1/2. Ennen sotia, v. 1939, niiden osuus kokonaismenoista oli vain 34.4 %. Suuri oli myös kotiaivastuksina jaettu erä, 1 241.7 milj. eli 16.8 %. Sairaaloissa, parantoloissa y. m. s. laitoksissa hoidettujen hoitomaksut nousivat 1 423.3 milj. mk:aan eli 19.3 %:iin kaikista menoista. Yksityishoitomaksut, jotka lastensuojelumenoista muodostivat 9.8 %, olivat köyhäinhoidon kokonaismenoista varsin vaatimaton erä, 1.1 %.

Köyhäinhoidon ja lastensuojelun menoeriä keskenään verrattaessa on huomioon otettava, että sellaiset menoerät kuin muu laitoshoido ja korvaukset muille kunnille eivät ole ehdottoman tarkkoja, sillä nimenomaan näissä kohdissa monet kunnat eivät ole voineet erottaa lastensuojelun menoja köyhäinhoidon menoista. Näin ollen nämä köyhäinhoidon menoerät ovat hieman liian suuret ja lastensuojelun vastavasti liian pienet.

Jos eri menoerien suuruutta verrataan keskenään v. 1951 ja 1952, havaitaan, että yleensä laitoshoitomenot ovat nousseet vähemmän kuin muut huoltomenot. Sosiaalilautakuntien alaisten laitosten menot ovat kasvaneet 18.3 % ja muun laitoshoidon menot vain 11.0 %. Sensijaan kotiaivastuksina jaettu rahamäärä lisääntyi 21.2 % sekä yksityishoitomenot 20.3 %. Korvaukset muille kunnille ovat nousseet 23.5 % ja avustukset yhdistyksille 25.2 %.

Tässä yhteydessä mainittakoon, että kunnallisista kodinhoitajista aiheutuneet menot nousivat koko maassa v. 1952 130.8 milj. mk:aan, kaupungeissa ja kauppaloissa 53.6 milj. ja maalaiskunnissa 77.2 milj. mk:aan. Kun valtion avustukset ja kodinhoitajista saadut korvaukset tekivät 77.4 milj., lankesi kuntien maksettavaksi 53.4 milj. mk. Näitä kustannuksia ei kuitenkaan ole laskettu varsinaisiin köyhäinhoido- ja lastensuojelumeneihin kuuluviksi, minkä vuoksi niitä ei ole yhdistetty kuntien huoltomeneihin.

Mitä huoltotoiminnan tuloihin tulee, oli yleistuloja v. 1952 2.6 milj. mk, köyhäinhoidon tuottamia tuloja 1 681 milj. mk, lastensuojelun 631 milj. sekä irtolais- ja alkoholistihuollon 5 milj. mk. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun tulot jakaantuivat seuraavan taulukon mukaisesti.

Det största utgiftsbeloppet, 3 692.9 milj. mk, bildade utgifterna för de anstalter, som underlydde socialnämnderna; deras andel av totalkostnaderna var jämt 1/2. Före kriget, år 1939, deras antal av totalkostnaderna var endast 34.4 %. Stort var även det belopp, som utdelats i form av hemunderstöd, 1 241.7 milj. eller 16.8 %. Vårdavgifterna för personer, som vårdats på sjukhus, sanatorier o. dyl. anstalter, stego till 1 423.3 milj. mk eller 19.3 % av alla utgifter. Utackorderingsavgifterna, som bildade 9.8 % av barnskyddets utgifter, utgjorde en mycket anspråklös del av fattigvårdens totalutgifter, 1.1 %.

Då fattigvårdens och barnskyddets utgiftsbelopp jämföras sinsemellan bör beaktas, att sådana utgiftsposter som annan anstaltsvård och ersättningar till andra kommuner icke äro absolut noggranna, ty speciellt på dessa punkter ha många kommuner icke kunnat särskilja utgifterna för barnskyddet och fattigvården. Sålunda äro dessa utgiftsposter för fattigvården något för stora och för barnskyddet i motsvarande grad för små.

Om under 1951 och 1952 de olika utgiftsposterna jämföras med varandra, observeras, att utgifterna för vård på anstalter ha stigit mindre än övriga vårdutgifter. Utgifter i anstalterna underlydande socialnämnderna ha stigit med 18.3 % och kostnaderna för annan anstaltsvård endast med 11.0 %. Däremot det penningbelopp, som utdelats i form av hemunderstöd, ökades med 21.2 %, och utackorderingskostnaderna med 20.3 %. Ersättningarna till andra kommuner har stigit med 23.5 % och understöden åt föreningar med 25.2 %.

I detta sammanhang må nämnas, att utgifterna för kommunala hemsystrar stego år 1952 i hela landet till 130.8 milj. mk, till 53.6 milj. för städer och köpingar och till 77.2 milj. för landskommunerna. Då statens bidrag och ersättningarna av hemsystrar utgjorde 77.4 milj., föll på kommunernas del 53.4 milj. mk. Dessa kostnader ha dock icke ansetts tillhöra de egentliga fattigvårds- och barnskyddsutgifterna, varför de icke sammanräknats med kommunernas vårdkostnader.

Vad vårdverksamhetens inkomster beträffar, utgjorde de allmänna inkomsterna under år 1952 2.6 milj. mk, inkomsterna genom fattigvården 1 681 milj. mk, inkomsterna genom barnskyddet 631 milj. samt inkomsterna genom lösdrivar- och alkoholistvården 5 milj. mk. Fattigvårdens och barnskyddets inkomster fördelade sig enligt följande tabell.

23. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun tulot. — Fattigvårdens och barnskyddets inkomster.

Tulojen laatu — Inkomsternas art	Köyhäinhuolto Fattigvård		Lastensuojelu Barnskydd		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Perunkirjoitusmaksut — Bouppteckningsprocenter	16 004	0.9	—	—	16 004	0.7
Korvaukset valtiolta — Ersättningar av staten						
köyhäinhuoltolain perusteella — med stöd av fattigvårdslagen	112 007	6.6	25 099	4.0	137 106	5.9
sotasiirtolaisten huoltoa kosk. lain perusteella — med stöd av lagen ang. de krigsflyttades vård	320 706	19.1	19 250	3.0	339 956	14.7
Korvaukset muilta kunnilta — Ersättningar av andra kommuner	379 430	22.6	85 375	13.5	464 805	20.1
yksityisiltä — av enskilda personer	548 661	32.6	99 558	15.8	648 219	28.0
Lapsilisät — Barnbidrag	—	—	63 792	10.1	63 792	2.8
Sosiaalilautakuntien alaiset laitokset — Anstalter underlydande socialnämnder	201 141	12.0	331 657	52.6	532 798	23.0
Lahjoitukset ja rahastojen korot — Donationer och räntor av donationsfonder	1 055	0.1	3 199	0.5	4 254	0.2
Muut tulot — Andra inkomster	102 142	6.1	3 096	0.5	105 238	4.6
Yhteensä — Summa	1 681 146	100.0	631 026	100.0	2 312 172	100.0

Verrattaessa keskenään köyhäinhoidon ja lastensuojelun menojen ja tulojen nousua v:sta 1951 v:een 1952 havaitaan menojen kasvaneen 18.3 %, mutta tulojen 24.1 % lähinnä edellisestä vuodesta. Tulopuolella ovat eniten nousseet korvaukset yksityisiltä, 39.6 %, sekä muilta kunnilta, 26.4 %. Syynä siihen, että yksityisten suorittamat korvaukset ovat nousseet niin paljon, johtui osaksi siitä, että valtio v:n 1952 toisella puoliskolla alkoi jakaa vanhuusavustuksia, joiden avulla vanhuksat ovat voineet korvata kunnille niiltä saamaansa huoltoa. Sosiaalilautakuntien alaisten laitosten tulot ovat kasvaneet 17.7 % ja valtiolta saadut korvaukset lisääntyneet 11.3 %. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun menoista tuli 31 % korvatuksi vastaavien huoltomenojen tuloilla, siis hieman enemmän kuin ennen sotia, jolloin vastaava suhdeluku oli noin 25.

Köyhäinhoitomenot. Köyhäinhoidon eri menoryhmät jakaantuivat kaupunkien, kauppala- ja maalaiskuntien kesken seuraavan taulukon osoittamalla tavalla.

24. Köyhäinhoitomenot kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa. — Fattigvårdens utgifter i städer, köpingar och landskommuner.

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Kunnalliskodit y. m. sosiaalilautakuntien alaiset köyhäinhoitolaitokset — Kommunahem o. a. socialnämnder underlydande fattigvårdsanstalter	692 648	39.6	134 721	37.1	1 662 101	47.9	2 489 470	44.6
Muu laitoshoido — Övrig anstaltsvård								
aistivalliskouluissa y. m. s. laitoksissa — i abnormskolor o. a. dyl. anstalter	6 618	0.4	1 247	0.3	7 942	0.2	15 807	0.3
mielisairaaloissa — i sinnessjukhus	256 117	14.6	35 133	9.7	399 995	11.5	691 245	12.4
kuhkotautiparantoloissa — i lugnsotssanatorier ...	37 492	2.1	12 590	3.5	110 944	3.2	161 026	2.9
muissa sairaaloissa — i övriga sjukhus	51 943	3.0	18 056	5.0	149 003	4.3	219 002	3.9
työlaitoksissa — i arbetsinrättningar	2 282	0.1	408	0.1	2 601	0.1	5 291	0.1
vieraan kunnan kunnalliskodeissa — i andra kommuners kommunahem	7 965	0.5	14 715	4.1	66 216	1.9	88 896	1.6
muissa huoltolaitoksissa — i övriga vårdanstalter ..	27 142	1.5	997	0.3	10 144	0.3	38 283	0.7
Yksityishoido — Utackordering	1 449	0.1	560	0.1	61 215	1.8	63 224	1.1
Kotiaavustus — Hemunderstöd								
vakinaisille ja tilapäisille avunsaajille — till egentliga och tillfälliga understödstagare	419 462	24.0	104 575	28.8	644 912	18.6	1 168 949	20.9
avoimen köyhäinhoidon sairaanhoito — den öppna fattigvårdens sjukvård	19 303	1.1	5 773	1.6	47 672	1.4	72 748	1.3
Korvaukset muille kunnille — Ersättning till andra kommuner	74 410	4.2	20 228	5.6	191 954	5.5	286 592	5.1
Kannatusmaksu työlaitokseen — Understödsavgift till arbetsinrättning	14 384	0.8	7 263	2.0	55 497	1.6	77 144	1.4
Avustukset köyhäinhoitoa harjoittaville yhdistyksille — Understöd åt fattigvård utövande föreningar ...	16 054	0.9	37	0.0	330	0.0	16 421	0.3
Muut köyhäinhoitomenot — Övriga fattigvårdsutgifter	124 058	7.1	6 509	1.8	59 575	1.7	190 142	3.4
Yhteensä — Summa	1 751 327	100.0	362 812	100.0	3 470 101	100.0	5 584 240	100.0

Menojen jakaantumisessa on havaittavana pieniä eroavaisuuksia kaupunkien ja maalaiskuntiin nähden. Niinpä kaupunkien köyhäinhoitomenoista kunnalliskotien menot muodostivat 39.6 %, mutta maaseudulla vastaavasti 47.9 %. Korvaukset muille kunnille olivat kaupunkien menoista 4.2 %, maalaiskuntien taas 5.5 %. Yksityishoitomaksut nousivat 1.8 %:iin maalaiskuntien menoista, mutta kaupunkikuntien vain 0.1 %:iin. — Ryhmään muut köyhäinhoitomenot sisältyi 138.5 milj. mk ehkäisevään köyhäinhoitoon, 4.2 milj. mk elinkeinoihin ja ammatteihin valmistumista varten ja loput 47.4 milj. oli kuljetus, hautaus- y. m. kuluja. V 1951 olivat menot ehkäisevään köyhäinhoitoon 103.1¹⁾ milj. sekä kuljetus, hautaus- y. m. kuluja 40.9 milj. mk.

1) Korjattu luku.

Dä man jämför stegringen av utgifterna och inkomsterna för fattigvården och barnskyddet från år 1951 till år 1952 finner man, att utgifterna stigit med 18.3 % men inkomsterna med 24.1 % från närmast föregående år. På inkomstsidan har mest stigit ersättningar av enskilda personer, med 39.6 %, samt av andra kommuner, med 26.4 %. Att ersättningarna av enskilda personer stigit så mycket, berodde till en del därpå, att staten i medlet av år 1952 börjare giva ålderdomsunderstöd, med, vilket åldringarna kunnat ersätta kommunen den vård, de erhållit. Inkomsterna av socialnämnder underlydande anstalter ha stigit med 17.7 % och ersättningarna av staten ökades med 11.3 %. Av fattigvårdens och barnskyddets utgifter täcktes 31 % med inkomsterna av motsvarande vårdformer, alltså litet mera än före kriget, då motsvarande proportionstal var c:a 25.

Fattigvårdsutgifterna. Fattigvårdens olika utgiftsgrupper fördelade sig mellan städerna, köpingarna och landskommunerna såsom följande tabell utvisar.

Beträffande utgifternas fördelning kunna mindre skiljaktigheter mellan städerna och landskommunerna iakttagas. Sålunda bildade utgifterna för kommunalhemmen 39.6 % av städernas fattigvårdsutgifter, men på landsbygden 47.9 %. Ersättningarna till andra kommuner utgjorde 4.2 % av städernas och 5.5 % av landskommunernas utgifter. Utackorderingsavgifterna stego till 1.8 % av landskommunernas men till endast 0.1 % av stadskommunernas utgifter. — I gruppen övriga fattigvårdsutgifter ingick 138.5 milj. mk för preventiv fattigvård, 4.2 milj. för utbildning för yrke och näring samt resten 47.4 milj. för transport, begravning m. m. År 1951 voro utgifterna för preventiv fattigvård 103.1¹⁾ milj. och för transport, begravning m. m. 40.9 milj. mk.

1) Korrigerad siffra.

Sosiaalilautakuntien alaisten köyhäinlaitosten menot olivat v. 1952 2 489.5 milj. mk. Tähän summaan sisältyvien kunnalliskotien menoihin nähden on otettava huomioon, että yhden kunnan omistamien kunnalliskotien menot on otettu bruttomienä, jota vastoin yhteisten kunnalliskotien kohdalla siihen sisältyvät vain ne menot, mitkä osakaskunnat ovat joutuneet yhteiselle kunnalliskodille maksamaan. Kunnalliskotien kokonaismenot olivat 2 484.8 milj. mk, ja jakaantuivat ne eri menoeriin seuraavan taulukon osoittamalla tavalla. Menot koskevat 356 kunnalliskotia.

Utgifterna för de socialnämnder underlydande fattigvårdsanstalterna stego under år 1952 till 2 489.5 milj. mk. Beträffande utgifterna för kommunalhemmen, som ingå i denna summa, bör beaktas, att utgifterna för de kommunalhem, som ägas av en kommun, ha tagits som bruttoutgifter, varemot i fråga om de gemensamma kommunalhemmen däri ingå blott de utgifter, som de delägande kommunerna erlagt till det gemensamma kommunalhemmet. Kommunalhennens totalutgifter voro 2 484.8 milj. mk och de fördelade sig på olika utgiftsposter på det sätt, som följande tabell utvisar. Utgifterna avse 356 kommunalhem.

25. Kunnalliskotien menot. — Kommunalhennens utgifter.

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit — Städer Kauppalat — Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset — Avlöningar	340 513	41.9	559 352	33.5	899 865	36.2
Työnantajan lapsilisä- ja k. e.- sekä tapaturmavak. maksut — — Arbetsgivarens barnbidrags- o. f. p.- samt olycksfallsförs. premie	17 201	2.1	29 861	1.8	47 062	1.9
Ravinto — Kosthållning	190 768	23.4	482 582	28.9	673 350	27.1
Vaatus — Beklädnad	31 904	3.9	71 891	4.3	103 795	4.2
Sairaanhoido ja lääkkeet — Sjukvård och läkemedel	14 165	1.7	28 560	1.7	42 725	1.7
Muut vuotuis-kustannukset hoidokeista — Övriga årsutgifter för internerna	21 613	2.7	28 912	1.7	50 525	2.0
Rakennusten kunnossapito — Underhåll av byggnader	34 926	4.3	122 635	7.3	157 561	6.3
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Anskaffning och reparation av inventarier och lösöre	33 419	4.1	55 501	3.3	88 920	3.6
Lämpö ja valo — Värme och lyse	103 182	12.7	234 139	14.0	337 321	13.6
Palovakuutus — Brandförsäkring	3 252	0.4	12 215	0.7	15 467	0.6
Kasvi- ja puutarha, sikala, kanala — Trädgård, svin- och höns-gård	3 010	0.4	6 420	0.4	9 430	0.4
Sekalaismenot — Diverse utgifter	19 357	2.4	39 378	2.4	58 735	2.4
Yhteensä — Summa	813 310	100.0	1 671 446	100.0	2 484 756	100.0

Verrattaessa keskenään kunnalliskotien menoja kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa havaitaan, että palkkaukset edellisissä muodostivat v. 1952 41.9 %, mutta maalaiskunnissa vain 33.5 % kokonaismenoista. Verrattuna kunnalliskotien ja hoidokkien lukumäärään oli palkkauksiin mennyt rahaerä maalaiskunnissa suhteellisesti paljon pienempi kuin kaupungeissa ja kauppaloissa. Sen sijaan ravintomenot olivat edellisissä 28.9 % kokonaismenoista, mutta jälkimmäisissä vain 23.4 %. Edelliseen vuoteen verrattuna palkkausmenot ovat nousseet 13.4 %, johtuen osaksi siitä, että kunnalliskotien lukumäärä on suurempi kuin edellisessä vuonna ja että monin paikoin henkilökuntaa on lisätty. Lämpö- ja valomenot ovat kohonneet kokonaista 33.5 %. Sen sijaan ravintomenoissa on havaittavissa vain 17.3 %:n ja vaatetusmenoissa 12.0 %:n nousu.

Jotta saataisiin selville hoidokkien kustannukset hoitopäivää kohden, on kunnalliskotien kokonaismenot jaettu hoitopäivien luvulla. Täten hoitopäiväkustannukset olivat kaupungeissa ja kauppaloissa keskimäärin 453 mk, maalaiskunnissa 325 mk sekä koko maassa 358 mk. Suurimmat nämä kustannukset olivat Uudenmaan ja Lapin lääneissä, keskimäärin 430 ja 467 mk, sekä pienimmät Ahvenanmaalla ja Mikkelin läänissä 235 ja 296 mk. Palkkausmenot hoitopäivää kohden nousivat kaupunki- ja kauppalakunnissa keskimäärin 189 mk:aan, maalaiskunnissa 109 mk:aan ja koko maassa 130 mk:aan sekä ravintomenot hoitopäivää kohden vastaavasti 106, 94 ja 97 mk:aan.

Lastensuojelumenot. Seuraava taulukko osoittaa, miten lastensuojelun menot jakaantuivat eri menoryhmiin kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa.

Då kommunalhennens utgifter i städerna och köpingarna samt landskommunerna jämföras sinsemellan observeras, att avlöningarna i de förstnämnda år 1952 bildade 41.9 %, men i de senare endast 33.5 % av totalutgifterna. I jämförelse med kommunalhennens och internernas antal var det penningbelopp, som åtgått till avlöningar, proportionsvis mycket mindre i landskommunerna än i städerna och köpingarna. Däremot voro utgifterna för kosthållning i de förra 28.9 % av totalutgifterna, men i de senare endast 23.4 %. Från föregående år ha utgifterna för avlöningar stigit med 13.4 %, beroende dels därav, att antalet kommunalhem nu är större än föregående år och att i många fall personalen ökats. Utgifterna för värme och lyse ha stigit med 33.5 %. Däremot ha utgifterna för kosthållet stigit med blott 17.3 % och beklädnadsutgifterna med 12.0 %.

För att få reda på kostnaderna per intern och dag i kommunalhemmen ha kommunalhennens totalkostnader dividerats med vårdtagarnas antal. Sålunda erhöles som genomsnittliga kostnader per vårdtag i städerna och köpingarna 453 mk, i landskommunerna 325 mk och i hela landet 358 mk. Störst voro dessa kostnader i Nylands och Lapplands län, i medeltal 430 och 467 mk, och minst på Åland och i S:t Michels län, 235 och 296 mk. Löneutgifterna per vårdtag stego i städerna och köpingarna i medeltal till 189 mk, i landskommunerna till 109 mk och i hela landet till 130 mk samt utgifterna för kosthållning per vårdtag i genomsnitt till 106, 94 och 97 mk.

Barnskyddsutgifterna. Följande tabell utvisar, huru barnskyddets utgifter fördelade sig på olika utgiftsgrupper i städerna, köpingarna och landskommunerna.

26. Lastensuojelumenot kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa. — Barnskyddets utgifter i städer, köpingar och landskommuner.

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Lastenkodit y. m. sosiaalilautakuntien alaiset lastensuojelulaitokset — Barnhem o. a. socialnämnder underlydande barnskyddsanstalter	934 720	76.0	89 607	72.8	179 108	40.2	1 203 435	66.9
Muu laitoshoido — Övrig anstaltsvård								
aistivialis- y. m. s. kouluissa ja laitoksissa — i abnorm- o. a. dyl. skolor och -anstalter	10 011	0.8	1 632	1.3	12 751	2.9	24 394	1.3
mielisairaaloissa — i sinnessjukhus	2 541	0.2	366	0.3	4 021	0.9	6 928	0.4
keuhkotautiparantoloissa — i lungotsanatorier	7 245	0.6	145	0.1	4 640	1.0	12 030	0.7
muissa sairaaloissa — i övriga sjukhus	3 577	0.3	210	0.2	4 722	1.1	8 509	0.5
vieraan kunnan lasten- ja koulukodeissa — i främmande kommuners barn- och skolhem	3 903	0.3	2 747	2.2	12 721	2.9	19 371	1.1
valtion koulukodeissa — i statens skolhem	9 579	0.8	1 352	1.1	8 030	1.8	18 961	1.0
yksityisissä koulukodeissa — i privata skolhem	5 203	0.4	2 335	1.9	9 761	2.2	17 299	1.0
yksityisissä lastenkodeissa ja muissa huoltolaitoksissa — i privata barnhem och andra vårdanstalter	55 855	4.5	5 106	4.1	35 341	7.9	96 302	5.3
Yksityishoido — Utackordering	51 256	4.2	7 836	6.4	117 299	26.3	176 391	9.8
Korvaukset muille kunnille — Ersättning till andra kommuner	24 854	2.0	3 562	2.9	39 366	8.8	67 782	3.8
Ammattiopetus — Yrkesutbildning	4 579	0.4	809	0.7	4 854	1.1	10 242	0.6
Avustukset lastensuojelua harjoittaville yhdistyksille — Understöd åt barnskydd utövande föreningar ..	79 714	6.5	4 306	3.5	5 903	1.3	89 923	5.0
Muut menot — Övriga utgifter	36 566	3.0	3 085	2.5	7 313	1.6	46 964	2.6
Yhteensä — Summa	1 229 603	100.0	123 098	100.0	445 830	100.0	1 798 531	100.0

Suurimman menoerän, 76.0 %, kaupunkien lastensuojelumenosta muodostivat lastenkodit ym. sosiaalilautakunnan alaiset laitokset. Yksityishoitomaksut olivat vain 4.2 %. Maalaiskunnissa yksityishoidon kustannukset olivat huomattavasti suuremmat, ne nousivat 26.3 %:iin ja lastenkotien vain 40.2 %:iin lastensuojelun kokonaismenoista. Tämä johtui siitä, että $\frac{3}{5}$ maaseudun lastensuojelulapsista oli sijoitettu yksityisiin perheisiin ja vain noin $\frac{1}{6}$ eli 16.9 % kuntien omiin lastenkoteihin. Sen sijaan kaupungeissa runsaasti $\frac{2}{5}$ eli 44.4 % oli lastenkodeissa ja $\frac{1}{4}$ eli 25.0 % yksityiskodeissa. Muihin lastensuojelumenoihin sisältyy mm. lasten kesävirikistyksen aiheuttamia menoja n. 33 milj. mk, joista suurin osa, 30 milj., lankeaa kaupunkien osalle. Kaikki kunnat eivät kuitenkaan ole tätä menoerää erikseen ilmoittaneet, koska se kuntien kirjanpidossa on sisällytetty „muihin menoihin”.

Den största utgiftsposten, 76.0 %, av städernas barnskyddsutgifter bildade barnhemmen o. a. socialnämnderna underlydande anstalter. Utackorderingsavgifterna voro endast 4.2 %. I landskommunerna voro kostnaderna för utackorderingen märkbart större, de stego till 26.3 % och utgifterna för barnhemmen till 40.2 % av barnskyddets totalutgifter. Detta berodde därpå, att drygt $\frac{3}{5}$ av landsbygdens barnskydds barn ha placerats i privata familjer och endast ca $\frac{1}{6}$ eller 16.9 % i kommunernas egna barnhem. Däremot vårdades i städerna drygt $\frac{2}{5}$ eller 44.4 % i barnhemmen och $\frac{1}{4}$ eller 25.0 % i privata hem. Bland övriga barnskyddsutgifter ingår bl. a. utgifterna för barnens sommarrekreation, c. 33 milj. mk, varav största delen, 30 milj., faller på städernas del. Alla kommuner ha dock icke uppgivit denna utgiftspost särskilt, då densamma i kommunernas budget ingår bland „övriga utgifter”.

27. Lastenkotien menot. — Barnhemmens utgifter.

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset — Avlöningar	163 004	46.1	66 319	38.0	229 323	43.4
Työnantajan lapsilisä- ja k. e.- sekä tapaturmavak. maksut — Arbetsgivarens barnbidrags- och f. p.- samt olycksfallsförs. premier	8 232	2.3	3 348	1.9	11 580	2.2
Ravinto — Kosthållning	59 564	16.8	40 506	23.2	100 070	18.9
Vaatetus — Beklädnad	20 311	5.7	13 581	7.8	33 892	6.4
Sairaanhoido ja lääkkeet — Sjukvård och läkemedel	2 368	0.7	1 502	0.8	3 870	0.7
Pesu- ja puhtaus- sekä kuljetuskustannukset — Tvätt- och rengörings- samt transportutgifter	4 645	1.3	2 316	1.3	6 961	1.3
Rakennusten kunnossapito — Underhåll av byggnader	33 053	9.3	13 984	8.0	47 037	8.9
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Anskaffning och reparation av inventarier och lösöre	15 729	4.5	6 929	4.0	22 658	4.3
Lämpö ja valo — Värme och lyse	35 865	10.1	18 992	10.9	54 857	10.4
Palovakuutus — Brandförsäkring	533	0.2	1 021	0.6	1 554	0.3
Kasvi- ja puutarhamenot — Trädgård	873	0.3	1 479	0.8	2 352	0.5
Sekalaismenot — Diverse utgifter	9 709	2.7	4 685	2.7	14 394	2.7
Yhteensä — Summa	353 886	100.0	174 662	100.0	528 548	100.0

Sosiaalilautakuntien alaisista lastensuojelulaitoksista lastenkotien menot nousivat v. 1952 528.5 milj. mk:aan, koulukotien menot 71.4 milj. mk:aan sekä lastentarhojen menot 422.2 milj. mk:aan. Miten lastenkotien menot jakaantuivat menoryhmiin kaupungeissa ja kauppalloissa sekä maalaiskunnissa, selviää edellisellä sivulla olevasta taulukosta. Lastenkotien lukumäärä oli v. 1952 113.

Samoin kuin kunnalliskotien kohdalla olivat lastenkotien palkkausmenot maalaiskunnissa pienemmät kuin kaupungeissa ja kauppalloissa. Maaseudun lastenkodeissa palkat nousivat v. 1952 38.0 %:iin kokonaismenoista, kun kaupunkien ja kauppalain lastenkodeissa vastaava suhdeluku oli 46.1.

Koulukotien samoin kuin lastentarhojen menot selviävät seuraavasta taulukosta. Seuraavassa esitetyt, luvut koskevat 3 kaupungin koulukotien sekä 20 kaupungin, 2 kauppalan ja 2 maalaiskunnan lastentarhojen menoja.

Bland de socialnämnderna underlydande barnskyddsanstalterna stego utgifterna för barnhemmen under år 1952 till 528.5 milj. mk, utgifterna för skolhem till 71.4 milj. mk och utgifterna för barnträdgårdarna till 422.2 milj. mk. Huru barnhemmens utgifter fördelade sig på olika utgiftsposter i städerna och köpingarna samt landskommunerna framgår av tabellen på föregående sida. Antalet barnhem var år 1952 113.

Likåsom beträffande kommunalhemmen voro barnhemmens utgifter för avlöningar mindre i landskommunerna än i städerna och köpingarna. I barnhemmen på landsbygden stego lönerna år 1952 till 38.0 % av totalutgifterna, medan motsvarande proportionstal i städernas och köpingarnas barnhem var 46.1.

Skolhemmens samt barnträdgårdarnas utgifter framgå av följande tabell. Följande siffror innefatta skolhemmens utgifter i 3 städer samt barnträdgårdarnas utgifter i 20 städer, 2 köpingar och 2 landskommuner.

23. Koulukotien sekä lastentarhojen menot. — Skolhemmens samt barnträdgårdarnas utgifter.

Menot — Utgifter	Koulukodit Skolhemmen		Lastentarhat Barnträdgårdarna	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset — Avlöningar	25 276	35.4	272 242	64.5
Työnantajan lapsilisä- ja k. e. sekä tapaturmavak. maksut — Arbetsgivarens barnbidrags- och f. p.- samt olycksfallsförs. premier	1 295	1.8	13 834	3.3
Ravinto — Kosthållning	6 406	9.0	44 038	10.4
Vaatetus — Beklädnad	3 168	4.4	1 192	0.3
Sairaanhoito ja lääkkeet — Sjukvård och läkemedel	229	0.3	1 388	0.3
Pesu- ja puhtaus sekä kuljetusmenot — Tvätt- och rengörings- samt transportutgifter	284	0.4	2 507	0.6
Rakennusten kunnossapito — Underhåll av byggnader	3 979	5.6	34 085	8.1
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Komplettering och reparation av inventarier och lösöre	3 024	4.2	18 266	4.3
Lämpö ja valo — Värme och lyse	5 490	7.7	20 229	4.8
Palovakuutus — Brandförsäkring	147	0.2	524	0.1
Maanviljelys- ja puutarhamenot — Jordbruks- och trädgårdsutgifter	18 951	26.6	39	0.0
Sekalaismenot — Diverse utgifter	3 142	4.4	13 869	3.3
Yhteensä menoja — Summa utgifter	71 391	100.0	422 213	100.0

VI. Työlaitokset.

Kuten aikaisemmin on mainittu, oli v. 1952 toiminnassa 9 työlaitosta, joista 7 oli kuntayhtymien omistamia, 1 Helsingin kaupungin ja 1 valtion.

Kuntayhtymien omistamissa työlaitoksissa oli osallisina 502 kuntaa eli 92.0 % maan kaikista kunnista. Hoitopaikkojen luku näissä työlaitoksissa oli selontekovuonna 556. Helsingin kaupungin omistamassa työlaitoksessa Tervalammella oli hoitopaikkoja 157 sekä valtion omistamassa työlaitoksessa Ilmajoella 125.

Hoidokkeja oli työlaitoksissa kaikkiaan 2 543, joista kuntayhtymien työlaitoksissa 1 781, Helsingin kaupungin 536 ja valtion Ilmajoen työlaitoksessa 226. Nämä hoidokit on ryhmitetty kuten edellisenä vuonna köyhäinhuoltoon, alkoholisteihin ja irtolaisiin sekä ns. perhepinnareihin, joilla tarkoitetaan lasten elatusavun turvaamista koskevan lain nojalla työlaitoksiin määrättyjä. Seuraava taulukko osoittaa, minkä lain nojalla nämä hoidokit ovat joutuneet

VI. Arbetsinrättningarna.

Såsom tidigare nämnts, voro under år 1952 9 arbetsinrättningar i verksamhet, av vilka 7 ägdes av kommunsammanslutningar, 1 av Helsingfors stad och 1 av staten.

I de arbetsinrättningar, som ägdes av kommunsammanslutningar, voro år 1952 502 kommuner delaktiga eller 92.0 % av alla kommuner i landet. Antalet vårdplatser i nämnda arbetsinrättningar var under redogörelseåret 556. I Helsingfors stads arbetsinrättning i Tervalampi var antalet vårdplatser 157 och i statens arbetsinrättning i Ilmajoki 125.

Totalantalet interner i arbetsinrättningarna var 2 543, av vilka 1 781 i arbetsinrättningarna tillhörande kommunsammanslutningar, 536 i Helsingfors stads och 226 i statens arbetsinrättning i Ilmajoki. Ifrågavarande interner ha såsom föregående år indelats i fyra grupper, interner under fattigvårdslagen, lösdrivare och alkoholister samt s. k. tredskande underhållspliktiga, varmed avses sådana interner, som enligt lagen om tryggnad av underhållsbidrag åt barn

29. Hoidokkien ja hoitopäivien luku. — Antalet interner och vård dagar.

Työlaitos Arbetsinrättning	Hoidokkeja, jotka on määrätty työlaitokseen seuraavien lakien nojalla Internier, som förordnats till arbetsinrättning med stöd av													
	laki avioliiton ulkop. synty- neistä lapsista lagen om barn utom äktenskap		köyhäinhuoltolaki lagen om fattigvården				laki lasten elatusavun turvaamisesta lagen om tryggnad av underhållsbidrag åt barn		alkoholistilaki lagen om alkoholister		irtolaislaki lagen om lösdrivare		yhteensä summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	56 §		31 §		Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
			Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor								
Uudenmaan läänin kun- tain työlaitos	—	—	17	2	11	7	34	2	—	—	81	64	143	75
Länsi-Suomen työlaitos	5	1	52	—	16	2	137	—	—	—	—	92	210	95
Hämeen työlaitos	—	—	70	4	14	8	139	—	119	28	—	79	342	119
Itä-Suomen työlaitos ..	—	—	62	4	27	8	129	—	—	—	—	63	218	75
Keuruun työlaitos	6	—	17	—	15	6	71	—	—	—	153	—	262	6
Arbetsinrättningen i Kronoby	—	—	17	—	13	1	28	—	—	—	—	—	58	1
Pohjolan työlaitos	—	—	28	1	16	8	68	1	1	—	—	54	113	64
Tervalammen työlaitos	—	—	33	—	37	—	226	—	240	—	—	—	536	—
Ilmajoen työlaitos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	226	—	226
Yhteensä — Summa	11	1	296	11	149	40	832	3	360	28	234	578	1 882	661
Hoitopäiviä — Vård dagar för														
	köyhäin- huoltolaisten fattigvårds- internier		n. s. perhe- pinnarien tredskande underhålls- pliktiga		alkoholistien alkoholister		irtolaisten lösdrivare		yhteensä summa		Jäsenkuntia Antal medlems- kommuner		Hoitopaikkoja Antal vårdplatser	
Uudenmaan läänin kun- tain työlaitos	4 534		2 598		—		18 107		25 239		28		46	
Länsi-Suomen työlaitos	6 051		11 310		—		11 757		29 118		105		64	
Hämeen työlaitos	10 162		13 041		14 229		11 480		48 912		66		116	
Itä-Suomen työlaitos ..	13 605		11 909		—		8 905		34 419		110		95	
Keuruun työlaitos	7 422		4 515		—		15 787		27 724		68		101	
Arbetsinrättningen i Kronoby	3 204		2 728		—		—		5 932		56		40	
Pohjolan työlaitos	5 162		5 371		54		7 361		17 948		69		94	
Tervalammen työlaitos	6 292		13 268		25 476		—		45 036		1		157	
Ilmajoen työlaitos	—		—		—		33 948		33 948		—		125	
Yhteensä — Summa	56 432		64 740		39 759		107 345		268 276		503		838	

työlaitokseen, samalla kun siitä selviää hoitopäivien lukumäärä eri työlaitoksissa.

Työlaitosten hoidokkikunnasta 32.8 % oli perhepinnareita, 31.9 % irtolaisia, 20.0 % köyhäinhoidollisia hoidokkeja ja 15.3 % alkoholisteja. Miehistä suurin osa, 44.2 %, oli perhepinnareita, naisista sen sijaan 87.4 % irtolaisia. Viimeisten viiden vuoden aikana, siis v:sta 1948 on hoidokkien luku työlaitoksissa melkein kaksinkertaistunut; miesten luku on kasvanut lähes 3-kertaiseksi, mutta naisten lukumäärä on sen sijaan alentunut 12 %. Miesten lukumäärän lisääntymiseen on lähinnä vaikuttanut v. 1948 voimaan tullut laki lasten elatusavun turvaamisesta. Mainittakoon vielä, että naisirtolaisten luku on v:sta 1948 v:een 1952 vähentynyt 16.1 %.

Eri hoidokkiryhmiä vaihtumista selontekovuoden kuluessa valaisee seuraava taulukko.

blivit befördrade till arbetsinrättning. Föregående tabell visar, med stöd av vilka lagar intagningen på arbetsinrättning skett och samtidigt antalet vårdagar i de olika arbetsinrättningarna.

32.8 % av antalet interner i arbetsinrättningarna var tredskande underhållspliktiga, 31.9 % lösdrivare, 20.0 % fattigvårdsinterner och 15.3 % alkoholister. Största delen, 44.2 %, av männen var tredskande underhållspliktiga, av kvinnorna däremot 87.4 % lösdrivare. Under de sist förflutna fem åren, alltså fr. o.m. år 1948 har antalet interner i arbetsinrättningarna nästan fördubblats; antalet män har stigit nära 3 gånger, men antalet kvinnor har däremot nedgått med 12 %. Stegringen i antalet män har närmast förorsakats av lagen om tryggnad av underhållsbidrag åt barn, som trädde i kraft år 1948. Ännu må nämnas, att de kvinnliga lösdrivarnas antal har nedgått från år 1948 till år 1952 med 16.1 %.

Omsättningen av interner i de olika grupperna belyses av följande tabell.

30. Hoidokkien vaihtuminen vuoden 1952 aikana. — Omsättningen av interner under år 1952.

	Köyhäinhoidollisia hoidokkeja Fattigvårdsinterner		N. s. perhepinnareita Tredskande underhållspliktiga		Irtolaisia Lösdrivare		Alkoholisteja Alkoholister	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Vuoden alussa — I början av året	165	19	253	1	76	232	112	15
Uusia vuoden kuluessa — Nyintagna under året	291	33	579	2	158	346	248	13
Poistettuja vuoden kuluessa — Utskrivna under året	284	21	443	3	161	318	214	22
Vuoden lopussa — I slutet av året	172	31	389	—	73	260	146	6

Summary.

Organization of Social Welfare Work and Welfare Institutes. For the Social Welfare Work prescribed by law Finland was divided in 1952 into 548 Social Welfare communities. In 532 communes there was a special Social Welfare Board acting centrally or divided into sections. In 16 rural communes only, did the Local Government authority act simultaneously as a Social Welfare Board. Two cities had an additional special Child Welfare Board. The number of Communal Homes was 356 in all; of these 35 were owned jointly by two or more communes. 186 Communal Homes had a separate department for sick persons, 145 Homes had a department for the insane and in 5 Homes there was a children's department. The number of communal Children's Homes was 113 in all, owned by 89 communes; 3 cities had 4 communal School Homes.

Poor Aid and Child Welfare. The number of actual recipients of poor aid, i.e. persons cared for in institutes or private homes or in receipt of home relief amounting to 2 500 marks or more, was 111 058. Of this number 33.8 % lived in cities and boroughs and 66.2 % in rural communes. The number of children under welfare care was 15 475 and the corresponding ratios for them were 41.9 and 58.1. Of the actual recipients of poor aid, 36.8 % were men, 57.8 % women and 5.4 % children under 16 years. Children under welfare care calculated as a percentage of the total population equalled 0.4; the corresponding figure for actual recipients of poor aid was 2.7 %. If however, the so-called temporary recipients, 11 264 in number, i.e. persons in receipt of home relief amounting to less than 2 500 marks, are included, the entire group of poor aid recipients amounts to 3.0 % of the whole population. The number of husbands, wives and children entitled to poor aid was 53 119.

Of the actual recipients of poor aid, 58.3 % were cared for in public institutes, 1.8 % were placed under private care and 39.9 % were in receipt of home relief. Of the children under care, 54.0 % were looked after in public institutes and 46.0 % were privately placed. Of all persons

cared for in public institutes 28 605 were, within a year, admitted to Communal Homes and 4 602 to Children's Homes. The average number of days of care per inmate was 242 in Communal Homes and 207 in Children's Homes.

The age of recipients is shown in the table below.

Age in years	Poor Aid	Child Welfare.
		%
— 7	3.1	36.1
7—15	2.3	52.7
16—19	2.2	10.7
20—39	24.8	0.5
40—54	22.5	—
55—	45.0	—

The majority of the recipients, 46.3 % of recipients of poor aid and 69.1 % of children under care, were born in the commune providing the aid, 52.2 % and 30.2 % in other communes and 1.4 % and 0.3 % abroad. 80.3 % of the recipients of poor aid and 74.3 % of the children being cared were domiciled in the commune providing the aid. Only 11.3 and 17.9 % were in receipt of aid in other communes and for 2.2 and 1.8 % the costs of the care were borne by State.

Of the 105 036 recipients of poor aid over 16 years, 38.5 % were unmarried, 30.2 % married and 31.3 % widowed or divorced. Of the 6 022 children under 16 years, 86.7 % were born in and 13.3 % out of wedlock, the corresponding percentages for the children under care being 61.4 and 38.5. Of the children under welfare care born in wedlock, 54.2 % had both parents alive, 35.8 % had one parent living and 10.2 % were orphans. The corresponding figures for children in receipt of poor aid were 85.9, 12.1 and 2.0 %. Of the children born out of wedlock, 88.8 % of children under welfare care and 98.7 % of recipients of poor aid had mothers living; in 11.2 and 1.3 % of the cases the mother was dead or unknown.

The occupational distribution of recipients of poor aid and of parents of children under welfare care is shown below.

	Recipients of poor aid over 16 years	The parents of the children receiving poor aid under welfare care	
Factory workers and craftsmen	17.6	20.9	24.8
Farm workers	13.6	13.8	10.0
Other workers	32.2	30.0	29.9
Persons in private service	7.3	4.6	13.3
Independent employers and self-employed workers	5.4	3.9	4.3
Others	23.9	26.8	17.7
Total	100.0	100.0	100.0

The most frequent reasons for granting aid were infirmity due to age, illness, insanity or mental deficiency of the recipient; 83.7 % of recipients of poor aid over 16 years had received aid from the commune for these

reasons alone. A numerous family, illness of the children, care of children born out of wedlock, or childbirth were the principal reasons in 4.6 % of all cases. 3.7 % of the cases were due to recipient's or his spouse's unwillingness

to work, negligence, the other spouse's drunkenness, abandonment of the family or imprisonment. The majority, 77.7 %, of the children receiving poor aid were placed under care because of their illness or physical deficiency. Illness or death of parents was the reason in 10.3 % of the cases and negligence of their responsibility by the father or mother was the reason for providing aid in 1.2 % of cases. The majority of the children under welfare care were placed under communal care after losing their natural guardian, father or mother, or both. The percentual proportion of these children was 31.0 %. Only in 8.2 % of all the cases was the child placed under Social Welfare care because of his own illness or some other deficiency and in 7.6 % of the cases the child was removed from his home because of his misconduct or criminality and placed under care elsewhere.

Illness, diminished capacity for work, the job or unemployment had, in 18.2 % of the cases, prevented parents from taking due care of their children, but 26.3 % of children were left without proper care because of negligence, drunkenness or vagrancy on the part of the parents or because the parents ill-treated the children or were otherwise unable to discipline and educate them.

Treatment of Vagrants. In 1952 the number of persons held under the Vagrancy Law was 1755, of whom 91.2 % lived in cities or boroughs and only 8.8 % in rural communes. 63.2 % of the vagrants were women and 36.8 % men. One fifth or 20.1 % were under 25 years of age. 18.3 % were 25—29 years, 28.5 % 30—39 years and 33.0 % over 40 years of age. More than a half, 56.4 %, were unmarried and 22.0 % married.

The reasons for the treatment were quite different for men and women. Most of the men placed under treatment as vagrants, 54.5 %, had refused to work or were merely tramps, 23.4 %. The majority of the women, 66.6 %, on the other hand, were accounted vagrants because of prostitution; 17.0 % had refused to work and 10.4 % had been addicted to vagrancy.

As regards the measures taken with vagrants, a warning was issued to 14.3 % and 25.8 % were placed under supervision. 34.2 % were sent to a workhouse and 3.1 % were given hard labour. 17.0 % were placed under supervision after their release from institutes.

Care of Chronic Drunkards. In 1952, the number of persons under care as chronic drunkards was 8501, of whom only 6.5 % were women and 93.5 % men. Of this number 76.6 % were urban dwellers and 23.4 % rural dwellers. The percentage of young chronic drunkards, i. e. under 25 years, was only 5.3 %, that of persons of 25—29 years 15.1 % and of 30—39 years 31.5 %. Thus, nearly a half were 40 or more years old. Contrary to the case with vagrants, 55.7 % of the chronic drunkards were married and 33.1 % unmarried.

Persons addicted to drink were usually placed under care after having been detained not less than three times within a year for drunkenness, or for causing damage and creating a disturbance. The former group consisted of 43.8 % and the latter of 32.1 % of all chronic drunkards. The percentage of confirmed alcoholics who neglected to support their family or were unable to take care of themselves was 19.0 %. One of the commonest measures taken was to warn the person in question; a warning was issued to 44.7 % of all chronic drunkards, 28.5 % were under temperance supervision, 16.8 % were ordered to institutes for chronic drunkards and 9.7 % were placed under supervision after their release from institutes.

Temperance Supervision. In 1952 the number of persons of under 25 years supervised for temperance was 2641, 67.2 % of them from cities and boroughs and 32.8 % from rural areas. Of this group, only 2.1 % were women and 97.9 % men. These young people were warned, 88.7 %, or supervised for temperance, 11.3 %.

The Costs of Social Welfare Work. Social welfare expenditure in 1952 amounted to 8030.7 million marks, of which 3852.9 millions was spent by cities and boroughs and 4227.8 millions by rural communes. More than 2/3, 69.1 % of the total welfare expenditure was disbursed on poor aid. Child welfare costs amounted to 22.3 % of the total. Administrative expenses accounted for 8.2 %, the care of vagrants and chronic drunkards for 0.4 %.

The breakdown of expenditure on poor aid and child welfare is shown in the table below.

Item	Poor Aid		Child Welfare		Total	
	1000 mks	%	1000 mks	%	1000 mks	%
Institutes under Social Welfare Boards	2 489 470	44.6	1 203 435	66.9	3 692 905	50.0
Other care in institutes	1 219 550	21.9	203 794	11.3	1 423 344	19.3
Home relief	1 241 697	22.2	—	—	1 241 697	16.8
Private care	63 224	1.1	176 391	9.8	239 615	3.3
Compensations to other communes	286 592	5.1	67 782	3.8	354 374	4.8
Support to workhouses	77 144	1.4	—	—	77 144	1.0
Support to associations	16 421	0.3	89 923	5.0	106 344	1.4
Other expenses	190 142	3.4	57 206	3.2	247 348	3.4
Total	5 584 240	100.0	1 798 531	100.0	7 382 771	100.0

Workhouses. In 1952 there were 9 workhouses, of which 7 were owned jointly by several communes, 1 by the city of Helsinki and 1 by the State. The number of inmates in these workhouses was 2543, of whom 74.0 % were men and 26.0 % women. Of all inmates 31.9 % were vagrants, 32.8 % persons sent to workhouses under the Law On

Responsibility For Support Of Children, 20.0 % poor aid inmates and 15.3 % chronic drunkards.

The total number of days of care was 268 276, of which vagrants accounted for 107 345, poor aid inmates for 56 432, persons who had neglected to support their children for 64 740 and chronic drunkards for 39 759.

Taulukkoja—Tables

I. Huoltotoiminnan järjestys ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset vuonna 1952. — Organization of social welfare and institutes under social welfare boards, in 1952.

Lääni — Country

Kaupungit, kauppalat — Cities, boroughs

Maalaiskunnat — Rural communes

Koko maa — Whole country

Huoltoyhdyshkuntia — Welfare community

Huoltoyhdyshkuntia, joissa oli erityinen sosiaalilautakunta — Welfare communities with a special board of social welfare

jakamaton — central

2-osastoinen — in 2 sections

kunnalliskoteja — communal homes

kaikkiaan — total

niissä osasto — with a separate department for

mielisairaille — insane persons

muille sairaille — other sick persons

osuus yhteiseen kunnalliskotiin — share in a communal home owned jointly by several communes

oikeus sijoittaa toisen kunnan kunnalliskotiin — right to place in a communal home in another commune

osuus työlaitokseen — share in a workhouse

kunnallisia kodinhoitajia — communal home sisters

kuntien luku — number of communes

kodinhoitajien luku — number of home sisters

lastenkoteja — children's homes

II. Sosiaalilautakuntien alaisissa laitoksissa olleet ryhmitettyinä laitosten mukaan v. 1952. — Persons in institutes under social welfare boards, classified according to institutes, in 1952.

Kunnalliskodit — Communal homes

Köyhäinhoito — Poor aid

Lastensuojelu — Child welfare

Miehiä — Men

Naisia — Women

Lapsia — Children

Yhteensä — Total

Hoidokkeja — Persons

Hoitopäiviä — Days of care

Lastenkodit — Children's homes

III. Köyhäinhoiton ja lastensuojelun eri huoltomuodot vuonna 1952 — Different forms of poor aid and child welfare in 1952.

Köyhäinhoito — Poor aid

Suoranaisesti avustetut — Persons in receipt of direct aid

Laitoksissa olleet — Persons in institutes

Yksityishoidossa olleet — Persons placed privately

Kotiaavustusta saaneet — Persons in receipt of home relief

Avustuksen arvo vähintään 2 500 mk. — Value of relief 2 500 marks or more

Avustuksen arvo vähemmän kuin 2 500 mk. — Value of relief under 2 500 marks

Kaikkiaan — Total

Välillisesti vähintään 2 500 mk:n suuruudesta kotiaavustuksesta osallisiksi tulleet — Persons in receipt of indirect home relief to the value of 2 500 marks or more

Aviomiehiä — Husbands

Aviovaimoja — Wives

Lapsia — Children

Lastensuojelu — Child welfare

Poikia — Boys

Tyttöjä — Girls

IV. *Huoltotoiminnan menot vuonna 1952. — Expenditure on social welfare work in 1952.*

Hallinto — Administration

Kunnalliskodit ja muut sosiaalilautakuntien alaiset köyhäinlaitokset — Communal homes and other poor aid institutes under social welfare boards

Muu laitoshoido — Other care in institutes

aistiviällis- y. m. sellaisissa kouluissa ja laitoksissa. — in schools and institutes for deaf-mutes, blind etc. mielisairaaloissa — in asylums

keuhkotautiparantoloissa — in tuberculosis sanatoriums

muissa sairaaloissa — in other hospitals

työlaitoksissa — in workhouses

vieraan kunnan kunnalliskodissa — in communal homes of other communes

muissa huoltolaitoksissa — in other welfare institutes

Muu köyhäinhoito ja huolto — Other poor aid and care

Yksityishoido — Private care

Kotiaavustus — Home relief

Korvaukset muille kunnille — Compensation to other communes

Kannatusmaksut yhteiseen työlaitokseen — Support to jointly-owned workhouse

Muut köyhäinhuoltomenot — Other poor aid expenses

Avustukset köyhäinhuoltoon harjoittaville yhdistyksille — Support to poor aid associations

Yhteensä köyhäinhuoltomenoja — Total of poor aid expenses

Lastenkodit ja muut sosiaalilautakuntien alaiset lastensuojelulaitokset — Children's homes and other child welfare institutes under special welfare boards

vieraan kunnan koulu- ja lastenkodeissa — in children's homes in other communes

valtion koulukodeissa — in State children's homes

Muu lastensuojelu — Other child welfare

Ammattiopetus — Vocational training

Muut lastensuojelumenot — Other child welfare expenses

Avustukset lastensuojelua harjoittaville yhdistyksille — Support to associations for child welfare

Yhteensä lastensuojelumenoja — Total of child welfare expenses

Irtolaishuolto — Treatment of vagrants

Alkoholistihuolto — Care of chronic drunkards

Kaikkiaan huoltomenoja — Total of welfare expenses

V. *Huoltotoiminnan tulot vuonna 1952. — Social welfare work income in 1952.*

Huoltotoiminnan yleistulot — General income of social welfare work

Perunkirjoitusmaksut — Fees for estate assessment of deceased persons

Korvaukset — Compensation from

valtiolta köyhäinhuoltolain nojalla — the State under the poor aid act

valtiolta sotasiirtolaisista — the State for evacuees

muilta kunnilta — other communes

yksityisiltä — private persons

Kunnalliskodit ja muut sosiaalilautakuntien alaiset köyhäinlaitokset — Communal homes and other poor aid institutes under social welfare boards

Lahjoitukset ja rahastojen korot — Donations and interests from funds

Muut tulot — Other assets

Lapsilisät — Child allowances

Irtolais- ja alkoholistihuolto — Care of vagrants and chronic drunkards

Kuntien huoltotoimintaan käyttämät varat — Funds utilised by communes on social welfare work

VI. *Kunnalliskotien menot ja tulot vuonna 1952. — Income and expenditure of communal homes in 1952.*

Menot — Expenditure

Palkkaukset — Wages and salaries

Työnantajan lapsilisä- k. e. ja tapaturmavak. maksut — Child allowance, national pension and accident insurance premiums paid by employers

Ravinto — Food

Vaatetus — Clothing

Sairaanhoito ja lääkkeet — Medical care and medicines

Muut vuotuis-kustannukset hoidokeista — Other annual expenses on inmates

Rakennusten kunnossapito — Maintenance of buildings

Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Acquisitions and repair of furniture and other chattels

Lämpö ja valo — Heating and lightning

Palovakuutus — Fire insurance

Kasvi- ja puutarha — Gardening

Sekalaiset — Other expenditure

Tulot — Income

Hoidokkien valmisteet — Goods produced by inmates

Hoidokkien muu työ — Other work done by inmates

Yhteisten kunnalliskotien kannatus- ja hoitomaksut — Payments for support and treatment to communal homes owned jointly by several communes

Henkilökunnan luontoisedut — Payments in kind to employees

VII. Lastenkotien menot ja tulot vuonna 1952. — Income and expenditure of children's homes 1952.**Tulot — Income**

Yhteisten lastenkotien kannatus- ja hoitomaksut — Payments for support and treatment to children's homes owned jointly by several communes

Valtionapu — State support

TAULUKOITA
TABELLER
1952

I. Huoltotoiminnan järjestys ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset vuonna 1952.
 Vårdverksamhetens organisation och socialnämnder underlydande anstalter år 1952.

L ä ä n i — L ä n	Huoltoyhdykskuntia Vårdsamhället	Huoltoyhdykskuntia, joissa oli — Vårdsamhället med													
		erityinen sosiaali- lautakunta särskild socialnämnd	kunnalliskoteja kommunalhem					osuus yhteiseen kunnallisis- kotiin andelen i gemensamt kommunalhem	oikeus sijoittaa toisen kunnan kunnalliskotiin rätt att placera i annan kommuns kommunalhem	osuus työlaitokseen andelen i arbetsinrättning	kunnallisia kodin- hoitajia kommunala hemsystrar	lastenkoteja — barnhem			
			jakkamaton odelad	2-osastoinen 2-avdel- ningar	kaikkiaan inalles	niissä osasto med avdelning för							muitte sairaille andra sjuka	kuntien lukua antal kommuner	kodin- hoitajien luku antal
						siimesjuka	mielei- sairaille								
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	46	26	17	36	4	20	3	7	46	34	104	10			
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	12	4	7	9	1	5	—	3	12	11	68	3			
Maalaiskunnat — Landskommuner	34	22	10	27	3	15	3	4	34	23	36	7			
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	117	87	21	71	12	38	25	15	110	55	73	11			
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	9	2	6	8	3	6	—	1	8	8	19	5			
Maalaiskunnat — Landskommuner	108	85	15	63	9	32	25	14	102	47	54	6			
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	16	14	—	—	—	—	15	—	3	5	5	—			
Kaupunki — Stad	1	1	—	—	—	—	1	—	1	1	1	—			
Maalaiskunnat — Landskommuner	15	13	—	1	—	—	14	—	2	4	4	—			
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	65	38	24	50	23	26	5	5	65	49	104	23			
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	9	—	6	7	1	7	2	—	9	9	45	7			
Maalaiskunnat — Landskommuner	56	38	18	43	22	19	3	5	56	40	59	16			
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	35	15	16	26	11	16	5	4	33	24	46	17			
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	7	—	5	7	3	7	—	1	7	7	21	7			
Maalaiskunnat — Landskommuner	28	15	11	19	8	9	5	3	26	17	25	10			
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	33	20	13	29	16	18	—	3	33	20	37	6			
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	4	—	4	3	1	2	—	2	4	4	7	2			
Maalaiskunnat — Landskommuner	29	20	9	26	15	16	—	1	29	16	30	4			
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	53	30	21	49	35	31	—	1	50	41	81	7			
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	6	2	3	5	3	4	—	—	6	6	13	3			
Maalaiskunnat — Landskommuner	47	28	18	44	32	27	—	1	44	35	68	4			
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	102	72	27	52	26	24	10	11	92	28	55	8			
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	10	3	7	8	2	4	—	1	9	9	27	4			
Maalaiskunnat — Landskommuner	92	69	20	44	24	20	10	10	83	19	28	4			
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	57	32	24	30	16	10	3	2	51	34	56	4			
Kaupungit — Städer	3	—	2	3	3	2	—	—	3	3	11	1			
Maalaiskunnat — Landskommuner	54	32	22	27	13	8	3	2	48	31	45	3			
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	24	18	5	12	2	3	4	1	18	18	39	3			
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	3	1	1	3	—	1	—	1	3	3	10	1			
Maalaiskunnat — Landskommuner	21	17	4	9	2	2	4	—	15	15	29	2			
Koko maa — Hela landet	548	352	168	356	145	186	70	49	501	308	600	89			
Kaupungit — Städer	35	9	17	34	13	24	1	3	34	34	167	20			
Kauppalat — Köpingar	29	4	24	19	4	14	2	6	28	27	55	13			
Maalaiskunnat — Landskommuner	484	339	127	303	128	148	67	40	439	247	378	56			

¹⁾ Näistä 35 kahden tai useamman kunnan yhteisiä kunnalliskoteja. — Härav 35 gemensamma kommunalhem för tvänne eller flere kommuner.

²⁾ Näistä 10:llä oli sitä paitsi oma kunnalliskoti. — Härav hade 10 kommuner dessutom ett eget kommunalhem.

II. Sosiaalilautakuntien alaisissa laitoksissa olleet ryhmitettyinä laitosten mukaan v. 1952.
I socialnämnder underlydande anstalter intagna, grupperade efter anstalter år 1952.

Lääni — Län	Kunnalliskodit — Kommunalhem						Lastenkodit — Barnhem				
	Köyhäinhoito — Fattigvård				Lastensuojelu Barnskydd		Köyhäin- hoito Fattigvård		Lastensuojelu Barnskydd		
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa		Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vårdagar	Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vårdagar	Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vårdagar
				Hoidok- keja Interner	Hoitopäiviä Vårdagar						
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	1 138	2 229	18	3 385	855 294	20	1 765	16	565	1 299	248 728
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	581	1 137	12	1 730	447 665	—	—	1	4	1 050	190 431
Maalaiskunnat — Landskommuner	557	1 092	6	1 655	407 629	20	1 765	15	561	249	58 297
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	1 459	2 642	91	4 192	1 052 657	43	8 125	8	730	647	158 186
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	481	831	35	1 347	330 087	11	2 128	3	25	511	120 563
Maalaiskunnat — Landskommuner	978	1 811	56	2 845	722 570	32	5 997	5	705	136	37 623
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	20	48	—	68	17 243	—	—	—	—	—	—
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	20	48	—	68	17 243	—	—	—	—	—	—
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	1 585	2 726	33	4 344	1 012 365	42	11 362	38	1 719	998	213 448
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	466	1 001	3	1 470	296 264	—	—	18	893	619	114 159
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 119	1 725	30	2 874	716 101	42	11 362	20	826	379	99 289
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	841	1 369	29	2 239	535 251	17	3 145	36	857	483	119 514
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	325	561	11	897	193 702	3	1 098	17	373	222	50 752
Maalaiskunnat — Landskommuner	516	808	18	1 342	341 549	14	2 047	19	484	261	68 762
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	1 009	1 545	31	2 585	661 132	23	2 990	6	511	129	33 584
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	81	157	4	242	59 786	—	—	—	—	56	13 828
Maalaiskunnat — Landskommuner	928	1 388	27	2 343	601 346	23	2 990	6	511	73	19 756
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	1 862	2 519	98	4 479	1 063 520	90	13 630	23	762	230	47 751
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	275	349	4	628	136 082	5	1 166	15	510	109	21 835
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 587	2 170	94	3 851	927 438	85	12 464	8	252	121	25 946
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	1 562	2 258	63	3 883	940 885	58	10 258	62	3 065	302	63 726
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	283	507	8	798	188 345	6	626	62	3 065	198	37 612
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 279	1 751	55	3 085	752 540	52	9 632	—	—	104	26 114
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	1 021	1 263	75	2 359	555 054	40	5 509	2	13	168	30 784
Kaupungit — Städer	146	235	21	402	97 464	6	1 096	2	13	50	7 012
Maalaiskunnat — Landskommuner	875	1 028	54	1 957	457 590	34	4 413	—	—	118	23 772
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	368	354	13	735	183 973	3	742	34	1 309	121	28 025
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	77	87	—	164	41 303	1	366	31	1 220	44	8 644
Maalaiskunnat — Landskommuner	291	267	13	571	142 670	2	376	3	89	77	19 381
Koko maa — Hela landet	10 865	16 953	451	28 269	6 877 374	336	57 526	1) 225	9 531	4 377	943 776
Kaupungit — Städer	2 208	3 971	65	6 244	1 476 444	14	2 093	98	4 192	2 457	473 812
Kauppalat — Köpingar	507	894	33	1 434	314 254	18	4 387	51	1 911	402	91 024
Maalaiskunnat — Landskommuner	8 150	12 088	353	20 591	5 086 676	304	51 046	76	3 428	1 518	378 940

1) Näistä 33 naista äiti- ja lapsikodeissa. — Härav 33 kvinnor i barn- och mödrahem.

III. Köyhäinhuollon ja lastensuojelun eri huoltomuodot vuonna 1952. —

Lääni—Län	Köyhäinhuolto														
	Suoranaisesti avustetut — Direkt understödda														
	Laitoksissa olleet I anstalt intagna				Yksityishoidossa olleet Utackorderade				Kotilavustusta saaneet — I sina hem understödda						
									Avustuksen arvo vähintään 2 500 mk — Understödetts värde minst 2 500 mk				Avustuksen arvo vähemmän kuin 2 500 mk Understödetts värde mindre än 2 500 mk		
Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	
<i>Uudenmaan l. — Nylands l. . .</i>	3 855	6 274	606	10 735	48	100	148	2 104	5 516	58	7 678	459	619	305	1 383
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 427	4 117	363	6 907	4	10	14	1 290	3 514	24	4 828	280	361	263	904
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 428	2 157	243	3 828	44	90	134	814	2 002	34	2 850	179	258	42	479
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län . . . . .</i>	3 571	5 104	827	9 502	109	218	327	2 088	5 181	41	7 310	540	614	154	1 308
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 095	1 628	257	2 980	—	7	7	775	1 908	2	2 685	227	191	15	433
Maalaiskunnat — Landskom- muner	2 476	3 476	570	6 522	109	211	320	1 313	3 273	39	4 625	313	423	139	875
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland . . . . .</i>	88	117	7	212	2	8	10	25	83	1	109	8	4	—	12
Kaupunki — Stad	14	27	5	46	—	—	—	4	28	1	33	6	2	—	8
Maalaiskunnat — Landskom- muner	74	90	2	166	2	8	10	21	55	—	76	2	2	—	4
<i>Hämeen l. — Tavastehus l. . . . .</i>	3 491	5 309	666	9 466	48	141	189	2 124	4 194	42	6 360	552	733	199	1 484
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 413	2 387	271	4 071	2	8	10	910	1 759	6	2 675	229	275	78	582
Maalaiskunnat — Landskom- muner	2 078	2 922	395	5 395	46	133	179	1 214	2 435	36	3 685	323	458	121	902
<i>Kymen l. — Kymmene l. . . . .</i>	1 848	2 619	308	4 775	34	56	90	919	2 003	28	2 950	303	353	34	690
Kaupungit — Städer ¹⁾	695	1 049	135	1 879	3	2	5	432	1 023	13	1 468	174	176	16	366
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 153	1 570	173	2 896	31	54	85	487	980	15	1 482	129	177	18	324
<i>Mikkelin lääni—S:t Michels län</i>	1 880	2 552	360	4 792	35	44	79	1 045	1 850	38	2 933	310	404	77	791
Kaupungit — Städer ¹⁾	263	418	75	756	1	4	5	186	368	9	563	70	79	8	157
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 617	2 134	285	4 036	34	40	74	859	1 482	29	2 370	240	325	69	634
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	3 367	4 455	881	8 703	70	173	243	2 466	3 247	53	5 766	747	797	190	1 734
Kaupungit — Städer ¹⁾	533	709	143	1 385	2	2	4	357	464	2	823	122	85	10	217
Maalaiskunnat — Landskom- muner	2 834	3 746	738	7 318	68	171	239	2 109	2 783	51	4 943	625	712	180	1 517
<i>Vaasan lääni — Vasa län . . . . .</i>	3 347	4 388	713	8 448	156	241	397	2 112	3 780	81	5 973	693	893	255	1 841
Kaupungit — Städer ¹⁾	671	1 072	150	1 893	2	9	11	510	1 069	1	1 580	193	220	5	418
Maalaiskunnat — Landskom- muner	2 676	3 316	563	6 555	154	232	386	1 602	2 711	80	4 393	500	673	250	1 423
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län . .</i>	2 240	2 736	692	5 668	164	208	372	1 573	1 759	58	3 390	634	576	195	1 405
Kaupungit — Städer	391	524	88	1 003	—	—	—	266	312	7	585	103	73	15	191
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 849	2 212	604	4 665	164	208	372	1 307	1 447	51	2 805	531	503	180	1 214
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	959	942	523	2 424	66	70	136	1 023	811	39	1 873	314	221	81	616
Kaupungit — Städer ¹⁾	317	303	123	743	1	1	2	255	259	10	524	128	61	7	196
Maalaiskunnat — Landskom- muner	642	639	400	1 681	65	69	134	768	552	29	1 349	186	160	74	420
Koko maa — Hela landet	24 646	34 496	5 583	64 725	732	1 259	1 991	15 479	28 424	439	44 342	4 560	5 214	1 490	11 264
Kaupungit — Städer	6 354	10 078	1 178	17 610	10	34	44	3 811	8 301	54	12 166	1 216	1 225	360	2 801
Kauppalat — Köpingar	1 465	2 156	432	4 053	5	9	14	1 174	2 403	21	3 598	316	298	57	671
Maalaiskunnat — Landskom- muner	16 827	22 262	3 973	43 062	717	1 216	1 933	10 494	17 720	364	28 578	3 028	3 691	1 073	7 792

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat. — Städer och köpingar.

Olika vårdformer av fattigvård och barnskydd r 1952.

-- Fattigvård				Lastensuojelu -- Barnskydd												
Kaikkiaan -- Inalles				Välillisesti vähintään 2 500 mk:n suuruisesta kotiavustuksesta osallisiksi tulleet Indirekt delaktiga av hemunderstöd om minst 2 500 mk				Laitoksissa olleet I anstlt intagna			Yksityishoidossa olleet Utackorderade			Kaikkiaan Inalles		
Mh Mn	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Avioniehki Äkta mn	Avio- vaimoja Hustrur	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Pojkia Gossar	Tytoji Flickor	Yhteensä Summa	Pojkia Gossar	Tytoji Flickor	Yhteensä Summa	Pojkia Gossar	Tytoji Flickor	Yhteensä Summa
6 466	12 509	969	19 944	67	970	4 993	6 030	1 428	985	2 413	475	529	1 004	1 903	1 514	3 417
4 001	8 002	650	12 653	19	582	3 026	3 627	1 178	815	1 993	279	327	606	1 457	1 142	2 599
2 465	4 507	319	7 291	48	388	1 967	2 403	250	170	420	196	202	398	446	372	818
6 308	11 117	1 022	18 447	78	1 081	5 781	6 940	727	398	1 125	525	536	1 061	1 252	934	2 186
2 097	3 734	274	6 105	29	475	1 972	2 476	443	246	689	80	138	218	523	384	907
4 211	7 383	748	12 342	49	606	3 809	4 464	284	152	436	445	398	843	729	550	1 279
123	212	8	343	1	3	83	87	7	4	11	23	6	29	30	10	40
24	57	6	87	—	—	41	41	3	1	4	3	1	4	6	2	8
99	155	2	256	1	3	42	46	4	3	7	20	5	25	24	8	32
6 215	10 377	907	17 499	136	1 227	6 028	7 391	920	546	1 466	527	461	988	1 447	1 007	2 454
2 554	4 429	355	7 338	80	580	2 701	3 361	564	338	902	142	133	275	706	471	1 177
3 661	5 948	552	10 161	56	647	3 327	4 030	356	208	564	385	328	713	741	536	1 277
3 104	5 031	370	8 505	73	501	2 422	2 996	416	278	694	145	152	297	561	430	991
1 304	2 250	164	3 718	43	267	1 330	1 640	211	129	340	50	48	98	261	177	438
1 800	2 781	206	4 787	30	234	1 092	1 356	205	149	354	95	104	199	300	253	553
3 270	4 850	475	8 595	39	506	2 748	3 293	247	157	404	286	267	553	533	424	957
520	869	92	1 481	3	76	519	598	77	45	122	27	30	57	104	75	179
2 750	3 981	383	7 114	36	430	2 229	2 695	170	112	282	259	237	496	429	349	778
6 650	8 672	1 124	16 446	84	1 570	7 334	8 988	389	249	638	643	590	1 233	1 032	839	1 871
1 014	1 260	155	2 429	13	243	946	1 202	103	71	174	62	52	114	165	123	288
5 636	7 412	969	14 017	71	1 327	6 388	7 786	286	178	464	581	538	1 119	867	716	1 583
6 308	9 302	1 049	16 659	120	1 107	5 915	7 142	423	233	656	441	473	914	864	706	1 570
1 376	2 370	156	3 902	7	319	1 463	1 789	203	112	315	78	80	158	281	192	473
4 932	6 932	893	12 757	113	788	4 452	5 353	220	121	341	363	393	756	583	514	1 097
4 611	5 279	945	10 835	61	965	5 080	6 106	277	213	490	433	351	784	710	564	1 274
760	909	110	1 779	1	210	771	982	87	74	161	43	35	78	130	109	239
3 851	4 370	835	9 056	60	755	4 309	5 124	190	139	329	390	316	706	580	455	1 035
2 362	2 044	643	5 049	45	672	3 429	4 146	269	190	459	133	123	256	402	313	715
701	624	140	1 465	7	166	659	832	76	42	118	31	31	62	107	73	180
1 661	1 420	503	3 584	38	506	2 770	3 314	193	148	341	102	92	194	295	240	535
45 417	69 393	7 512	122 322	704	8 602	43 813	53 119	5 103	3 253	8 356	3 631	3 488	7 119	8 734	6 741	15 475
11 391	19 638	1 592	32 621	140	2 197	9 855	12 192	2 522	1 628	4 150	667	716	1 383	3 189	2 344	5 533
2 960	4 866	510	8 336	62	721	3 573	4 356	423	245	668	128	159	287	551	404	955
31 066	44 889	5 410	81 365	502	5 684	30 385	36 571	2 158	1 380	3 538	2 836	2 613	5 449	4 994	3 993	8 987

IV. Huoltotoiminnan menot vuonna 1952. —

Lääni — Län	Hallinto Förvaltning	Köyhäinhoito —					
		Kunnalliskodit ja muut sosiaaliturakuntien alaiset köyhäinhoitolaitokset Kommunalhögskolan och övriga socialhögskolor underlytande färdläroanstalter	Muu laitoshoidto — Övrig anstaltsvård i				
			astivaliis- y. m. sellaisissa kodissa ja laitoksissa abnorm- o. a. dyli- skolor och -anstalter	mielisairalaitos- sijainnukset	keuhkotauhi- parantolaitos- lunngossanatorier	muissa sairaloissa övrige sjukhus	työolo- katsaus- arbeitsnäringsar
1 000 markkaa							
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	188 757	391 640	5 958	172 816	24 707	35 988	212
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	158 617	255 000	4 688	113 135	13 639	21 195	47
Maalaiskunnat — Landskommuner	30 140	136 640	1 270	59 681	11 068	14 793	165
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	100 477	375 684	1 293	125 256	27 237	23 022	194
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	52 467	122 903	332	44 776	7 769	7 159	2
Maalaiskunnat — Landskommuner	48 010	252 781	961	80 480	19 468	15 863	192
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	1 286	3 862	—	6 615	1 306	421	—
Kaupunki — Stad	702	324	—	714	467	303	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	584	3 538	—	5 901	839	118	—
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	88 372	374 238	1 637	97 582	22 518	30 816	281
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	51 990	148 400	427	53 061	10 168	11 463	169
Maalaiskunnat — Landskommuner	36 382	225 838	1 210	44 521	12 350	19 353	112
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	47 926	206 939	1 540	67 287	5 937	14 132	677
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	25 705	83 778	1 125	16 301	2 365	6 556	564
Maalaiskunnat — Landskommuner	22 221	123 161	415	50 986	3 572	7 576	113
<i>Mikkelin lääni — St Michels län</i>	34 755	192 355	699	32 170	6 035	14 972	824
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	10 041	21 641	387	6 890	1 008	2 995	290
Maalaiskunnat — Landskommuner	24 714	170 714	312	25 280	5 027	11 977	534
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	64 864	350 561	2 803	50 888	13 054	29 333	1 241
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	13 732	61 676	596	11 003	1 641	4 805	495
Maalaiskunnat — Landskommuner	51 132	288 885	2 207	39 885	11 413	24 528	746
<i>Vaasan lääni — Väsa län</i>	69 430	323 438	559	76 763	33 338	26 708	1 320
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	25 619	77 497	72	24 896	4 281	5 666	761
Maalaiskunnat — Landskommuner	43 811	245 941	487	51 867	29 057	21 042	559
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	44 016	185 368	1 099	39 195	10 894	25 339	516
Kaupungit — Städer	12 100	35 296	223	10 484	2 416	4 771	342
Maalaiskunnat — Landskommuner	31 916	150 072	876	28 711	8 478	20 568	174
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	25 103	85 385	219	22 673	16 000	18 271	26
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	7 653	20 854	15	9 990	6 328	5 086	20
Maalaiskunnat — Landskommuner	17 450	64 531	204	12 683	9 672	13 185	6
Koko maa — Hela landet	664 986	2 489 470	15 807	691 245	161 026	219 002	5 291
Kaupungit — Städer	311 002	692 648	6 618	256 117	37 492	51 943	2 282
Kauppalat — Köpingar	47 624	134 721	1 247	35 133	12 590	18 056	408
Maalaiskunnat — Landskommuner	306 360	1 662 101	7 942	399 995	110 944	149 003	2 601

Vårdverksamhetens utgifter år 1952.

Fattigvård

		Muu köyhäinhoito ja huolto Övrig fattigvård och omvårdnad					Avstått köyhäinhoitoa harjoitettaville yhdistyksille Undersöid åt fattigvård utövande föreningar	Yhteensä köyhäinhuoltenoja Summa fattigvårdautgifter
Vieraan kunnan kunnalliskodissa främmande kommuns kommunalhen	huollossa muissa huoltoaloksissa andra vårdanstalter	Yksityishoito Utackordering	Kohavustus Hemunderstöid	Korvaukset muille kunnille Ersättning till andra kommuner	Kannatusmaksut yhdistyseen lyölatokseen Underrichtsvergifter till gemensam arbetsnärning	Muut köyhäinholto- menot Övriga utgifter för fattigvård		
9 965	25 342	4 030	288 425	57 214	9 773	111 539	13 863	1 151 472
4 562	22 944	393	206 483	28 324	3 270	107 942	13 858	795 480
5 403	2 398	3 637	81 942	28 890	6 503	3 597	5	355 992
9 887	2 635	10 002	202 150	47 999	11 911	8 677	1 108	847 055
1 090	1 772	452	89 582	14 959	2 763	1 392	1 103	296 054
8 797	863	9 550	112 568	33 040	9 148	7 285	5	551 001
121	67	396	4 326	425	263	166	—	17 968
121	67	—	1 788	50	130	12	—	3 976
—	—	396	2 538	375	133	154	—	13 992
8 836	3 326	5 222	175 058	47 616	10 797	20 998	465	799 390
385	1 551	241	85 810	19 061	4 444	14 549	465	350 194
8 451	1 775	4 981	89 248	28 555	6 353	6 449	—	449 196
9 452	413	2 364	84 183	18 254	10 033	4 392	275	425 878
6 398	390	292	47 968	7 314	4 439	1 946	275	179 711
3 054	23	2 072	36 215	10 940	5 594	2 446	—	246 167
6 546	147	2 037	64 505	19 811	6 766	4 543	—	351 410
3 092	36	147	15 697	4 163	1 088	594	—	58 028
3 454	111	1 890	48 808	15 648	5 678	3 949	—	293 382
5 601	1 215	5 654	135 710	30 068	12 015	12 631	300	651 074
327	259	52	23 071	4 262	1 043	1 060	300	110 590
5 274	956	5 602	112 639	25 806	10 972	11 571	—	540 484
19 690	2 684	15 975	145 059	31 559	9 944	11 905	410	699 352
4 228	527	367	46 503	8 313	3 390	1 872	90	178 463
15 462	2 157	15 608	98 556	23 246	6 554	10 033	320	520 889
12 628	2 312	11 324	89 051	21 482	3 962	9 012	—	412 182
—	593	—	17 334	3 668	540	580	—	76 247
12 628	1 719	11 324	71 717	17 814	3 422	8 432	—	335 935
6 170	142	6 220	53 230	12 164	1 680	6 279	—	228 459
2 477	—	65	14 877	4 524	540	620	—	65 396
3 693	142	6 155	38 353	7 640	1 140	5 659	—	163 063
88 896	38 283	63 224	1 241 697	286 592	77 144	190 142	16 421	5 584 240
7 965	27 142	1 449	438 765	74 410	14 384	124 058	16 054	1 751 327
14 715	997	560	110 348	20 228	7 263	6 509	37	362 812
66 216	10 144	61 215	692 584	191 954	55 497	59 575	330	3 470 101

— 1000 mark

Jatkoa.

Lääni—Län	Lastensuojelu —							
	Lastenkodit ja muut sosiaalihuollon alaiset lastensuojelulaitokset harras- ja muu sosiaalimuiden lastensuojelun alaisyksiköt	Muu laitoshoidto — Övrig anstaltsvård i						
		alstyvälli- y. m. seksuaalisessa koulutuksessa ja laitoskassa ahonni- o. a. dyl. skolor och -anstalter barnskryddsanstalter	mielisairaaloissa siirrossäädöks	keuhkotauti- parantoloissa lungölsanstalter	muissa sairaaloissa övrige sjukhus	yleen kunnan koulu- ja lastenkodissa främmande kommuns skol- och barnhem	valtion koulu- kodsissa i statens skolor	muissa huoltolaitoksissa andra vårdanstalter
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	475 292	7 061	440	6 666	1 684	2 999	6 367	43 868
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	447 449	5 511	130	6 165	1 466	2 084	5 666	39 758
Maalaiskunnat — Landskommuner	27 843	1 550	310	501	218	915	701	4 110
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	174 530	1 926	825	297	514	2 183	2 315	15 070
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	158 661	595	607	36	151	640	625	7 982
Maalaiskunnat — Landskommuner	15 869	1 331	218	261	363	1 543	1 690	7 088
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	—	—	—	—	4	—	79	250
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	17	55
Maalaiskunnat — Landskommuner	—	—	—	—	4	—	62	195
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	229 366	4 198	1 994	931	1 882	2 815	2 431	6 043
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	183 209	1 831	1 592	478	1 502	720	1 515	4 294
Maalaiskunnat — Landskommuner	46 157	2 367	402	453	380	2 095	916	1 749
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	93 153	2 180	337	375	261	5 792	1 200	3 752
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	57 028	916	110	196	96	1 716	876	1 902
Maalaiskunnat — Landskommuner	36 125	1 264	227	179	165	4 076	324	1 850
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	27 623	1 361	238	276	457	2 184	1 380	6 634
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	18 317	438	—	140	4	367	409	2 426
Maalaiskunnat — Landskommuner	9 306	923	238	136	453	1 817	971	4 208
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	51 521	1 728	1 194	829	1 117	2 316	2 061	8 614
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	38 162	215	—	27	328	630	565	2 386
Maalaiskunnat — Landskommuner	13 359	1 513	1 194	802	789	1 686	1 496	6 228
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	106 657	2 525	1 209	1 266	557	464	1 915	4 733
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	97 302	1 274	238	260	62	287	764	2 396
Maalaiskunnat — Landskommuner	9 355	1 251	971	1 006	495	177	1 151	2 337
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	24 115	2 855	516	707	641	150	1 010	8 265
Kaupungit — Städer	12 618	722	55	21	44	—	429	3 984
Maalaiskunnat — Landskommuner	11 497	2 133	461	686	597	150	581	4 281
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	21 178	560	175	683	1 392	468	203	16 372
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	11 581	141	175	67	134	206	65	3 316
Maalaiskunnat — Landskommuner	9 597	419	—	616	1 258	262	138	13 056
Koko maa — Hela landet	1 203 435	24 394	6 928	12 030	8 509	19 371	18 961	113 601
Kaupungit — Städer	934 720	10 011	2 541	7 245	3 577	3 903	9 579	61 058
Kauppalat — Köpingar	89 607	1 632	366	145	210	2 747	1 352	7 441
Maalaiskunnat — Landskommuner	179 108	12 751	4 021	4 640	4 722	12 721	8 030	45 102

Barnskydd				A-vuxna lastensuojelun hajoittaville yhdistyksille Uudessidästä barnavård utövande föreningar	Yhteensä lastensuojelumenoja Summa barnskyddsutgifter	Irtolishuolto Läshivervård	Alkoholisihuolto Alkoholivård	Kalkittaan huolomenoja Irtolies vartutgifter
Muu lastensuojelu — Övrigt barnskydd								
Yksityishuolto Utackordning	Korvaukset malle kunnille Ersätkning till andra kommuner	Ammattopeetus Yrkesutbildning	Muut lastensuojelu- menot Övriga utgifter för barnskydd					
38 113	19 959	920	15 233	39 056	657 658	3 748	10 058	2 011 693
26 746	14 069	422	14 844	36 871	601 181	3 446	9 622	1 568 346
11 367	5 890	498	389	2 185	56 477	302	436	443 347
25 898	12 738	1 147	7 433	8 276	253 152	1 415	1 781	1 203 880
6 860	3 657	613	6 697	8 177	195 301	1 265	1 435	546 522
19 038	9 081	534	736	99	57 851	150	346	657 358
954	73	—	7	295	1 662	6	—	20 922
35	61	—	—	280	448	—	—	5 126
919	12	—	7	15	1 214	6	—	15 796
27 023	13 144	4 020	15 443	18 709	327 999	1 586	3 175	1 220 522
9 940	6 301	3 066	14 900	16 883	246 231	1 446	2 473	652 334
17 083	6 843	954	543	1 826	81 768	140	702	568 188
7 929	3 194	704	1 260	6 704	126 841	1 188	1 403	603 236
3 420	1 111	326	925	6 459	75 081	1 072	1 035	282 604
4 509	2 083	378	335	245	51 760	116	368	320 632
11 134	3 754	450	891	2 556	58 938	278	705	446 086
1 390	733	18	355	2 442	27 039	192	341	95 641
9 744	3 021	432	536	114	31 899	86	364	350 445
25 084	6 026	1 591	2 640	1 530	106 251	842	794	823 825
2 901	752	611	1 319	1 053	48 949	450	479	174 200
22 183	5 274	980	1 321	477	57 302	392	315	649 625
17 522	3 645	746	1 341	3 377	145 957	507	2 117	917 363
3 640	1 102	332	346	3 295	111 298	377	1 471	317 228
13 882	2 543	414	995	82	34 659	130	646	600 135
16 191	4 135	538	1 654	6 515	67 292	1 255	1 008	525 753
2 270	232	—	124	6 515	27 014	748	619	116 728
13 921	3 903	538	1 530	—	40 278	507	389	409 025
6 543	1 114	126	1 062	2 905	52 781	509	585	307 437
1 890	398	—	141	2 045	20 159	476	536	94 220
4 653	716	126	921	860	32 622	33	49	213 217
176 391	67 782	10 242	46 964	89 923	1 798 531	11 334	21 626	8 080 717
51 256	24 854	4 579	36 566	79 714	1 229 603	8 506	15 932	3 316 370
7 836	3 562	809	3 085	4 306	123 098	966	2 079	536 579
117 299	39 366	4 854	7 313	5 903	445 830	1 862	3 615	4 227 768

— 1000 mark

V. Huoltotoiminnan tulot vuonna 1952 —

Lääni—Län	Huoltotoiminnan yhteiset Värdverksamhetens Inkomster	Köyhäinhoito — Fattigvård							Lahjoitukset ja rahastojen Korot Donationer och fänkor av donationsfonder	Munut tulot Övriga inkomster
		Perunkirjoitusmaksut Bouppteckningsprocenter	Korvaukset — Ersättning av					Kunnalliskodit ja muut sosiaalilaitosten alaiset köyhäinhoitoalokset Kommunalhem och övriga socialämnen underlygande fattigvårdsanstalter		
			valtiolta köyhäinhoitolain nojalta staten enligt fattigvårds- lagen	valtiolta sotaveteraanilain staten för de krigsfrivillade	muilta kunnilta andra kommuner	yksityisiltä enskilda personer	valtiolta sosiaalilaitosten staten för de krigsfrivillade			
100 markkaa										
<i>Uudenmaan l. — Nylands l. . .</i>	36	4 712	51 084	41 273	75 699	104 259	37 692	172	94 612	
Kaupungit — Städer ¹⁾	23	2 933	45 980	6 178	42 529	72 390	27 812	60	94 549	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	13	1 779	5 104	35 095	33 170	31 869	9 880	112	63	
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län . . . . .</i>	1 409	2 909	11 017	65 840	63 515	89 803	23 625	428	292	
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 093	926	3 102	13 164	20 931	29 230	7 058	63	261	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	316	1 983	7 915	52 676	42 584	60 573	16 567	365	31	
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland . . . . .</i>	—	82	1 274	—	473	2 295	9	—	2	
Kaupunki — Stad	—	18	131	—	192	322	9	—	—	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	—	64	1 143	—	281	1 973	—	—	2	
<i>Hämeen l. — Tavastehus l. . . . .</i>	82	2 597	15 358	54 261	59 978	83 536	26 408	59	5 761	
Kaupungit — Städer ¹⁾	9	1 086	7 998	14 536	23 260	37 985	9 287	—	5 758	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	73	1 511	7 360	39 725	36 718	45 551	17 121	59	3	
<i>Kymen l. — Kymmene l. . . . .</i>	167	1 030	4 019	31 424	30 050	48 564	15 124	2	387	
Kaupungit — Städer ¹⁾	15	296	798	12 115	13 614	21 709	4 510	2	384	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	152	734	3 221	19 309	16 436	26 855	10 614	—	3	
<i>Mikkelin lääni — St Michels län</i>	108	932	4 965	23 077	25 649	39 080	15 500	30	371	
Kaupungit — Städer ¹⁾	34	189	1 373	3 613	4 401	5 696	1 797	30	294	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	74	743	3 592	19 464	21 248	33 384	13 703	—	77	
<i>Kuopion lääni — Kuopio län . . . . .</i>	457	1 025	9 762	37 359	31 229	59 604	29 680	45	71	
Kaupungit — Städer ¹⁾	10	121	1 429	4 846	7 354	10 510	5 404	—	42	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	447	904	8 333	32 513	23 875	49 094	24 276	45	29	
<i>Vaasan lääni — Vasa län . . . . .</i>	249	1 767	8 351	46 617	45 785	70 290	29 012	305	488	
Kaupungit — Städer ¹⁾	78	412	741	14 059	10 553	21 091	7 390	41	291	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	171	1 355	7 610	32 558	35 232	49 199	21 622	264	197	
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län . . . . .</i>	117	700	4 476	12 495	33 510	33 125	18 029	2	34	
Kaupungit — Städer	1	166	1 803	3 338	5 267	7 099	3 618	2	23	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	116	534	2 673	9 157	28 243	26 026	14 411	—	11	
<i>Lapin lääni — Lapplands län . . . . .</i>	13	250	1 701	8 360	13 542	18 105	6 062	12	124	
Kaupungit — Städer ¹⁾	10	67	1 305	470	3 936	4 966	1 684	2	28	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	3	183	396	7 890	9 606	13 139	4 378	10	96	
Koko maa — Hela landet	2 638	16 004	112 007	320 706	379 430	548 661	201 141	1 055	102 142	
Kaupungit — Städer	1 241	5 416	60 029	52 803	97 472	172 557	61 429	200	101 507	
Kauppalat — Köpingar	32	798	4 631	19 516	34 565	38 441	7 140	—	123	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 365	9 790	47 347	248 387	247 393	337 663	132 572	855	512	

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat. — Städer och köpingar.

Vårdverksamhetens inkomster år 1952.

Lastensuojelu — Barnskydd										Yhteensä Summa
Korvaukset — Ersättning av				Lastenkodit ja muut sosiaalilautakunnan alaiset lastensuojelulaitokset Barnhem och övriga socialnämnder underlydande barnskyddsanstalter	Lahjoitukset ja rahastojen korot Donationer och räntor av donationständer	Muut tulot Övriga inkomster	Lapsilisät Barnbidrag	Irkola- ja alkoholihuolto Lösdriver- och alkoholistvård	Kuntien huoltomihintaan käytännät varat Av kommunerna använda medel för vårdverksamheten	
valtiolla köyhinhoitoain staten enligt fattigvårdslagen	valtiolla sosiaalivaltiosiasta staten för de krigsförflyttade	muilla kunnilla andra kommuner	yksityisiltä enskilda personer							
16 322	801	20 564	43 480	149 020	3 147	60	4 738	2 019	1 362 003	2 011 693
16 173	55	12 336	40 335	145 445	3 147	—	594	1 996	1 055 811	1 568 346
149	746	8 228	3 145	3 575	—	60	4 144	23	306 192	443 347
3 535	3 825	14 576	9 507	55 408	21	1 187	10 676	173	846 134	1 203 880
2 992	830	5 358	5 210	53 541	21	1 111	4 632	120	396 879	546 522
543	2 995	9 218	4 297	1 867	—	76	6 044	53	449 255	657 358
—	—	380	37	—	—	—	162	—	16 208	20 922
—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 454	5 126
—	—	380	37	—	—	—	162	—	11 754	15 796
3 333	6 478	17 145	18 123	42 857	—	626	12 421	510	870 989	1 220 522
2 434	1 632	5 928	12 684	37 232	—	583	5 665	439	485 818	652 334
899	4 846	11 217	5 439	5 625	—	43	6 756	71	385 171	568 188
364	3 087	10 109	5 970	20 299	—	180	6 531	418	425 511	603 236
63	1 005	3 632	3 157	14 527	—	59	3 079	410	203 229	282 604
301	2 082	6 477	2 813	5 772	—	121	3 452	8	222 282	320 632
300	1 625	4 080	4 515	6 658	1	39	4 109	269	314 778	446 086
—	473	385	1 442	5 262	1	—	1 171	66	69 414	95 641
300	1 152	3 695	3 073	1 396	—	39	2 938	203	245 364	350 445
356	750	7 979	6 250	15 909	30	103	8 371	361	614 484	823 825
107	405	1 628	1 443	13 484	30	103	2 378	308	124 598	174 200
249	345	6 351	4 807	2 425	—	—	5 993	53	489 886	649 625
187	1 633	4 911	5 380	33 036	—	371	5 301	185	663 495	917 363
137	583	1 669	2 668	31 877	—	55	1 265	161	224 157	317 228
50	1 050	3 242	2 712	1 159	—	316	4 036	24	439 338	600 135
331	279	3 655	3 537	3 977	—	137	5 173	398	405 778	525 753
331	—	851	1 155	3 138	—	—	1 004	293	88 639	116 728
—	279	2 804	2 382	839	—	137	4 169	105	317 139	409 025
371	772	1 976	2 759	4 493	—	393	6 310	254	241 940	307 437
285	72	916	1 447	2 533	—	17	1 176	245	75 061	94 220
86	700	1 060	1 312	1 960	—	376	5 134	9	166 879	213 217
25 099	19 250	85 375	99 558	331 657	3 199	3 096	63 792	4 587	5 761 320	8 080 717
21 824	2 630	24 692	62 428	286 692	3 199	1 863	17 087	3 903	2 339 398	3 316 370
698	2 425	8 011	7 113	20 347	—	65	3 877	135	388 662	536 579
2 577	14 195	52 672	30 017	24 618	—	1 168	42 828	549	3 033 260	4 227 768

—1000 mark

VI. Kunnalliskotien menot ja tulot vuonna 1952 —

Lääni—Län	Menot — Utgifter								
	Palkkauskset Aviöningar	Työnantajan lapsilisä- ke- ja tapaturmavak- maksut Arbetsgivarens barn- bidrag- i. p. - ooh oljoka- falsäfers. premler	Ravinto Kosthallning	Vaatehus Beklädnad	Sairaanhoidto ja häikeet Sjukvård ooh läkemedel	Muut vuokisuskuan- nukset hoidokkeista Övriga årsutgifter för Internerna	Rakennuksen kunnossapitio Underhall av Byggnader	Kaluston ja irtaimiston lisäanturta ja korjaus Komplettering ooh reparatien av Hven- tarter ooh löstöre	Lämpö ja valo Värme ooh lysse
	1 000 markkaa								
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	153 767	7 841	88 517	13 120	6 213	12 340	17 407	15 488	40 323
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	105 748	5 329	50 829	8 350	3 467	9 964	5 208	10 479	20 250
Maalaiskunnat — Landskommuner	48 019	2 512	37 688	4 770	2 746	2 376	12 199	5 009	20 073
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	141 943	7 380	100 721	13 150	6 154	7 698	25 752	12 940	56 166
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	56 503	2 848	34 064	4 537	2 073	4 228	7 352	4 504	20 172
Maalaiskunnat — Landskommuner	85 440	4 532	66 657	8 613	4 081	3 470	18 400	8 436	35 994
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	1 505	69	1 071	93	87	64	528	—	439
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 505	69	1 071	93	87	64	528	—	439
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	135 963	6 884	95 660	16 647	7 365	6 289	22 480	16 705	53 801
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	58 784	2 807	30 086	6 142	2 639	1 860	5 440	8 279	17 828
Maalaiskunnat — Landskommuner	77 179	4 077	65 574	10 505	4 726	4 429	17 040	8 426	35 973
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	70 179	3 593	54 429	8 182	3 500	2 703	16 540	7 425	32 147
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	33 333	1 766	21 655	3 436	2 010	1 300	6 244	3 374	15 276
Maalaiskunnat — Landskommuner	36 846	1 827	32 774	4 746	1 490	1 403	10 296	4 051	16 871
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	65 914	3 374	57 607	7 828	2 839	2 877	13 596	5 032	30 711
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	8 709	444	5 632	950	501	187	1 540	379	2 503
Maalaiskunnat — Landskommuner	57 205	2 930	51 975	6 878	2 338	2 690	12 056	4 653	28 208
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	118 280	6 362	102 061	16 740	6 176	6 469	26 149	11 665	46 605
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	22 275	1 210	16 021	3 309	1 461	941	2 163	2 817	9 045
Maalaiskunnat — Landskommuner	96 005	5 152	86 040	13 431	4 715	5 528	23 986	8 848	37 560
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	118 359	6 608	91 578	14 722	5 823	6 360	21 936	10 748	40 936
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	32 955	1 634	18 223	2 874	1 280	1 404	5 088	2 283	9 395
Maalaiskunnat — Landskommuner	85 404	4 974	73 355	11 848	4 543	4 956	16 848	8 465	31 541
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	61 260	3 198	57 925	9 431	3 048	4 139	10 032	6 325	24 334
Kaupungit — Städer	14 027	741	9 392	1 499	324	1 537	1 511	735	4 701
Maalaiskunnat — Landskommuner	47 233	2 457	48 533	7 932	2 724	2 602	8 521	5 590	19 633
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	32 695	1 753	23 781	3 882	1 520	1 586	3 141	2 592	11 859
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	8 179	422	4 866	807	410	192	380	569	4 012
Maalaiskunnat — Landskommuner	24 516	1 331	18 915	3 075	1 110	1 394	2 761	2 023	7 847
Koko maa — Hela landet	899 865	47 062	673 350	103 795	42 725	50 525	157 561	88 920	337 321
Kaupungit — Städer	287 387	14 595	156 900	26 953	11 095	19 187	24 679	26 942	77 913
Kauppalat — Köpingar	53 126	2 606	33 868	4 951	3 070	2 426	10 247	6 477	25 269
Maalaiskunnat — Landskommuner	559 352	29 861	482 582	71 891	28 560	28 912	122 635	55 501	234 139

Kommunalhjemmens utgifter och inkomster år 1952.

				Tulot — Inkomster						
Palovakuutus Brandforsikring	Kasvi- ja puutarha sirkala ja kanala Trädgård, svin- och hönsgrärd	Sekalaset Diverse	Yhteensä Summa	Hoidokkien valmistuseet — Av internena förräddgård ardeben	Hoidokkien muu työ Internenas övriga arbeten	Kasvi- ja puutarha sirkala- ja kanala Trädgård, svin- och hönsgrärd	Yhteisten kunnallis- kottien kaunatus- ja hoitomakaut	Henkilökunnan luontokseut Personalens naturarvmaer	Sekalaset Diverse	Yhteensä Summa
1 038	1 378	10 762	368 194	7	1 853	3 733	9 472	17 911	4 834	37 810
156	402	7 123	227 305	5	1 333	1 024	—	10 039	546	12 947
882	976	3 639	140 889	2	520	2 709	9 472	7 872	4 288	24 863
2 647	1 905	9 867	386 323	376	3 396	5 958	77 363	22 682	8 097	117 872
808	104	2 526	139 719	369	1 185	1 049	24 736	7 949	3 464	38 752
1 839	1 801	7 341	246 604	7	2 211	4 909	52 627	14 733	4 633	79 120
13	—	179	4 048	—	33	47	3 968	—	—	4 048
13	—	179	4 048	—	33	47	3 968	—	—	4 048
1 734	994	8 939	373 461	816	1 866	4 235	22 580	20 056	1 461	51 014
146	180	2 806	136 997	816	135	490	—	7 273	573	9 287
1 588	814	6 133	236 464	—	1 731	3 745	22 580	12 783	888	41 727
1 630	1 254	4 998	206 580	19	3 150	3 488	27 505	11 351	542	46 055
895	729	2 307	92 325	—	1 550	734	27 505	5 399	253	35 441
735	525	2 691	114 255	19	1 600	2 754	—	5 952	289	10 614
1 450	870	4 181	196 279	—	1 708	2 734	6 954	11 353	438	23 187
133	140	523	21 641	—	—	389	—	1 401	7	1 797
1 317	730	3 658	174 638	—	1 708	2 345	6 954	9 952	431	21 390
2 087	1 535	6 432	350 561	60	3 864	4 151	—	19 984	1 621	29 680
227	950	1 257	61 676	—	262	1 496	—	3 354	292	5 404
1 860	585	5 175	288 885	60	3 602	2 655	—	16 630	1 329	24 276
2 194	1 007	6 792	327 063	8	4 741	3 041	15 462	20 821	4 507	48 580
421	483	1 457	77 497	—	577	663	—	5 775	375	7 390
1 773	524	5 335	249 566	8	4 164	2 378	15 462	15 046	4 132	41 190
1 874	205	4 232	186 003	282	4 749	909	4 411	11 621	1 459	23 431
152	7	670	35 296	180	60	172	—	2 698	508	3 618
1 722	198	3 562	150 707	102	4 689	737	4 411	8 923	951	19 813
800	282	2 353	86 244	8	570	505	7 738	5 371	153	14 345
314	15	688	20 854	—	100	451	—	1 127	6	1 684
486	267	1 665	65 390	8	470	54	7 738	4 244	147	12 661
15 467	9 430	58 735	2 484 756	1 576	25 930	28 801	175 453	141 150	23 112	396 022
2 257	1 576	15 145	664 629	1 370	2 956	3 783	—	36 260	2 186	46 555
995	1 434	4 212	148 681	—	2 246	2 685	52 241	8 755	3 838	69 765
12 215	6 420	39 378	1 671 446	206	20 728	22 333	123 212	96 135	17 088	279 702

—1000 mark

VII. Lastenkotien menot ja tulot vuonna 1952 —

Lääni—Län	Menot — Utgifter								
	Palkkauskset Avoinngar	Työnantajan lapsilisk- ke- ja tapaturmavak- maksut Arbetsförsäkrans har- bidrag - f. o. - och övriga- fallförs. premier	Ravinto Kosthållning	Vaateus Beklädnad	Sairaanhoidto ja lääkkeet Sjukvård och läkemedel	Psu ja puhkaus sekä kultetus Tvätt- och rengörings- samt transportutgifter	Rakennusten kunnossapito Underhåll av Byggnader	Kaluston ja irtaimiston hätäkorjaus ja korjaus Komplettering och reparatur av inven- tarier och lösöre	Lämpö ja valo Värme och lys
1000 markkaa									
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	81 015	4 108	26 684	7 092	1 082	2 168	13 836	8 638	17 224
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	68 661	3 453	20 176	5 206	788	1 792	12 302	7 466	13 639
Maalaiskunnat — Landskommuner	12 354	655	6 508	1 886	294	376	1 534	1 172	3 585
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	31 888	1 671	13 329	4 947	521	800	4 189	1 375	6 611
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	26 262	1 364	9 660	3 741	425	641	2 672	878	4 304
Maalaiskunnat — Landskommuner	5 626	307	3 669	1 206	96	159	1 517	497	2 307
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	45 122	2 203	23 919	10 898	926	1 562	17 539	6 879	11 294
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	29 887	1 428	12 666	6 723	516	891	12 943	4 936	6 468
Maalaiskunnat — Landskommuner	15 235	775	11 253	4 175	410	671	4 596	1 943	4 826
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	24 757	1 199	12 313	3 868	285	493	4 336	1 984	6 566
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	12 810	670	5 987	1 742	173	292	1 512	870	3 701
Maalaiskunnat — Landskommuner	11 947	529	6 326	2 126	112	201	2 824	1 114	2 865
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	6 107	291	4 085	1 188	143	196	856	511	2 204
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	2 881	153	1 579	334	55	51	320	102	1 240
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 226	138	2 506	854	88	145	536	409	964
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	9 288	554	5 115	1 439	198	385	1 763	832	3 001
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	4 265	257	2 384	682	91	164	1 010	435	1 603
Maalaiskunnat — Landskommuner	5 023	297	2 731	757	107	221	753	397	1 398
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	15 441	788	7 864	2 517	239	463	1 855	1 019	3 920
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	12 231	607	5 193	1 428	186	296	1 420	683	3 155
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 210	181	2 671	1 089	53	167	435	336	765
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	8 345	422	3 486	1 151	333	569	2 012	979	2 029
Kaupungit — Städer	2 898	145	889	269	86	421	570	157	651
Maalaiskunnat — Landskommuner	5 447	277	2 597	882	247	148	1 442	822	1 378
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	7 360	344	3 275	792	143	325	651	441	2 008
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	3 109	155	1 030	186	48	97	304	202	1 104
Maalaiskunnat — Landskommuner	4 251	189	2 245	606	95	228	347	239	904
Koko maa — Hela landet	229 323	11 580	100 070	33 892	3 870	6 961	47 037	22 658	54 857
Kaupungit — Städer	140 694	7 219	48 927	17 009	2 009	3 924	30 564	14 207	29 249
Kauppalat — Köpingar	22 310	1 013	10 637	3 302	359	721	2 489	1 522	6 616
Maalaiskunnat — Landskommuner	66 319	3 348	40 506	13 581	1 502	2 316	13 984	6 929	18 992

Barnhemmens utgifter och inkomster år 1952.

				Tulot — Inkomster						
Palovakuutus Brandforsäkring	Kasvi- ja puutarha, sirkala ja kanala Trädgård, svin- och hönsägd	Sekalaiset Diverse	Yhteensä Summa	Hoidokkien työ Internernas arbeten	Kasvi- ja puutarha sirkala ja kanala Trädgård, svin- och hönsägd	Yhteisten lasten- kottien kannatus- ja hoitomaksut Undersköts- och vård- avgifterna i gemen- samma barnhem	Henkilökunnan luontosedut Personals naturatornaiset	Valtionapu Statsunderstöd	Sekalaiset Diverse	Yhteensä Summa
—1000 mark										
161	226	4 225	166 459	105	370	2 314	10 312	12 324	47	25 472
18	57	3 342	136 900	91	50	—	8 305	10 720	—	19 166
143	169	883	29 559	14	320	2 314	2 007	1 604	47	6 306
134	229	2 593	68 287	37	188	—	5 764	3 374	483	9 846
85	175	2 211	52 418	—	36	—	4 697	2 783	463	7 979
49	54	382	15 869	37	152	—	1 067	591	20	1 867
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
276	600	3 539	124 757	43	1 127	2 024	7 551	4 937	195	15 877
49	377	2 237	79 121	—	356	—	4 892	3 199	25	8 472
227	223	1 302	45 636	43	771	2 024	2 659	1 738	170	7 405
277	641	1 554	58 273	—	410	—	4 422	2 991	114	7 937
197	57	871	28 882	—	130	—	2 397	1 978	42	4 547
80	584	683	29 391	—	280	—	2 025	1 013	72	3 390
69	131	375	16 156	—	247	—	1 362	513	20	2 142
29	19	87	6 850	—	—	—	527	219	—	746
40	112	288	9 306	—	247	—	835	294	20	1 396
115	185	705	23 580	—	376	—	2 158	1 459	—	3 993
19	115	314	11 939	—	195	—	853	725	—	1 773
96	70	391	12 241	—	181	—	1 305	734	—	2 220
157	67	782	35 112	—	175	—	2 863	1 143	25	4 206
99	33	426	25 757	—	27	—	2 158	862	—	3 047
58	34	356	9 355	—	148	—	705	281	25	1 159
149	110	295	19 880	—	—	3 968	1 697	1 005	1 215	7 885
3	—	83	6 172	—	—	—	658	—	—	658
146	110	212	13 708	—	—	3 968	1 039	1 005	1 215	7 227
216	163	326	16 044	—	—	—	1 180	1 714	—	2 894
34	40	138	6 447	—	—	—	423	511	—	934
182	123	188	9 597	—	—	—	757	1 203	—	1 960
1 554	2 352	14 394	528 548	185	2 893	8 306	37 309	29 460	2 099	80 252
392	514	8 147	302 855	91	359	—	20 792	18 769	488	40 499
141	359	1 562	51 031	—	435	—	4 118	2 228	42	6 823
1 021	1 479	4 685	174 662	94	2 099	8 306	12 399	8 463	1 569	32 930